

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

SAİD HAVVA
KULLİYATI

ALLAH ERİNİN STRATEJİSİ

بِسْمِ اللَّهِ تَحْطِيطًا جَدُّ اللَّهِ تَحْطِيطًا

Düzenleyen: bilgindk
2018-07-11

Said Havva Külliyyatı: 11

SAİD HAVVA
KÜLLİYATI

ALLAH ERİNİN STRATEJİSİ

Türkçesi:

AHMED HAŞİMOĞLU

İTHAF

"Allah erinin ahlâk ve kültürü" adlı kitabımızda, "İlk olarak ve herşeyden önce Hizbullallah'ın yönü" başlığı altında şöyle demiştik:

Gerek halktan, gerekse Rabbanilerden veya alimlerden olsun, gerek bunlardan biri tek başına, gerekse başkalarının yardımıyla, bir vacibi eda etsin, eğer Hizbullah'a mensup iseler, gerçek müslümanlardandırlar.

Gerek İslâmi bir çalışmada bulunmuş veya herhangi bir cemaat ve şeyh'e bağlı, gerekse Allah askerliğinde vazifelerini eda etmekte olan, nerede ve ne şekilde olursa olsunlar, Hizbullah'ın sıfat ve özelliklerini üzerlerinde toplayanlara...

Bu kitabımla, onların hepsine yöneliyorum. Umulur ki, basiret ve kuvvetle, Allah hizmetinde vazifelerini eda etmede, hepsine doğru yolu gösterici olur. Tek bir cemaat halinde birleşmeseler bile, şüphesizki çağın gereklilikleri üzerinde müşterek bilinç ve anlayış, uzak ve yakın olan hedefleri gerçekleştirecektir.

Şüphesizki ALLAH, gayeleri en iyi bilendir.

Said HAVVA

İÇİNDEKİLER

Giriş	7
BİRİNCİ KISIM	
Başarılı Bir Planlama İçin Gerekli Olan Dayanaklar	12
BİRİNCİ BÖLÜM	
Cemaate İntisab ve Kendiliğinden İntisab	14
İKİNCİ BÖLÜM	
Yüksek Seviye ve Tam Kontrol	21
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	
İslâmî Akımlar Birbirlerine Karşı Olacağı Yerde Birbirlerini Tamamlamalıdır	25
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	
Üyelik Dereceleri	31
BEŞİNCİ BÖLÜM	
Seçim Tayin ve Örgütsel	36
ALTINCI BÖLÜM	
İtaat ve Şura	39
YEDİNCİ BÖLÜM	
Hizbullah'ın Genel Vacibleri	41
SEKİZİNCİ BÖLÜM	
İslâm Aleminin İstiklalinin Derinleştirilmesi	43
DOKUZUNCU BÖLÜM	
İslâm Ümmetinin ve İslâm Davetçilerinin Emniyeti	45
ONUNCU BÖLÜM	
Her Mescide ve Her Yöne Bir Davetçi	47
ONBİRİNCİ BÖLÜM	
Her Bölgedeki İslâm Davetçilerine Bir Plan	49
ONİKİNCİ BÖLÜM	
Planlayıcı Akıl ve Fenni Planlama	51
ONÜÇÜNCÜ BÖLÜM	
Tek Bir Dünya İslâm Hareketi İçin Örgütsel Kuruluş	53
ONDÖRDÜNCÜ BÖLÜM	
Uygulamada Dahilik	56
ONBEŞİNCİ BÖLÜM	
İslâmî Âminin İhtiyaç Hissettiği İhtisaslar Haritası	59
ONALTINCI BÖLÜM	
Davetçiler Minberler ve Bütün Güçlerin İslâm Hizmetine Hazırlanması	62
ONYEDİNCİ BÖLÜM	
İslâm Davetçilerinin İhtiyaç Duydukları Stratejik İctihatlar	65
ONSEKİZİNCİ BÖLÜM	
Cemaati Makam, Resmî Makam ve Kişisel Yeterlilik	73
ONDOKUZUNCU BÖLÜM	
İlâhî Sünnetler, Geniş Ufuklar, Hikmet ve Hareket Yönetici Kadro	75

YİRMİNCİ BÖLÜM Peygamberlerin Yönetiminden Başka Hiçbir Yönetici Kadro veya İslâmcı Cemaat Masum Değildir	77
İKİNCİ KISIM	
Çağdaş İslâm Hareketi İçin Planlama Sahaları	80
BİRİNCİ BÖLÜM Dünya Öğretmenliği Planı	83
İKİNCİ BÖLÜM Hedefleri Gerçekleştirme Planı	86
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Kültürel Eğitim ve Öğretim Planı	88
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM Tebliğ Planı	94
BEŞİNCİ BÖLÜM Basın-Yayın Planı	96
ALTINCI BÖLÜM Siyaset Planı	98
YEDİNCİ BÖLÜM Emniyet Planı	103
SEKİZİNCİ BÖLÜM Cihad Planı	109
DOKUZUNCU BÖLÜM Maliye ve İktisad Planı	112
ONUNCU BÖLÜM Yönetim ve İdare Planı	116
ONBİRİNCİ BÖLÜM Yönetici ve Davetçilerin Eğitim Planı	118
ONİKİNCİ BÖLÜM Olumlu Ortamlardan İstifade Planı	120
ONÜÇÜNCÜ BÖLÜM Rakiplerin Planlarını Önleme Planı	122
ONDÖRDÜNCÜ BÖLÜM Mevcut İslâm Hareketini İslah ve Geliştirme Planı	124
ONBEŞİNCİ BÖLÜM Sosyal Hizmet ve Alakaları Geliştirme Planı	126
ONALTINCI BÖLÜM Nasihatî Genelleştirme ve Güveni Artırma Planı	127
ONYEDİNCİ BÖLÜM Sendikacılık Planı	129
ONSEKİZİNCİ BÖLÜM Talebe ve Gençlik Hareketleri Planı	131
ONDOKUZUNCU BÖLÜM Köy ve Kasabalarda İrsad Planı	133
YİRMİNCİ BÖLÜM Kadın Hareketleri Planı	135
Son Söz	138

GİRİŞ

RAHMAN VE RAHİM OLAN ALLAH'IN ADIYLA

Hamd Allah'a mahsustur. Salat ve selam Allah'ın Rasûlüne ve aile halkına olsun.

Daha önce, Allah erinin, planlama, örgütlenme ve uygulaması" başlığı altında bir kitap yayınlıyacağımızı vaadetmiştik. Sonra, zaman, mekan ve menfaat açılarından kitabın yayınlanmasını uygun görmediğimizden, bu kitabın konularından çoğunu, "İslâmi amel, eğitim ve dava fıkıhı" adlı dizimizin bazı yerlerinde yayınladık. Daha sonra bu dizinin bir kısmını, "Allah Eri-nin Stratejisi" başlığı altında bir kitap haline getirmeyi uygun gördük. Bu kitapla beraber dizi, on kitap haline geldi. Dizinin okuyucusu İslâm ümmetinin içersindeki yeri ve makamı ne olursa olsun, kültür, ahlâk, örgütlenme ve uygulama yönlerinden, Allah (c.c.) hakkını yerine getirebileceklerdir.

Alimler ve davetçilere idafeten, ister sultan, ister başkan, ister reis, ister bakan, ister memur, isterse normal bir insan olsun, herkesin görevi Hizbul-lahtan olmak, Rasûlüllah'ın (s.a.v.) nusretinde bulunmak ve Allahın şariatini nefsinde, raiyeti altındakiler ve ulaşabildiği kimseler üzerinde yaşayıp yaşatmaya çalışmaktır. Bahsedilen dizide, bu yüksek dereceye ulaşabilmeleri için, bütün müslümanlara çağrıda bulunduk, İslâm için çalışan cemaatlere hatırlamaları gereken şeyleri hatırlattık, alimler ve Rabbanilere, yapmaları gereken şeyleri anlattık, emirler ve başkanlara ne üzere olmaları gerektiğini hatırlattık. Bu risalemizi, bahsettiğimiz dizi için bir taçlandırma kabul ediyoruz.

Bu risale, Hak Tealanın "Sizin içinizden, doğruluğu emreden ve kötü-lükten meneden bir ümmet olsun, işte onlar kurtuluşa erişenlerden-

dir"(1) sözünü gerçekleştirmek üzere, uygulamada doğru yönlendirme, hedefleri gerçekleştirebilmek için münasip örgütlenme, selim bir planlamaya doğru gitme, kültürel ve ahlâki yönlerden İslâm ümmetinin ihtiyaç hissettiği, bütün operasyonlarda, dereceli, ağır ve iyi düşünülmüş, hikmetli bir kıyama vazife edinerek, kendini İslâm ümmetinden sayan herkese yöneliktir.

İslâmî kültürünün tam olarak bilincinde olup, Hizbullah'ın ahlâk yapısını nefsinde yerleştirmiş bölgesel, İslâmî, ve evrensel sahalarda tecrübe ve basiret sahibi, güç sarfettiği daire içerisinde, mevkilerden hiçbir mevki istisna etmeden, İslâmın her mevkide nasıl derinleşebileceğini ve bu iş için mümkün olan sınırları bilen ferdi, ictimai ve resmi İslâm çalışmasının yüksek kıymetini idrak ederek, bunların her birinin, İslâm ümmetinin büyük stratejilerine hizmette yer almasını sağlamaya çalışanlardan başka, hiçbir kimse bu görevi tam bir şekilde yerine getirmek için uygun değildir.

Hizbullahtan olup, gerek cemaatler gerek fertler ve gerekse yöneticilere lazım olan bütün önemli tafsilatları, içinde ayrı ayrı kısımlarda yayınladığımız "İslâmî amel, eğitim ve dava fıkıhı" adlı diziyi oluşturan on kitap şunlardır:

- 1- Mübarek Cihad yolunda, ileriye bir adım için.
- 2- Allah erinin ahlak ve kültürü
- 3- emir ve emire tabi olanlar
- 4- İslâmî amel hakkında dersler. (Durus)
- 5- Eğitim ufuklarında (Eğitim Risalesi ve Dersler)
- 6- Hasan el Benna'nın davetine giriş.
- 7- Çağın ihtiyaçlarından uzak kalmamak için. (Çağımızda İslâm davetçilerinin vazgeçemeyeceği, bir grup risalelerden ibarettir.)
- 8- Tecrübem ve Şehadetim. (Bu kitabın birinci kısmını yayınladık, ikinci kısmını ise uygun bir zamana bıraktık.)
- 9- Fıkheyn El-Kebir vel-Ekber Bu kitap Hizbullah'ın kültürü ile alakalı olduğundan, bu dizi içine alınmıştır, aynı zamanda Fıkheyn el-Kebir vel-ekber dizisine mukaddime olabilecek niteliktedir.
- 10- Allah erinin stratejisi.

Hakikatte, bu kitaptan önceki dokuz kitap içerisinde, kitabın konularının büyük bir kısmını çeşitli bölümler halinde yayınladığımız için, kitabın fikri yapısı hakkında bir düşüncesahibi olabiliriz. Bu kitabı yayınladığımıza göre, belli sınırlar içerisinde kalmak zorundayız, ama şuda varki "tamamı idrak edilemeyen birşeyin cüz'ü terk edilmez".

Bu kitabı çıkarmaya bizi iten sebep, çeşitli gazete ve dergilerde, İslâm

hareketinin İslâmi uyanışın bu merhalesinde öncelikle ele' alması gereken konuları hakkında söylenen çeşitli sözler ve bunları söyleyen ve söylenenlerin içeriği hakkındaki şüphelerdir. İslâm hareketinin öncelikle ele alınması gereken konuları nisbidir, çünkü, her müslüman erkek-kadın için, cami cemaatleri için, İslâmi gruplar için, İslâm cemaatleri için, İslâm ümmeti için, hükümetler için öncelikle ele alınması gereken ayrı ayrı konular vardır.

Diğer yandan, halkların ve hükümetlerin, müslümanların üzerine yığıl-ğı, çağımızın bazı problemleri vardır, (İslâm ümmeti içerisinde yapılan tebhîr hareketleri gibi.) Bazı müslüman halkların maruz kaldığı yoksulluk, ce-halet ve bulaşıcı hastalıklar gibi büyük problemler vardır. Cihad halinde olan müslümanlara yardım ve destek sorunu vardır. Komünist ülkelerde, İslâm ümmetinin din hürriyeti hakkında ele alınması gereken sorunlar vardır. Bundan dolayı, İslâm hareketinin öncelikle ele alması gereken konular çok çeşitlidir ve geniş bir inceleme ve açıklamaya ihtiyacı vardır, bunlar gazete ve dergilerde yazılan yalan yanlış, ifadelerle ele alınamazlar. Bu kitabı ya-yınlamaya bizi iten sebep budur.

İslâm sahası, çokluk ve çeşitlilik itibariyle hayret uyandıracak bir şekil-de, İslâmi akımlarla dolmuş bulunmaktadır. Her bir akımında kendine has bir örgütlenmesi, planlaması ve uygulama metodları vardır. Hakikatte, iyi bir örgütlenme ve uygulama, iyi bir stratejiye bağlıdır. Bu kitap, İslâm üm-meti için yüksek bir stratejiden söz etmekte ve örgütlemeye uygulama için gerekli sınırları çizmektedir.

İslâm ümmeti için, yüksek strateji, münasip olan örgütleme ve uygula-mayı yapmak en yüce görevlerdendir. Ne bir ferd, nede bir cemaat aşağıdaki şartlara sahip olmadıkça, kesinlikle başarılı olamaz:

Birinci olarak-Sarsılmaz bir ilme sahip olmak. Sarsılmaz bir ilme sahip olmayanlar, İslâm ümmetinin stratejisini belirleyemezler.

İkinci olarak -Dinamiklik ve hareket. Uygulanması için hiç bir yöne ha-reket etmeyen strateji, ölü bir stratejidir.

İlim, hikmet ve hareket gereklolan şartlardır. Lakin hareket dahice bir uygulama, düzenleyici bir akıl, selim bir planlama ve yüksek ahlâk esasları üzerine bina olunmazsa arzu edilen hedefe ulaştırmaz.

Uzun süreden beri, İslâm ümmetinin çapaşık probleminin sınırının müs-lüman fertte gizli olduğu kanaatine vardım. Eğer her müslüman ferdi, olması gereken yere ulaştırabilirsek, İslâm ümmetinin durumunda köklü bir değış-me olacaktır.

Müslüman ferdin çapaşık sorunu hangi seviyede olursa olsun, şu beş ol-gunun içinde gizlidir:

Kültür - Ahlâk - Planlama - Biraraya gelme - Uygulama.

Uzun tecrübemden sonra, bana göre önemli olan, önceden hazırlanmış çerçeveler ve donuk kalıplar bulmak değil, önemli olan, kültürün özüne sahip, ahlaki değerlere haiz, nerede ve hangi durumda olursa olsun bunların ışığı altında durumlarını düzenleyip planını yaparak örnek bir şekilde ve tam bir maharetle uygulamayı yapabilecek kişinin mevcudiyetidir.

Öğrenci, öğretmen, evli, bekar, sendikada, müessesede, idarede, cemaatte, partide, dernekte, devlet reisi, bakan, hakim veya mahkum kim olursa olsun ve nerede olursa olsun, mühim olan bu mütekamil şahsiyetin bulunmasıdır. İşte bundan ötürü, mevkisi ne olursa olsun bu çağın karanlığında kendisine faydalı olabilecek belirgin noktaları, okuyucunun bulmasına çalıştık.

Dünyanın bütün işleri arasında, Din - Siyaset ve savaş bu şahsiyetin bulunmasına en çok ihtiyacı olan şeylerdir. Eğer din, planlama, örgütlenme ve uygulamada başarı ile beraber, ahlâk ve kültür olarak kişilerde bütünleşmezse direnç gösteremez. Siyasiler önlerindeki çalışma sahasının bilincinde olmazlarsa, planlama, örgütlenme ve uygulama gücüne sahip değillerse, siyaset başarılı olamaz. Girdikleri savaşın tabiatına ve kafa yapısına sahip olmayanların savaşı başarıya ulaşamaz. Bu saydığımız üç olayın, diğerlerinden daha fazla ihtiyaç duyduğu beş mana, hayatta en küçük bir birlik olan ailede mevcut değilse, o aile başarılı bir aile değildir. Eğer bir aile bu beş manayı ihmal ederse ne olur, biliyormusunuz? çeşitli düşünceler, değişik ahlaki yapılar, planlama, düzenleme ve uygulamanın bozukluğu o ailenin dağılmasına kafi gelir. Hiçbir ferdinin geleceği olmayan, uyumsuz, düzensiz, tertipsiz, temizliğin ve taharetin bulunmadığı bir ev yapısı ortaya çıkar.

O halde hangi seviyede olursa olsun bu manaların birlikte olmaları gerekir, bu da müslüman ferдин değerleri diğerlerinkine baskın olmadıkça mümkün olamaz.

Müslümanlarda bu değerlerin olmadığını söylemiyorum, bu değerlerin toplu halde her ferte, hak, sevap ve çağın ihtiyaçlarına kafi gelecek bir şekilde bulunması gerektiğini söylüyorum. Bunun da toplumda az olduğunu görüyorum. Bazı özel toplantılarımda bu konuların üzerinde durarak, basit örneklerle bu değerlerin gerekliliğini anlatmaya çalıştım. Bu örneklerimden biride, eğer bir kişi beş kişiyi bir öğle yemeğine davet etse ve bu beş noktayı yerine getirmese, o nun daveti başarısızlığa uğrar. Bir çok kimse sözlerime cevaben, her ferдин böyle bir seviyeye yükselme imkanını tasavvur ederek hayal kurduğunu söylüyorlardı. Fakat ben bu itirazları önemsemiyordum. Çünkü eğer bir şey aklen ve şer'an matlub ise olması mümkündür, zamana ihtiyacı olabilir. Kamil olan her şey fertten başlamak suretiyle daha geniş bir

daireye geçer sonrada geneli kapsar. Bütün toplumların tecrübeleri buna delildirler.

Düzenli ve intizamlı bir hayata alışmış olan toplumlar bir sıçrayışta bu seviyeye gelmemişlerdir. Bu toplumlarda zahiren bir kişinin bile mevcut bulunan nizamın dışına çıkmadığını görüyoruz.

Her halükarda hatırlatılması ihtiyaç duyulan şeyleri hatırlatmamız vazifemizdir. Hatırlatmak müminler için fayda vericidir.

Sözümüzde, müslüman ferdin bu beş noktayı anlaması gerekliliği üzerinde ısrarla durmamız, bu beş noktanın diğer seviyelerde bulunması zaruriyetini ve ihtisas prensibini ihmal etme mahiyetinde değildir. Lakin her saf ve her cemaat fertlerden müteşekkildir, eğer fertler anlamaları gereken şeylerin bilincinde olurlarsa, safda layık olduğu seviyede olur.

Bu kitabı iki kısma ayırdık:

Birinci kısım: Başarılı bir planlama için gerekli olan dayanaklar.

İkinci kısım: Çağdaş İslam hareketi için planlama sahaları.

BİRİNCİ KISIM

BAŞARILI BİR PLANLAMA İÇİN GEREKLİ OLAN DAYANAKLAR

- Cemaate intisab ve kendiliğinden intisab
- Seçim, tayin ve cemaat teorisi
- İtaat ve şura.
- Hizbullah'ın genel vazifeleri
- İslâm ümmetinin ve İslâm davetçilerinin emniyeti.
- Her mescide ve her yöne bir davetçi.
- Her bölgedeki İslâm davetçilerine bir plan.
- Planlayıcı akıl ve fenni planlama.
- Tek bir dünya İslâm hareketi için cemaat kuruluşu
- Uygulamada dahililik.
- İslâmi amelin ihtiyaç hissettiği ihtisaslar haritası.
- Davetçiler, minberler ve bütün güçlerin İslâm'ın hizmetine hazırlanma-

sl.

- İslâm davetçilerinin ihtiyaç duydukları stratejik içtihatlar.
- Cemaattteki makam, resmi makam ve kişisel yeterlilik.
- İlahi sünnetler, geniş ufukluluk, hikmet ve hareket yönünden yönetici kadro.

- Peygamberlerin (a.s.) yönetiminden başka, hiçbir yönetici kadro veya İslamcı örgüt masum değildir.

BİRİNCİ KISMIN MUKADDİMESİ

Şüpesiz çağımızda İslâmi çalışmanın dayanakları ve söyledikleri şeyler hakkında, büyük bir açıklılığa ihtiyacı vardır. Bu açıklılık olmadığı müddetçe, İslâmi çalışma tehlikeli hendekler ve öldürücü hatalara düşebilir. Müminlerin ibtilasındaki Allah'ın sünneti ile, müminlerin iyi yaptıklarını zannederek Allah (c.c)'in şeriatine ve sünnetine muhalefet etmek sureti ile yaptıkları hataları ayırt etmek gerekir.

İslâmi sahada çalışanlar, birbirlerine karşı olacakları yerde, birbirlerinin işlerini tamamlayabilecek bir kudrete sahip olmaları gerekir. Önlerinde duran, İslâmi amel ile davetçileri izlemeleri gereken, ufukları kaybetmemeleri gerekir. İslâm ümmetinin bu merhalede bir tek cemaat altında toplanmaları mümkün değildir. Buna çok büyük bir hırsla çalışsak dahi. Pek çok kimsenin cemaat içerisinde olmaları doğru olmaz. Çünkü onlar kendi özel üsluplarıyla, bir örgüt içinde bulunmalarından daha fazla İslâma hizmet edebilirler. İslâm ümmeti içerisinde çalışan bütün ana akımlar, sofu, selefi, tebliğci, ilmi veya toplayıcı olsun. Önlerindeki bazı olumsuzlukları aştıklarında daha büyük vazifeler eda edebilirler. İslâmi çalışmanın, dar ufuktan ve tökezlemelerden kurtulmuş fikri ve ameli dayanakları olması lazımdır. Bundan ötürü Allah erinin vaciplerinin açık olması için, bu manaları bu kısımda ele aldık. Bu erlik kapalı, dar ufuklu ve içtihatlarla karşı bağnaz değildir. Aksine o'aylara iyi bir bakış açısıyla geniş ufukla yanaşarak olumsuzlukları olumluluk haline getirmeye çalışır.

Bu kısmın bölümlerini bu gayeye hizmet edecek bir şekilde hazırladık.

CEMAAT'E İNTİSAB VE KENDİLİĞİNDEN İNTİSAB

Gerçek müslümanın intisabı İslâm'a ve İslâm ümmetinedir. Onun bu intisabı, daima kendisini doğru yola iletecek ve her şeyde onu yönetecektir. Bu intisabla her şey kontrolü altında olacaktır. Nübüvvet ahdinde, Hz. Ebubekir ve Ömerin Hilafetleri zamanında ve Hz. Osman'ın hilafetinin başlarında her müslümanın intisabı, müslümanların cemaatine ve onların müşşid halifelelerine idi. Sonra bozukluk ve büyük fitne meydana geldi. Hz. Ali ve Hasan (R.A.)'dan sonra Raşid Hilafet zalim sultanların eline geçti, sadece Hilafetin ismi kaldı. Bunu İslâmi fırkaların ortaya çıkması izledi, böyle bir ortam içerisinde müşşid alimler, ehli sünnet ve cemaat üzerinde, akide fıkıh ve Ahlak yönlerinden durdular, böylece gerekli olan asıl mensubiyet olarak, müslümanın kendiliğinden ehli sünnet ve cemaate intisab etme durumu ortaya çıktı. Bu intisabla birlikte, halifeye olan intisab devam etti fakat halifenin veya sultanın durumuna göre değişen bir hale girdi.

Osmanlı hilafetinin düşmesinden sonra, İslâm ümmeti yeni bir aşamaya girdi ve her müslüman, "Ümmetimden bir grup hak üzerine zahir kalacaklardır" gibi hadis ile belirtilen taifeye intisab etmekle mükellef oldu. Ancak ehli sünnet ve cemaat mezhepleri ışığında, doğru olan İslâm kültürü ile insan bu taifeden olabilir. Aynı zamanda çağımızın ve zamanımızın vaciblerini yerine getirmek ve "Allah erinin ahlak ve kültü" adlı kitabımızda belirttiğimiz gibi hizbullah ahlâkı ile ahlaklanmayla olur. Bu şekilde olanlar her hangi bir cemaate müntesib olup olmasalar bile kendiliğinden bu taifeye intisab etmiş sayılırlar. Bu kendiliğinden mensubiyetin yanı sıra ortaya çıkan, bütün İsl-

âmi örgütlerin kendi ictihadi bakış açılarından İslâmi yaşatmayı üzerlerine almalarıydı.

İnsan insafı bir şekilde düşündüğü zaman, bu cemaatlerden çoğunun birbirlerini tamamladıklarını görür. İslâm'ı yaşatmanın buna ihtiyacı vardır. Müslüman birkişi kendi nefsinde uygulamış olduğu esaslara zarar getirmemek suretiyle, hayırlı olan işlerin hepsinde bu cemaatlerle yardımlaşabilir. Bugün müslümanların tek bir cemaat içerisinde birleşmelerinin mümkün olacağını zannetmek, dar görüşlülük olur. Hilafet'i Raşidenin son zamanlarında, kuvvetli olunulduğu halde çalkalanmalar oldu. Ve Emevi devletinin yıkılmasından sonra, bir çok devletçikler ortaya çıktı.

Cemaat olarak müslümanların birliği arzu ettiğimiz bir şeydir, fakat bu mümkün değildir. Çağımızın durumlarına göre bütün İslâm ümmeti için bir cemaatin bulunması nasıl mümkün olabilirki. Bütün müslümanların bir tek halifesi olmadığı halde... Birbirinden uzak bölgeler-Çeşitli düzenler-haberleşme zorluğu iç ve dış baskılar, bütün bunlarla beraber çoğunun mesuliyetlerini yüklenmeye hazır olmayışı ve şuursuzluk, bunların hepsi çeşitli ictihatların ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Bunların bazıları diğerlerinden daha kuvvetli olabilirler fakat genelde çoğu İslâm hizmeti için birbirlerini tamamlayıcı niteliktedirler.

Bir tek cemaatin maruz kaldığı durumlarda, yerini ortak bir anlayış ve ortak bir bilinç almalı, ana vaciplerin olduğu yerde bu vacipler beraberce ifa edilmeli, cemaatsel İslâmi birliğin yerini, İslâm kardeşliği birliği almalıdır.

Bu İslâm kardeşliği birliği, müslümanlarda şuur birliğini oluşturmalıdır. "Müslümanlar birbirlerine olan sevgilerinde, merhametlerinde ve duygularında tek vücut gibidirler ki o cesetten bir uzuv şikayetçi olsa bütünü onu hissederek ızdırabını çeker."

Dini yaşayıp yaşatabilmek için, müslümanların ictihatlarını birleştirmeleri ve ayrılığa düşmemeleri farzdır. Hak teala şöyle buyurmaktadır: "Allah Nuha buyurduğu şeyleri sizede din olarak buyurmuştur. Ey Muhammed sana vahyedip, ibrahime, Musa'ya ve İsa'ya buyurduğumuz: Dine bağlı kalın ve onda ayrılığa düşmeyin." (2)

Buna istinaden, müslümanların bilmesi gereken şey, Hizbullaha üyelik her hangi bir cemaate intisab etmek değildir. Cemaate mensubiyet ve kendiliğinden mensubiyet vardır. İbret, kültürde ve özelliklerdedir. Bu ruh yapıyla müslümanlar birbirlerini daha iyi anlayabilecek, her biri kendi bulunduğu gedikte vacibini yerine getirecek, herbiri kendi bulunduğu mevkie di-

nine ve ümmetine hizmet edecektir. Herhangi bir cemaate mensub' olmayan biri, mensub olandan çok daha iyi hizmet edebilir. Bu, cemaatleşmiş hareketin ehemmiyetini azaltmak mahiyetinde değildir, bu konu hakkında bir çok yazı yazmıştık. Fakat burada anlatmak istediğimiz Allah erliği herhangi bir cemaate mesub olmadanda gerçekleşebilir. Genel İslâm kardeşliği ve genel İslâm bilinci müslümanların birbirlerini daha iyi anlamaları, olumlu ve olumsuz yönleri daha iyi bilmelerini gerektirmelidir. Güçleri yettiği kadar olumsuzlukları dışmalı, olumlulukların farkına varmalı, kim ve nerede olursa olsun Allah eri sıfatlarını üzerinde toplayanlara takdir ve ihtiram gözü ile bakmalıdırlar.

Bir gazetenin benimle yaptığı bir röportajda, bana yöneltilen bir soruya verdiğim cevapta, makbul olan ve makbul olmayan ihtilafları ve bu fasılın konusuyla uyuşan bazı işleri tahdit etmişim. Bunlara özet olarak, eğer sahih itikad,doğru amel, genel kardeşlik, bilinç ve İslâm için çalışanların tekamülüne rağbet var ise, ne bir tehlike ne de ihra vardır.

Bu fasılın konusuna uygun olduğu için, cevabımı burada kaydediyorum:

Görüş yönünden olan ayrılıklara birçok açıdan bakılabilir. Bakılması mümkün olan açılardan biri: İslâm topraklarında ve Arap ülkelerinde gördüğümüz siyasi ayrılıklardır. İslâmi bir görüşle diyoruzki: İslâm ve Arap aleminde bir çok siyasi icthadlar vardır, ırkçı, milliyetçi veya genelin menfaatine olan icthadlar gibi ve bir çok da ideoloji vardır: Demokrasi, v.s. v.s.,.....

Diyebiliriz ki, genel olarak İslâm aleminde ve özel olarak Arap Ülkele-
rinde birtakım siyasi akımlar ortaya çıkmıştır.Doğru veya hata ihtimali olan,
üzerinde konuşulup, tartışılabilecek olan hiçbir siyasi icthadın kendini
İslâm'a bedil olarak görmediği kanaatindeyiz. Bize göre kabul edilemeye-
cek kolan icthad İslâm'ı ilga etmeye çağıran icthattır ama bunun dışında
İslâm'ı ilgaya çağırmayan ve genel menfaatleri içeren icthadlar söz konusu
olursa, bu gibi icthadları münakaşası edilebilir icthadlar olarak kabul ede-
riz.

İhtilaf konusuna başka bir açıdan bakıla bilinir, bu da Rasüllullah'ın be-
lirttiği gibi, İslâm ümmetinin yetmişüç fırkaya ayrılmasıdır. Ehli sünnet ve
cemaati'nin dışına çıkanlara karşı her zaman savaş gerekmez. İmam Ali
(R.A.) bu konuda bize daha geniş bir bakış açısıyla bakmayı sünnet olarak
bıraktı. Meselâ, Hariciler İmam Ali' ye karşı çıktıklarında onlar savaşa baş-
lamadan, kendisi savaşa girmedi. Bu konuda geçerli bir sünnet olan Hz.
Ali'nin sünnetine bağlanıyoruz.

Sorunuza başka bir açıdan bakabiliriz, ehli sünnet'e intisab edenlerin kendi aralarında olan ihtilaflar gibi. Yeni İslâmi akımın içerisinde bu ihtilafların değişik şekillerde ortaya çıktığını görüyoruz. Bu ihtilafları Kur-ân'ı Kerim'in açıkladığı gibi açıklayabiliriz. Kur-ân'ı Kerim, insanların birbirleri aralarındaki ihtilafların birçok sebepleri olduğunu zikrediyor, meselâ geçmiş ümmetler hakkında söylenen âyetlerde Allh (C.C) şöyle buyuruyor: **"Onlar kendilerine belletilenin bir kısmını unuttular, bu yüzden aralarına kin ve düşmanlık saldık."** (3) Öyle ise, müslümanlar kendilerine indirilenin bir kısmını unuttukları zaman, Allah (C.C) yerine kin ve düşmanlığı salacaktır. Yine Hak Teala şöyle buyurmakta: **"Kendilerine ilim geldikten sonra ayrılığa düşmeleri birbirlerini çekememekten oldu."** (4)

Öyleyse geçmiş ümmetlerin içinde, bir dine tabi oldukları halde, ihtilafa düşünler oldu. Hak Teala bir başka âyeti kerimede de şöyle buyurmaktadır: **"Onları birlik sanırsın oysa kalpleri birbirinden ayırdır. Bu, akletmeyen bir topluluk olduklarındandır."** (5) Şer-î aklı kaybettiğimiz zaman, bu, kalplerin ayrılmasına sebep olur. Öyleyse, İslâmi akımın çocukları arasında olan ihtilaf, bu gibi hastalıkların sebebiyle olabilir. Ama ortada bu gibi sebepler yoksa, ictihat, ayrılma ve çözülme sebeplerinden bir sebep olmalıdır.

Müslümanlardan, bir an içerisinde istenen iki şey vardır...Dine bağlı kalmaları ve dinde ayrılığa düşmemeleri. Allah (C.C) şöyle buyuruyor: **"Allah Nuha buyurduğu şeyleri, sizede din olarak buyurmuştur. Ey Muhammed sana vahyedip, İbrahime, Musa'ya ve İsa'ya buyurduğumuz: Dine bağlı kalın ve onda ayrılığa düşmeyin."** (6). Öyleyse dine bağlı kalmak emredilmiş, dinde ayrılığa düşmekte nehyedilmiştir. Müslümanların çoğu, dine bağlı kalmak ve dinde ayrılığa düşmek arasında ictihatlarını uygun bir hale getirememektedirler. Dine bağlı kalma, yaşayıp ve yaşatma üzerindeki ictihatların, ayrılığa düşmemize sebep teşkil etmeleri, İslâm ve Kur-ân mantığına göre kesinlikle uygun değildir ve olmaması gerekir.

Dine bağlı kalmak üzere bir ictihad ortaya çıkmış olabilir ve bu ictihat doğru olabilir. Fakat bazı insanlar bu ictihadın sahiplerine aşağılayıcı ve düşmanca bir gözle bakabilirler, aslında ibret alınacak nokta, bu ictihadın doğru olup almamasındadır. Eğer ictihad doğru ise o ictihadı İslâmi hareket için olumlu olarak kabul ederiz. Doğru ve kuvvetli olan bir ictihadı terk etmek suretiyle, safları birliğe davet, bulunduğumuz şartlar altında, hatalı bir

3- Maide Sûresi: 14

4- Şura Sûresi: 14

5- Haşr Sûresi: 14

6- Şura Sûresi: 13

davettir. Her doğru olan icthadın, insanların sözleri sebebiyle ilgasını düşünecek olursak, İslâmi amel ve İslâmi fikir çok gerilerde kalmış olurdu.

Şüphesiz, müslümanların birliğini istemekteyiz, hayırlı bir iş üzerine üç kişinin toplanması iki kişiden, dört kişinin toplanması da üç kişiden daha ef-daldır. Ameli olarak İslâm birliğine davet ediyoruz fakat aynı zamanda geri kalmak da istemiyoruz. Bundan ötürü müslümanları doğru ve kuveetli icthadın etrafında toplanmaya davet ediyoruz. Zayıf olan icthad kalıcı değildir, eğer zayıf icthad için doğru icthadı terk edersek, asıl sermayeyi kaybetmiş oluruz. Her hâlikarda bu meselenin daha çok tartışılmaya ve müzakerelere ihtiyacı vardır. Dine bağlı kalmak ve dinde ayrılığa düşmek arasında icthadımızın uyumlu olmasından söz etmiştik. Biz diyoruzki: Bütün müslüman-ları birarada toplayan cemaatsel birlik, ancak belirli bir zaman süreci içeri-sinde gerçekleşebilir. Rasûlullah (S.A.V.) Hz. Ebubekir, Hz. Ömer, ve Hz. Osman (R.A.)'nın hilafetinin ilk zamanlarını kapsayan, zaman süreci içerisin-de, müslümanların cemaat ve üyesel bir birlikleri oldu, sonra çeşitli fitneler ve ihtilaflar ortaya çıktı. Emevi devletinin kurulmasından sonrada ihtilaflar çoğaldı....Fakat müslümanlar birçok muareke, çıkış ve gizli davalar olduğu halde, zahiren tek bir devlet birliği altında toplu olarak kaldılar.

Abbasiler devleti kurulduğu zaman, aşağı yukarı müslümanları biraraya getiren cemaatsel bir birlik kalmadı. Biz birçok tarihi hatalar taşıyan, çapra-şık coğrafi durumları olan, her yönüyle karmakarışık olan bu asırda, bütün müslümanları toplayan bir kardeşliğin gerekliliğini şart koşuyoruz cemaate yönelik alakalar olmasa bile, kardeşlik alakalarının olması gerektiğini söy-lüyoruz. Bütün isteğimiz budur, bundan daha iyi olanıda temennimizdir, bu da hayale yakın bir istek olur. Bugün bizden istenilen, bilinç ve kardeşlik bir-liğinin bizi biraraya getirmesi, dine bağlı kalmak için yaptığımız icthadla-rın, dinde ayrılmamıza sebep olmamasıdır. Aynı zamanda bizden istenilen, dine bağlı kalmak için en doğru ve en kuvvetli icthadı araştırmaktır. Müslü-manlardan bir kısmı icthad edip, bu icthadlarını kuvvetli görürlerse, İslâm ümmetinin hayatında ve işlerin akışında bu icthadın olumlu olmasını te-menni ederiz.

Biz inanıyoruzki, asrımızın gerektirdiği çeşitli icthadlar, İslâmı yaşat-mak ve ona bağlı kalmak için yapılan icthadlardır. Dünyadaki, büyük ölçüde çapraşık olan durum itibarıyla, müslümanların bir tek icthad altında birleş-meleri mümkün değildir. Müslümanların her yerde karşı karşıya kaldıkları değişik durumlar, ayrı ayrı icthadların ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Her kesimde kendi icthadının alınması gerektiği kanaatindeyiz. Zannediyo-rumki, bu icthadların hepsi birbirini tamamlayıcı niteliktedir. Bu icthadların

hepsine bize faydalı olacak gözüyle bakıyoruz. Bununla beraber, Müslümanların en kuvvetli ictihadı bulup, ona ittiba etmelerini temenni ediyoruz.

İslâmi akım, içinde birçok yönleri toplamaktadır. Bu yönlerin çoğunda geçmişte ve günümüzde veya hem geçmişte hemde günümüzde derin kökleri bulunmaktadır.

İslâm sahasında çalışanlar çeşitlidirler. Meselâ, ictihatlarına göre ciddi bir şekilde çalışan selefler vardır. İslâmi amele yardımcı olan, İslâm ümmetinin bir çok bölgelerinde çok yaygın olan, sofuluk hareketleri vardır, İslâmi amele yardımcı olan fıkıh ve fukaha, ilim ve ulema akımı vardır, İslâm âleminin her tarafında, resmi bir kuruluş şeklinde olup İslâmi amele yardımcı olan, üniversiteler, medreseler, evkaf ve hayır müesseseleri bulunmaktadır. Bununla beraber, gene İslâmi amele yardımcı olan, İslâmi partiler, cemiyetler ve cemaatler bulunmaktadır.

İslâm hizmetinde olan bütün bu akımlar, kendi görüşleri doğrultusunda hareket ettikleri halde, hepside İslâmi uyanışa faydalı olmuştur ve olmaktadır. Korktuğumuz nokta, bu akımlar arasındaki tenakuzun İslâm gücünü ilga etmesidir. Daha öncede söylediğimiz gibi, matlub olan, kardeşlik ve ortak bilincin oluşturacağı bir birliktir. Bu, birbirlerimizin hatalarını gördüğümüz zaman susmamız gerektiği anlamına gelmez, o hataları kadeşlik birliğini bozmadan, düzeltmemiz gerektiği anlamına gelir.

İslâmi akideye ve doğru olan fıkhi görüşe uygun olduğu müddetçe bütün İslâmi akımlara olumlu gözle bakıyoruz. Meselâ, Tebliğ cemaatına olumlu gözle bakıyoruz. çünkü kendilerine hiçbir kimsenin itiraz edemeyeceği konuların üzerinde duruyorlar ve aynı zamanda derinleştirilmesi gereken meseleleri çok iyi derinleştiriyorlar, diğerlerinden daha fazla bu konuların üzerinde duruyorlar. Bu gibi akımların, yalnız başlarına kafi gelmeseler bile, İslâma çok büyük hizmetleri olduğu inancındayız. Bu güç diğerleri ilede, birbirlerini tamamladığı zaman çok iyi bir durum ortaya çıkabilir.

Tehlikeli olan mesele, İslâmi akım içerisindeki görüş ayrılıklarının, bu akımı parçalayabilecek sebeplerden bir sebep haline gelmesidir. Bu çok tehlikeli bir durumdur. Eğer müslümanlar, aralarındaki görüş ayrılıklarına rağmen, kardeşliklerini muhafaza ederler, birinin yerine getirdiği vazifeyi diğerinin yapmadığı ve hepsinin birbirlerini tamamladığı durumda olurlarsa, müslümanlar kardeşlik ve bilinçlerini muhafaza ediyor demektir ve tehlike yoktur. İslâmi amele hizmet edenlerin hepsine ihtiramla bakıyoruz.

Kendisinden başka diğer bütün İslâmi akımları yanlış olarak görüp, ortadan kaldırmak fikrinde olan düşünce tarzını kınıyoruz. Bu akınlardan çoğu

nun ana davaya hizmet ettiklerini göz önüne alırsak, bu düşünce tarzı yalnız bir düşünce tarzıdır. Bu ana davada, dine ve Kur-ân'a olan yakın'ı derinleştirmek, "LA İLAHE İLLALLAH" kelime'i devhidini yer yüzüne yaymaktır. Eğer bir tek icthad için, diğer akımları ortadan kaldırırsak, o akımların yerini dolduramayacağımızdan dolayı İslâm'ın gücü zayıflayacaktır. Bunun için diyoruzki: İslâm hizmetinde olan hangi güç olursa olsun, ona ihtiramla ve olumlu olarak bakmalıyız. Bu karmaşık asırda, bütün İslâmi icthadların, tek bir icthad içerisinde erimesini kesinlikle düşünemeyiz. Temenni ediyoruz fakat bu mümkün değildir.

Öyleyse, doğru akideden şaşmadan, İslâmi akımlar içerisinde ortaya çıkan olumsuzluklar, şuur ve kardeşliğin olmamasından kaynaklanmaktadır. Biz, akideleri sahih ve amelleri doğru olduğu müddetçe, İslâmi akımların ve cemaatlerin çokluğunda bir olumsuzluk görmüyoruz.

İKİNCİ BÖLÜM

YÜKSEK SEVİYE VE TAM KONTROL

İçinde bulunduğumuz bu merhalede çok büyük bir aldatmaca karşısındayız. Kâfirlerin hileleri her zaman kuvvetli olmuştur, fakat bana bu merhalede daha şiddetli görünüyor." **Şüphesiz onlar hilekar planlarını yaptılar, oysa onların hileleri dağları yerinden oynatacak olsa bile, o hileleri Allah'ın elindedir."** (7)

Kâfir milletlerin, stratejik diyaloglarının neticelerinin tatbik merhalesine, komünistlerin ve salibilerin bazı yerlerde birleşmesine ve genel veya şahsi manada İslâm'ın tatbikine karşı gizli ve açık bir harbe şahid oluyoruz. Bunlar, suyun yüzüne vuranlardan bazılarıdır.

İslâm'ın aleyhine planlar yapanlar, İslâm'a karşı yaptıkları fikri savaşı kaybettiklerinin idrakindeler. Bunun için fikri tabana dayalı mücadeleyi bırakıp, aldatma, hile ve İslâmi hükümetlere baskı metodunu, tercih ettiler. Biz, davetçilerdeki yüksek görüş; evrensel ve İslâmi sahalarda, siyasi, iktisadi ve davet yönlerinden, eğitime, toplama, bilinçlendirme ve aynı zamanda olumsuzlukları olumlu hale getirebilme gücüyle birlikte kontrolü sağlarsak, siyasi hareketimiz, aleyhimizde olan gizli hilelere denk olursa, ancak o zaman bu metoda karşı koyabiliriz. En önemli noktada, kâfirlerin bizi, İslâm alemindeki hükümetlere karşı bir çatışmaya çekmelerine ve bu yolla bütün hükümetleri bize karşı bir çatışma çekmelerine ve bu yolla bütün hükümetleri bize karşı düşman etmelerine fırsat vermemektir. Bu kâfir metodunu kırmak, İslâmi sahayı tam olarak kontrol eden akımların vazifelerindendir.

7- İbrahim Süresi: 46

Durumlar üzerinde tam bir kontrol ve yüksek bir bakış olmadan, "Onlar düzen kurarlarken, Ailhta onların düzenlerini bozuyordu. Allah düzen yapanların en hayırlısıdır." (8) âyeti kerimesinin tecellisine kadar, muarekeyi kaybederiz.

Biz, davetçilerin kültür tavanlarını yükseltmek zorundayız. Hayati sahad, davet sahasında ve tatbik sahasında tecrübelerin tavanlarını yükseltmek zorundayız. Bu sahalarda tavanları yükselenler, bu tehlikeli asırda, ameli olarak davet sahasını kontrolleri altında tutabilecek kudrete sahip olabilirler. Ve ancak onlar, kâfirlerin zorunlu kıldığı eğri yollarda müslümanları götürebilirler. Sebebler aleminde zahir olan, ancak yüksek bir tavan ve tam kontrol ile, bu merhaleye karşı koyabiliriz. Bu kontrolü berraklaştırmak, ciddi bir siyasi hareket, yeterli planlama, hedefleri gerçekleştirebilecek, çıkış noktalarını birleştirebilecek kuvvetli örgütsel yapıların tesisi, kötülük ve hilelerine karşı İslâm düşmanlarına fırsat vermeyecek bir hikmete sahip olmakla olur.

Bütün bunları, kitabı yayına hazırladığımız sıralarda bir gazetenin bizimle yaptığı röportajda özet olarak anlatmıştık. İşte bize yöneltilen soru ve işte özet olarak cevabımız.

S: İslâmi uyanış dostlardan önce düşmanların bile kabul ettiği bir gerçek. Üstad bu konuda tecrübeli olduğu için şüpesiz bir görüşü var. Bu islâmi uyanışı nasıl görüyor, geleceği hakkındaki düşünce ve görüşleri nelerdir, nasıl yönlendirilmelidir?

C: İslâmi uyanış tavan ve genişlik yönünden halâ kısıtlıdır. Mescidlerin, cemaatlerin çoğaldığı doğrudur, fakat İslâm'ın hakikatlerini ve çağımızın durumunu idrak edenler çok azdır. Durum böyle olunca, bu İslâmı uyanışın köreltilmesi kabildir. İslâm düşmanlarının metodları değişmiş olabilir fakat hala düşmanlar düşünmektedirler ve hala bir çok engellere takılma ihtimali vardır. Bunun için İslâmi uyanışın çocuklarının vacibi, geçen zamana göre daha büyüktür. Bu merhalede dikkatli olmak, diğer herhangi bir merhalede daha gereklidir.

Şüphesiz, Dünyada İslâmi uyanışa ihtimam gösteren bir çok akımlar vardır.

Bu merhalede istediğimiz çok şey vardır:

İslâmi uyanış için ilk istediğimiz, bu uyanışın evlatlarının seviyelerini yükseltmektir. İslâmi uyanışın evlatlarından arzu ettiğimiz herbirinin kendi seviyesini yükseltmesidir. İslâmi uyanışın evlatlarından ikinci isteğimizde, dünyasal ve bölgesel sahalarda durumları kontrol edebilecek düşünce yapı-

sına sahip olmalarıdır. Eğer İslâmi uyanış bu iki değere sahip değilse, İslâmi uyanış tehlikede demektir.

İslâmi uyanışın dünyasal ve bölgesel sahalardaki durumları kontrol edebilmelidir dediğimiz zaman, kontrol eden kimselerin, İslâmi hareketin ve İslâmi uyanışın üzerindeki korkuları giderebilecek yetenekte olmaları gerekir.

Şüphesiz İslâmi uyanıştan korkan bir takım taraflar vardır. Bu korku İslâm topraklarında çeşitli şekillerde kendini göstermektedir. Meselâ, müslüman olmayan azınlıklar İslâmi uyanış karşısında kendileri için korku duymaktadırlar, yine bir takım siyasi görüşlerin sahipleri İslâmi uyanıştan korkmaktadırlar, hükümetlerden bir çoğuda aynı korkuyu taşımaktadır. Bütün bunlar İslâmi uyanış için tehlike teşkil etmektedir. Onun için İslâmi ve evrensel sahaları kontrolleri altında bulunduran İslâmi uyanışın evlatları, İslâm topraklarında bulunan bu azınlıkları ve siyasi görüş sahiplerini ikna etmelidirler. İslâmi uyanış, belirli şartlar altında siyasi ve partili faaliyetlerde çeşitliliği inanmaktır.

İslâmi uyanış, mevcut bulunan otoriteyi ikna etmelidir, bu otorite İslâmi uyanışa makul çerçeveler içerisinde davrandığı müddetçe, oda bu otoriteye makul çerçeveler içerisinde davranacaktır. Aynı zamanda sahayı kontrol eden İslâmi uyanışın evlatları, bölgesel bir takım fraksiyonlarında ikna etmelidirler. Dünya İslâmi uyanışın medeniyet için bir tehlike olmadığını bilmelidir. Bazı dış kaynaklar, İslâmi uyanış için: İslâm geliyor, tatarlar geliyor diye propaganda yapıp, İslâm'ı bir vahşet olarak göstermeye çalışmaktadırlar. Ama gerçek bunun tam aksidir, İslâmi hareket eskiden medeniyetin kalkınmasında en büyük bir faktör olduğu gibi, bugünde İslâmi Uyanış, medeni kalkınmanın bütün sebeplerini muhafaza edecektir.

Bazı dış güçler, İslâmi uyanış karşısında, kendi menfaatlerinden korkmaktadırlar. Bu doğru değildir, İslâmi uyanışın evlatları, menfaatleri meşru ve makul çerçeveler içerisinde olduğu ve kendi menfaatleriyle uyduğu sürece, bu menfaatlerin takdirle karşılağını ve muhafaza edileceğini dünyaya anlatmalıdırlar. Korkulacak şey dünyanın, İslâmi uyanışa karşı menfaat prensibi ile hareket etmesidir ve herhangi bir devletin doğu veya batı blokundan olsun İslâmi ilga etmesi ve İslâm dışı bir düzeni müslümanlara farz kılmasıdır. Ama mesele sadece menfaat alış veriş olursa, İslâmi uyanışın evlatları için bu makbuldür. Mühim olan zihinlerden İslâmi Uyanışa karşı olan korkunun silinmesidir.

Öyleyse İslâmi uyanışı gerçekleştirenlerden istenen: Birinci olarak: İslâmi uyanışın evlatlarının terbiye, kültür ve ahlâki seviyelerini yükseltmek.

Davada ve hayatta ihtisas sahibi olmaktır. Aynı şekilde İslâm ümmetinin bütün fertlerinin tek tek yetişmesi ve yetiştirilmesi gerekir. Dünyasal ve bölgesel sahaları kontrol edebilecek kimselerin bulunmaları gerekir. Kontrol eden kişiler diye isimlendirdiğimiz grup bütün güçlerini sarfederek dışta veya içte İslâm ümmeti üzerine olan korkuları gidermeye çalışmalıdırlar. Bu korkular aslında doğru değildir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İSLAMİ AKIMLAR BİRBİRLERİNE KARŞI OLACAĞI YERDE BİRBİRLERİNİ TAMAMLAMALIDIRLAR

İslâm ümmeti içerisinde, bazı ana İslâmi akımlar vardır. Müslüman kardeşler ve benzerleri gibi. Bu akım İslâmi kıyamın mesuliyetini üzerine almış ve İslâm düşmanlarıyla mücadeleye girmiştir.

Tebliğ cemaati ve benzerleri gibi akımlar vardır, Bunlar İslâmi şiarlar ve İslâmın ana hatları belirgin kalabicek bir çerçeve içerisinde çalışmaktadırlar. Bir çok yerde de belirgin neticelere varmışlar ve çalışmalarının semerelerini almışlardır.

Selefi akım, her yerde taraftar bulmuştur. Sonunda örgütsel bir hareket teşkil edeceklerdir.

Sofu akım her yerde bulunmaktadır ve taraftarları arasında muhabbet vardır. Bu safi biraraya getirmek, örgütleme ve güçlerini yönlendirmek için çalışmalar vardır.

Hükümetler içerisindeki İslâmi akım, İslâm hizmetinde mühim bir rol oynamaktadır.

Mescidlerde ve evlerde halkalar, medreseler, özel okullar ve üniversiteler halinde oluşan ilmi bir akım vardır. İslâm hizmetinde çok önemli bir rol oynamaktadırlar.

İslâm aleyhine planlar kuran mihraklar, bu akımları birbirleriyle çarpışmaya sokarak, İslâmi potansiyelin bu şekilde gücünü yitirmesine çalışmaktadırlar. Kontrol eden taraf diye isimlendirdiğimiz grup, bu akımların birbir-

lerine karşı olacağı yerde, birbirlerini tamamlamalarına çalışmalıdırlar. Bu meselenin hikmet ve basiret sahibi olanlardan, büyük bir çabaya ihtiyacı vardır. Bu hikmet ve basiretle, bütün akımların olumlu yönlerini düzeltmeli ve bütün akımlar arasında ortak özellik olabilecek, müşterek fikir yapısını genele yaymalıdırlar.

Üstüd Hasan El-Benna'nın risalelerinde açıklamış olduğu, yirmi kuralın, her ne kadar üslup ve metodlardaki ictihatları ayrı olsa bile bu akımlar arasında ortak bir anlayışın esasları olabileceği kanaatindeyiz.

Müslüman kardeşler hareketinin hizmeti açıktır. Cemaatsel yapılarını güçlendirmeye ve her bölgedeki planlarını yeniden gözden geçirmeye ihtiyaçları vardır, çünkü her bölgenin kendine özel bir plana ihtiyacı vardır. Müslüman kardeşlerin kendilerine dost bulmak için, siyasi harekete ihtiyacı vardır. Bu siyasi hareketinde, üzerinde hırsla durdukları temiz ve safi intisaba ters düşmemesi lazımdır.

Şeriat çerçevesi içerisindeki sofi hareketin, İslâm'ın bekasında ve devamında, açık bir hizmeti vardır. Bu hareketin, Ehli sünnet ve cemaatin akidesine daha sıkı tutunmaya ve fıkıh alimlerinin görüşlerine ters düşmeyip, daha çok ilmin üzerinde durmaları lazımdır.

Selefi hareketin sünnete ve sünnetin yayılmasına büyük bir hizmeti vardır. Bu hareketin, Ehli sünnet ve cemaatin akidesine daha sıkı tutunmaya ve fıkıh alimlerinin görüşlerine ters düşmeyip, daha çok ilmin üzerinde durmaları lazımdır.

Selefi hareketin sünnete ve sünnetin yayılmasına büyük bir hizmeti vardır. Bu hareketin fıkhi mezheplere ve mezhep imamlarına daha saygılı olması, yerinde olmayan tekfir ve tadelil'den kaçınması gerekir. Çünkü her tevlicî dalalette ve her tevessülcü kâfir değildir. Eğer bu şekilde olsaydı küfür ve dalalet dairesine girmeyen alim kalmazdı. Bilmeleri gerekirken, fıkhıta olduğu gibi, akidede dallar vardır. esas korunduğu müddetçe, dallardaki ihtilaflar küfre ve dalaletle sebep değildir.

Hükümetler içinde ki İslâmi akımlarda, İslâm hizmetinde büyük rol oynamaktadırlar, bazı şüphe ve pisliklerle karışsalar bile, Fakat İslâm hizmeti için şükür vaciptir, biz yakın olan bir olayın bozmadığı müddeçe zahire hükmederiz. Bazı müslümanların bu akıma karşı duyduğu antipati, yapılması gereken vacibe karşı yetersiz kalmalarının sebebiyle olabilir.

İlmi hareket çok büyük bir ehemmiyet taşımaktadır. Makbûldür ve meşkurdur. Bütün müslümanlar tarafından desteklenmelidir.

Tebliğ cemaati, başkalarının yapamadığı bir vazifeyi yapmaktadırlar.

Görüyoruz ki, bütün İslâmi akımların olumlu yönleri, İslâmi binayı ta-

mamlamaktadırlar.

Davetçilerin vazifesi bu olumlu yönleri anlamaktır. Olumsuzlukları ve çelişkileri ortaya çıkarıp, İslâmi akımlar arasında ihtilaf çıkarmakta düşmanların görevidir.

İslâm hareketinin bütünleşmesi için, İslâmi akımlar arasında yakınlaşmayı sağlayacak bir grubun bulunması, çağımızın vaciblerinden biridir. Aynı zamanda İslâmi akımların, üyelerine birbirleriyle hayırlı işlerde yardımlaşabilmeleri için gereken hürriyeti vermeleri gerekir. Büyük müessesler bu olgunun değerini anlamışlardır. Tebliğ cemaatinin kurucusu Şeyh İlyas ve dava kardeşleri, kendilerine tabi olanları, alimlerden fıkıh dersleri almaya ve yetkili yetiştiricilerin elinde yetiştirmeye itmektedirler. Müslüman kardeşler cemaatinin kurucusu Hasan El-Benna (r.a.) kendisinin şeyhlere ve cemi-yetlere intisabında bir beis görmemiş ve kardeşlerine, "Her kim kendisine özel bir terbiye metodu seçerse, seçmekte serbestir." demiştir. Hasan El-Benna'nın, Şeyhimiz Şeyh Muhammed Hamid'in şeyhi, Şeyh Ebu ennasr Halefe, göndermiş olduğu ve kendisine intisab ettiğini bildiren mektup, hala korunmaktadır.

Allah davetçisi, müsülmanlar tarafından kendisine gösterilen her minber üzerinde konuşmaya özel gösterir. İslâmcıların birbirleri arasında kurdukları irtibat, zamanla aradaki boşlukları dolduracaktır. Her teşkilat, diğerlerini vurmadan, kendi icthatlarının daha kuvvetli ve daha münasip olduğunu beyan ederek, kendisini ve üyelerini kuvvetlendirmelidir.

Yeni islâmi uyanış, bütün İslâmi akımların ve İslâm davetçilerinin ortak çabalarının semeresidir. Hepside görevlerini yerine getirmişlerdir, Allah hepsinden razı olsun. Olanlar bütün hepsinin ortak çabalarıyla tamamlandı-ğı gibi, şu merhalede üzerlerine düşen, birbirlerini sevmeyi ve birbirlerine kenetlenmeyi dahada artırmaları, her akımı, bir diğerinin kendisini tamamladığına idrak ettirmeleridir. Her akımda kendisini, diğerlerine tanıtmaları ve onlara İslâm hizmetinde kendi dolduramadığı boşlukları doldurmalarından dolayı teşekkür etmelidir. Fazilet ehlinin, faziletini, ancak fazilet sahipleri bilir.

Buna yanaşmayan taşkınlara, şairin dediği gibi, şöyle diyoruz: "Ya kapattıkları açıklığı kapatın,

Babanızın hakkı için, ya da kınamayı azaltın."

Her akıma, bütün islâmi akımların faziletlerini bilmesini gerektiğini söylüyorsakta, bu demek değildir ki, her akıma İslâm'a verdikleri fayda veya zarar yönünden değerlendirmesini yapmayalım. Tabiki bu değerlendirme-nin doğru veya hatalı olabileceğini kabul ederek, değerlendirmenin yapıl-

ması gerekir.

Bir gazetenin bizimle yapmış olduğu röportajda, iki soruya cevap vermiştik, bunları kaydediyoruz:

Birinci soru: İslami uyanışın olduğu bir geçek. Üstad, bu uyanışta bölge- den bölgeye veya cinsten cinse bir üstünlük görüyor mu?

İslâmi uyanışın meydana gelişinde, herhangi bir şekilde tesiri olan parlak isimleri sıralamadan önce, şunları söylemek gerekir:

Osmanlı Hilafeti, 1924 senesinde yıkıldı. Bu yıkılışın sebepleri hakkında kendimize has bir değerlendirmemiz var, şu anda bu değerlendirmeyi açıklayacak vaktimiz yok. Biz, Hilafetin yıkılış merhalesini teorik ve pratik olarak, şer'i kanunları tatbik, ibadet ve itikad seviyelerinde ulaştığı en düşük seviye olarak görüyoruz.

1924'den beri birçok İslâm icthatlar, İslâm toplumu içerisinde çalışmaya başladı, bu da sonunda islâmi uyanışı meydana getirdi. 1924 senesinden sonra olan İslâmi hareketi, 1924'den önceki İslâmi hareket'ten ayıramayız. Hiçbir dönem geçmemiştirki onda, İslâmi hareketin yönetimine katkısı bulunan, ve İslâm'ın şanını yüceltmeye çalışan büyük kimseler bulunmasın: Sudan'da Dervişler Hareketi diye isimlendirilen "Mehdevi Hareketini" unutamayız. Sünusiyye Hareketini unutamayız. Nakşibendi tarikatı veya diğerleriyle ortaya çıkan Tasavvuf hareketlerinin mücadelelerini unutamayız. Sovyetler birliğindeki İslâm topraklarında 40 sene gibi uzun bir müddet cihadını sürdüren Şeyh Şamil Nakşibendi'yi unutamayız. Şeyh Muhammed Bin Abdulvahhab ismini ihmal edemeyiz.

Bunun için diyoruzki: Hilafetin yıkılışından önce,İslâm topraklarında, islam için çalışanlar' eksik olmamışlardır. Fakať diyebilirizki, Osmanlı hilafetinin yıkılışından sonra, İslâm aleminden en büyük fikri tesiri yapmış olan icthat, üstad hasan el-Benna'nın kurduğu, temel esaslarını koyduğu ve sağlamlaştırdığı icthattır. Bu icthat, bütün müslümanların etrafında toplanabileceği anlayışı, örgütsel teoriyi, terbiyeyi ve hareket noktalarını teşkil etmektedir. Onun için bu icthadın çok büyük bir tesiri olmuştur. Hatta diyebilirizki: İslâmi uyanışın doğuşu, Üstad Hasan El-Benna'nın davetine başlanması ile başlamıştır. Çünkü, İslâm'a davetin gerekliliğini, bu davetine örgütlenmiş olmasını, İslâmın evrensel ve genele hitab eden bir din olduğu fikrini zihinlere o döndürmüştür. Üstad Hasan El-Benna'nın genel daveti ile, Üstad Ebul A'la Mevdudi'nin genel davetini karşılaştırdığımız zaman, Hasan El-Benna'nın (r.a.), zaman yönünden, Ebul ala Mevdudiden (r.a.) daha önce olduğunu görürüz. Onun için Mısır ve Mısırdaki faaliyetleri, yeni İslâmi Hareketin başı olarak kabul ediyoruz ve bu hareketin islâmi uyanıştaki tesirleri

çok büyüktür.

Bütün bunları söylerken diğerlerinin İslâmi uyanıştaki rollerini inkar etmiyoruz ve her yerde İslâmi yenilemeye çalışan büyük davetçileride unutmuyoruz, Fakat mukayese yaptığımız zaman, Üstad Hasan El-Benna'nın ve Mısır'ın çok büyük rolü olduğunu görüyoruz. Fakat Türkiye'de İslâmi yenilemekte, Şeyh Said Nursi (r.a.) gibi yüce ve büyük bir insanın rolünüde ihmal edemeyiz.. Birçoklarının iştirak etmesiyle beraber, diyebilirizki: Üstad Benna ile Mısır'ın, İslâmi uyanışa büyük tesiri olan, yeni islâmi hareketin ihtiyaç hissettiği zaruri şeyler yönünden ve fikir yönünden çok büyük bir rolü vardı. Üstad Benna'nın daveti, Yeni İslâmi uyanışın omurgasını teşkil ediyordu.

İkinci soru: Müslüman kardeşler gibi bazı İslâmi Hareketlerin kuruluşundan bu yana yaklaşık 60 sene geçti. Bu münasebetle Üstad Said'ten kuruluşundan 60 sene sonra bu hareketin gidişatı hakkındaki görüşünü dinlemek istiyoruz.

Bu meseleye cevap, bazı meseleleri birbirinden ayırt etmek suretiyle olabilir. Müslüman kardeşler ve benzerleri, fikri yönden büyük bir başarı elde etmişler ve bu konuda başı çekmişlerdi. Müslüman kardeşler hareketi, islâm'a düşman olarak dışardan gelen bütün fikirleri mağlup etmiş, hatta büyük bir ölçüde İslâm topraklarında bu fikirleri yok etmiştir. Diyebiliriz ki: Müslüman Kardeşler hareketi, fikri yönden İslâm aleminde fikri akımların çoğuna tesir etmiş ve Müslüman Kardeşlerin fikirlerinin menfaatine, bu fikirlerin kendi kendilerini sınırlamalarını sağlamıştır.

Dünyadaki müslümanlara diğerlerinden miras kalan İslam kültür, yalnız başına dışarıdan gelen yabancı fikirlere cevap verebilecek nitelikte değildi, çünkü bu yabancı fikirler, hayat yöntemleri, felsefeler, düzenler ve teoriler olarak ortaya çıkmıştı. Müslüman kardeşler bunlara karşı teoriye teori yönetime yöntem, fikire fikir ve düzene düzen olarak cevap verebildiler ve bu konuda müslümanlar arasında başı çekenler onlardır. Böylece Müslüman kardeşler, İslâm aleminde Fikir yönünden büyük bir ölçüde mücadeleyi kazandılar. Diyebiliriz ki: Fikri başarıları, eğitimdeki teorilerini gerçekleştirecekleri, emin ve uygun bir ortam yok idi, Meselâ Üstad Benna, müslüman kardeşlerin, sabah ve akşam sureleri okumaları için toplanmaları gerektiğini eğitim yönünden üzerlerinde çok büyük bir etkisi olacaktı. Müslüman kardeşler, birçok yerde maruz kaldıkları şartlar neticesinde, eğitim hususundaki teorilerini gerçekleştiremediler, onun için fikirdeki başarıları, eğitimdeki başarılarından daha büyüktü.

Müslüman kardeşlerin, tıbbi meselelerde, siyasi ortamdaki etkilerine bakacak olursak, bir dereceye kadar başarılarını görebiliyoruz. Meselâ için-

de bulunduğumuz şu merhalede, faize dayalı olmayan bankalar sistemi fikrinin, artık gerçekleşmiş olmasıdır. Bunu müslüman kardeşlerin davetçileri için, tatbiki bir başarı olarak kabul ediyoruz.

Arap adalet bakanlarının toplantılarında, İslâm şeriatinin tatbiki, islâm dünyasında genel bir istek haline geldi, bunu siyasi bir başarı olarak kabul ediyoruz.

Osmanlı devletinin yıkılışını takib eden dönemde, laiklik fikri yayılmaya başladı, İslâm aleyhine plan yapanlar, bir dönem gelip laiklik fikrinin bütün İslâm alemini kapsayacağını sanıyorlardı, fakat bugün islâm alemindeki birçok kanunda, devletin dini: İslâm'dır fikrinin, görmemezlikten gelinemediğini görüyoruz. Böylece diyebiliriz ki: Müslüman kardeşler İslâm aleminde olayların akışına siyasi yönden etki edebilmişlerdir. Müslüman kardeşlerin bütün istediklerini tatbik edemeseler bile, devletin önemli merkezlerine yükselebilmişlerdir. Ama tam bir siyasi başarı, Müslüman kardeşlerin hükme ulaşmaları ve davet ettikleri şeyi hükümet yolu ile tatbik etmeleri ile olur. Buda Müslüman kardeşlerin bu güne kadar yapamadıkları bir şeydir. Bu açıdan siyasi başarılarının kısıtlı olduğunu söyleyebiliriz.

Öyleyse Müslüman kardeşler hareketini cüzi olarak değerlendirmesini yapamayız, aksine her yönü ile değerlendirip, kardeşler hareketinin nerelerde başarı sağlayabildiğini ve nerelerde başarı sağlayamadığını görmemiz gerekir.

Her halükarda, hiçbir insan, sadece İslâm aleminde demiyorum, Alemdeki durumların gidişatında, Müslüman kardeşler hareketinin rolünün, görmemezlikten gelemiz ve biz Müslüman kardeşler hareketinin dertlerini ve yaralarını kapatmalarını, gelecek merhaleleri, diğerleriyle aralarındaki olan ilişkileri ve diğer hareketleri iyi değerlendirmelerini temenni ediyoruz. İnşallah gelecekte de özverilerinin olmasını ve başarılarının tam olmasını arzu ediyoruz.

DÖRDÜNCÜ FASIL

ÜYELİK DERECELERİ

İçinde bulunduğumuz merhalenin en önemli ihtiyacı, yüksek seviye ve kontrol eden taraf demiştik. Kontrol eden tarafı yüksek seviye ortaya çıkarır, bundan dolayı, bu merhalenin gerektirdiği en önemli şey, yüksek seviyeli kişilerden, kontrol eden taraf olarak, merkezi yönetim kurulunu oluşturmaktır.

Hayatın ihtisas sahalarında yüksek seviyeye gelebilmek için normal vesile, resmi akademik derslerdir. gücümüzün yettiği kadar bu konuda ve bu konunun dallarında ihtisas sahibi olmaya çalışmalıyız.

İslâmi yönden yüksek seviyeye sahip olabilmek, üyelik derecelerinde nicelik ve nitelik itibarıyla yükselmekle olur. Üyelik derecelerinin en yüksek tabakasından, merkezi yönetim kurulunun çıkması gerekir. Nicelik ve nitelik yönünden, üyelik derecelerinde yükselmeden bahsederken, üyelik derecelerini artırma ve her dereceye daha önce uyguladığımız metottan daha geniş özellikler koymayı kastediyoruz.

Hizbullah'a intisab, kendiliğinden ve örgütsel intisab diye ikiye ayrıldığı için, bu konuda göze alınması gereken nokta, kastedilen mananın uygulamadaki yeridir. Örgütsel intisab açık olarak, üyelik derece ve özelliklerini maddeler halinde içerir, müslüman olup ve özelliklerini taşıdığı için kendiliğinden Hizbullah'a intisab etmiş sayılanlarda, maddeler halinde açıklanmış olmasa bile, bu dereceleri kendi nefislerinde ve kardeşlerinin üzerlerinde mülahaza edebilirler.

Nübüvvet varisinin, davaya icabet edenleri özellikleri itibarıyla birbirlerinden ayırt etmesi gerekir. Bu peygamberlerin sünnetidir. İnsanların hepsi aynı derecede değildir. Meselâ İsa (a.s.)'ın hayatında havarileri, Musa (a.s.)'ın hayatında nükebalı, Muhammed (s.a.v)'in hayatında da hem havarileri, hem nükebalı, hemde arifleri, emirleri, muhacirini, ensarı ve bedevileri görüyoruz. Bunun için davetçilerin, kardeşlerini birbirlerinden ayırt etmeleri gerekir, bu ayırımı kalbiyyen olsa dahi. Bu temyizde hata payı olsa bile, hata nisbetini azaltabilecek dengeyi bulması mümkündür. Fakat kalbler, Rahman olan Rabbimizin parmaklarından iki parmağı arasındadır.

Biz, sebep dairesi içerisinde, müslümanın yükselmesini sağlayacak bütün sebepleri elde etmeye çalışmalıyız. İnsanın dereceleri değişiktir ve kalpleri Allah'tan başka kimse bilmez, biz zahire hükmederiz, gizli yönler ise Cenab'ı Allah'ın elindedir, ancak doğru yolu tutarak zahiri ve batını düzeltmek için çalışmamız gerekir. Her insanada, ahlâki, kalbi ve ilmi yolda katettiği derece mesafeye göre, üyelik derecesini vermemiz gerekir.

Üyelik dereceleri hakkında bazı İslâmi örgütlerin çeşitli ictihatları vardır. Biz sadece siyasi olan İslâmi amel ile, kendisini şariat sırlarına vakıf kabul eden İslâmi ameli birbirinden ayırt ediyoruz. Sadece siyasi olan İslâmi amelin, belirli bazı şeylere ihtiyacı vardır. ama kendisini şariat sırlarına vakıf kabul eden İslâmi amelde üye, devamlı olarak bir dereceden diğerine intikal etmelidir. İçinde bulunduğumuz merhalenin, üyelik derecelerinde ileri seviyelerin bulunması gerektiğini zannediyoruz. Meselâ, bazı İslâmi hareketlerde, yardımcılar ve asli üyeler vardır, bazı İslâmi hareketlerde üyeler ve çalışanlar vardır, bazılarında ise üyeler, çalışan üyeler ve bölüm başkanları vardır.

Biz üyelikte yedi derecenin olmasını uygun görüyoruz. En sonuncusu olan yedinci dereceden, genel veya bölgesel olan merkezi yönetim kurullarının çıkması lazımdır. Bu yedi dereceden her birinin, kendine has kültür, özellikleri ve uygulaması gereken şey*ler vardır. Hayati bir ihtisasla beraber, bütün bunlar insanda toplandığı vakit, dünyevi ve uhrevi bir bütünlük elde edilmiş olur.

Görüş olarak sunduğumuz bu yedi dereceye bazı isimler veriyoruz. Bu isimlere uymak şart değildir, Mühim olan bu isimlerin içerdiği manalardır. Bu dereceler şunlardır:

- 1- Sempatizan.
- 2- Üye.
- 3- Faal üye.

- 4- Nakib. (Mücahit)
- 5- Rükn. (Başkan)
- 6- Davetçi.
- 7- Üstad.

Her derecenin kendine has özellikleri ve kültürü vardır. Üstadlardan, merkezi yönetim kurulu kurulur. Bunları şer'i kanunlar çerçevesindeki, vacibler, kanunlar ve şura görüşü birleştirir.

Üst dereceler, alt dereceleri kontrol etme hakkına sahiptirler.

Şeri kanunları anlamak suretiyle, Hizbullahtaki fitri üyelik derecelerini bazı yönleriyle şu şekilde tahdit edebiliriz:

1- **Sempatizan:** Zincirleme sıraya göre birinci derecededir. Sempatı du-yup sevenlerin Allah katında hürmetleri vardır "**Kişi, sevdikleri ile beraber haşr olunur.**" Bu, sevilenin tahdit edilmesini gerektirir, onlarda: Allah, peygamberler, sahabeleri, kardeşleri ve onlara tabi olanlar, evliyalar, sıddıklar, şehidle ve Huizbullah'a tabi olanlardır. Bu sıfatlardan bazıları birbirileri içerisinde. Bu derece için, bizim üzerimize düşen, kişiyi sevgi ve muhab-beti doğuracak sebepler içerisinde tutmaktır. Bunlarda ilim ve zikir toplantı-larına katılmak ve kolay olmak şartıyla azda olsa günlük dersleri muntazam bir şekilde yerine getirmekle olur. Sadece bu saydıklarımızı yerine getirmek suretiyle insan birinci dereceye girmiş olur. Bilindiği gibi, bir cemaatin top-lantılarına devam eden ve onların deslerine katılan kişi onları seviyor ve on-lara karşı bir sempati duyuyor demektir.

Toplantılara katılmak ve derslere devam etmek, bütün dereceler için de-ğişmez iki kuraldır. Hatta genel kaide olarak koyduğumuz şey, her derecenin özelliklerinin, diğer üst derecelerde de o derecenin özellikleri ile beraber de-vam etmesi ve gerçekleştirilmesidir.

2- **Üyelik:** Üyeden belirli bir kültür seviyesi, özellikler, ve uygulaması gereken şeyler istenilir. Bu derecenin kültür, farz'ı aynı olan ilimleri öğren-meye çalışmaktır.

Bu mevzu hakkındaki ictihatlar çeşitlidir. Kendi ictihadımızı, "Ubudiyet gıdası" ve "Çağımızda üç şeyi hatırlayalım" adlı risalelerimizde yazmıştık. Bunun özetide, "Ubudiyet gıdası" adı risalemizdede belirttiğimiz gibi, şer'i ilimler hakkında genel bilgi sahibi olmaktadır.

Bu merhalenin özellikleri: Allah (c.c)'ın Maide Süresinde, mürtedler hakkındaki âyetlerin akışı içerisinde belirttiği, şu ayettir: "**Sizin dostunuz ancak Allah, O'nun peygamberi ve namaz kılan, zekat veren ve rüku eden müminlerdir.**" (9)

Bu derecedekilerin yapması gerekneir ise, farzları yerine getirmek, haramları terketmek, günlük virdlerini yerine getirmek ve haftalık toplantılara katılmaktır. "Her kimki bir kavmin çokluğunu artırır, o onlardandır."

3- Faal üye: İctihadımıza göre bu merhalenin kültür, "Allah erinin ahlak ve kültür", "Allah erinin stratejisi" kitapları ile beraber, Üç Üsûlün öğrenilmesidir.

Özellikleri ise, Maide Süresinde mürtedler hakkında geçen âyetlerden cenabı Allah'ın şu kavlidir: "Ey iman edenler, aranızda kim dininden dönerse bilsinki, Allah, sevdiği ve onların kendisini sevdiği inananlara karşı alçak gönüllü, kâfilere karşı izzetli, Allah yolunda cihad eden, kınayanın kınamasından korkmayan bir millet getirir. Bu Allah'ın dilediğine verdiği büyük nimetidir. Allah her şeyi kaplar ve bilir. Sizin dostunuz ancak Allah, O'nun peygamberi ve namaz kılan, zekat veren ve rüku eden müminlerdir." (10) Bu konu hakkında tafsilatlı bilgi "Allah erinin ahlâk ve kültür" adlı kitabımızda geçmektedir.

Bu derecedekilerin yapması gerekenler: Kendileride katılmak sureti ile, insanları düzenli İslâmi toplantılara davet etmek, mümkün olduğu kadar mescidlerde ve evlerde İslâmi halkalar kurmaya çalışmak, her müslim ve müslimeye, zikir, Kur'ân okuma, Kur'ân ezberleme genel araştırma ve spor olmak üzere, derslere daha sıkı ve düzenli bir şekilde devam etmek.

4- Mücahid-Kültürü: "Şeri ilimlerde ikinci merhale" ve "Ubudiyet gıdası" isimli kitaplarda belirtilenlerdir.

Özellikleri: Allah tealanın şu kavlinde geçenlerdir: Allah katında olan, inanıp Rablerine güvenen, büyük günahlardan ve hayasızlıklardan çekinen, öfkeli olduklarında bile bağışlayanlar, Rablerinin çağırısına cevap verenler ve namaz kılanlar için daha iyi ve daha sürekli. Onların işleri aralarında şura iledir, kendilerine verdiğimiz rızıktan sarfedebilirler. Bir haksızlığa uğradıklarında, üstün gelmek için aralarında yardımlaşır. Bir kötülüğün karşılığı, aynı şekilde bir kötülüktür, ama kim affeder ve bağışlarsa onun eciri Allah'a aittir. Şüphesiz O zulmedenleri sevmez. Zülüm gördükten sonra öc alan kimselere, işte onlara karşı durulmaz. İnsanlara zulüm edenlere, yeryüzünde haksız yere taşkınlık edenlere karşı durulmalıdır. İşte can yakıcı azab bunlarıdır. Ama kimde sabredip bağışlarsa, işte bu, çok azametli bir iştir." (11)

Bu derecenin uygulaması gereken şeyler, diğerlerinininki gibidir, yalnız şuraya, kardeşleri arasında tanınan şura nazariyesi çerçevesinde önem ver-

10- Maide Süresi: 54-56

11- Şura Süresi: 36-43

melidirler.

5- Başkan: Kültürü: Şer'i ilimlerde üçüncü merhale" ve "Ubudiyet gıdası" adlı kitaplarda belirtilenlerdir.

Özellikleri: Peygamberlerin genel özellikleridir: Doğruluk, emanet, tebliğ ve anlayışlılık.

Uygulaması gereken şeyler: Nefsi iyilikte itaate taşımaktır.

6- Davetçi: Kültürü: "Şer'i ilimlerde dördüncü merhale" de zikredilenleri, bir üstad riayetinde öğrenmektir.

Özellikleri: Sabırlı olmak ve hikmetle hareket etmektir.

Uygulaması gereken şeyler: Mutlak ve makarrar olan bütün zikirlerle devam etmektir.

7- Üstad: Kültürü: "Şer'i ilimlerde dördüncü merhale" ve "Ubudiyet gıdası" adındaki kitaplarımızda geçen ilimleri tamamiyle öğrenmektir.

Özellikleri: Allahü tealanın şu kavlinedir: "And olsunki, içinizden si-ze, sıkıntıya uğramanız kendisine ağır gelen, size düşkün, inanalara şefkatli ve merhametli bir peygamber gelmiştir." (12)

Uygulaması gereken şeyler: Kardeşleriyle aralarında kuvvetli bir irtibat kurmak. Mutemed olan örgütsel görüşe göre, üstaplardan teşkil olunan, genel veya bölgesel yönetim kurullarıyla iyi ilişkilerde bulunmak.

BEŞİNCİ BÖLÜM

SEÇİM, TAYİN VE ÖRGÜTSEL TEORİ

İslâm tarihinde meydana gelen siyasi istibdat, ümmet malını israf, ehil olmayan insanların yönetime gelmeleri, ümmetin güvenini ve rızasını gözetmemenin neticesi olarak, müslümanlar, kanun, nizam ve düstur fikirlerine ve yöneticilerin başa geçiş metodlarına karşı şüpheli gözle bakmaya başladılar. Yeni İslâmi hareketlerde çeşitli icâhatlar ortaya çıktı, İslâm aleminde çeşitli biçimlerde düzenler kuruldu. Şüphe yokki bütün bu olanlarda müslümanların meselelere şüpheyle bakışlarının ve İslâm aleminin etrafında dönenlerden etkilenmesinin çok büyük bir payı vardır.

Dünyada, yüksel yönetim kurullarının oluştuğu çeşitli düzenler vardır. Bu çeşitlerden herbiride, herhangi bir şekilde İslâm toplumuna tesir etmektedir. Biz beşeriyetin geçtiği tecrübelerden istifade etmeyelim demiyoruz, fakat bu tecrübeleri elememiz, Kur'ân'a, sünnet'e ve menfaate uygun olanları almamız gerektiğini söylüyoruz. İkinci derecede de durumumuzun gözetilmesi gerekmektedir.

Dünyada, siyasi partilerin tecrübeleri vardır. Bazı dini müesseselerin tecrübeleri vardır. Bu dini müesseselerin tecrübelerinden en belirginini de, kahinlik temelini ve kilise için en yüksek lideri çıkaracak metodu bulmaya çalışan, katolik kilisesinin tecrübesidir.

İslâmcılar, birçok usul ve dallarında kahinlik nizamına hücum etmişlerdir. Şüpesiz, kahinlik nizamı, papaya masumluk ünvanını veriyor ve İslâm fikriyle bağdaşmayan, itiraf kürsüsüne dayanıyordu, fakat üyelik derecele-

rinde yükselme ve en yüksek lideri çıkaracak metod fikirleri çağımızdaki durumumuza göre düşünölmeye değör fikirlerdir. Kahinlik nizamı ile kilise, kardinaller adı altında belirgin bir tabakayı oluşturmaya muvaffak olmuşlardır. Bu kardinaller aralarından Papayı seçerler ve papa seçildikten sonra ölene kadara mevkisinde kalır. Papa öldükten sonra ise kardinaller tekrar toplanırlar ve yeni bir papa seçilene kadar toplantılarını terk etmezler. Yaptığımız karşılaştırma ile İslâmi hisse dokunduysak bile, benzetmedeki farkı bir kenara koyarak, inanıyoruzki bu metod Hz. Ömer (r.a.) zamanında Hizbulah'ın en yüksek tabakasına, halifeyi seçme hakkını vermiş, onlarda aralarından ömür boyu devam edecek halifeyi seçmişlerdir. Ömer (r.a.), müjdelenen on sahabe hakkındaki nazil olan âyetleri delil alıp, meseleyi, hilafete diğerlerinden daha çok layık olan kişilerin üzerinde toplayarak, onlardan kendi aralarında halife olacak kişiyi seçmelerini istemiştir.

Biz, İslâm alemine, ikinci bir kere hilafet nizamının nasıl döndüröleceğı hakkında, gelecek için bir metod tayin edemeyiz, ancak gündemdeki durumumuz islâmi cemaatlere şöyle bir nasihatı gerektiriyor: Genel veya bölgesel seviyede cemaat için emir seçiminde, direk veya dolaylı olarak hangi şekilde olursa olsun, seçim hakkını üstad seviyesinden aşağıdakilere vermeleri gerekir. Yalnız başına bu metod, İslâm'ın asaletini muhafaza eder ve şeriat edeplerine göre işin başının güven verici olmasını sağlar.

Siyasi çalışmanın aslı seçimdir. Bu seçimde kültüre, ahlaka, ihtisas sahibi olmaya ve dine bağlılığa dikkat edilmesi temennimizdir. Gözetilmesi gereken diğer şeylerde idare ve meseleleri halledebilme kuvvetidir. Bu konunun kapsamı geniştir.

Şüphesiz her heyet, toplum veya müessesenin ihtiyaç duyduğu örgütsel teori, o heyet, topluluk veya müessesenin tabiatına göre değışir. Her heyet, toplum veya müessese örgütsel teorilerin geliştirebilme gücüne sahip olması gerekir. Biz, hayali olarak her topluluğa bir metod koyup, o metodlarada örgütsel birer kalıp veremeyiz.

Belirgin olmayan bir fikirden, yazılı bir düzene, tecrümeerin parlattığı ve günlerin sabit kıldığı yazılı bir düzene geçmek için büyük bir güç ve parlak bir dehaya ihtiyaç vardır ve heryeşden önce ve sonra ilâhi muvaffakiyete ihtiyaç vardır. Dava, talim, siyaset ve mali kısımları bulunan, Üstad hasan El-Benna'nın kamil ve evrensel olmasını istediğı hareket gibi hareketlerde, örgütsel temeli oluşturmak en zor hareketlerden biridir. Bu konuda evrensel ve bölgesel tecrübeler vardır. Siyasi çalışma kendisine uygun bir çerçeve ister, Talim kendisine uygun bir çerçeve ister. Şüphesiz cemaatin bu konudaki tecrübesi büyüktür ve tecrübesinden, diğerlerinden daha fazla istifade edilir.

Çünkü çeşitli bölgelerde bulunmuş ve değişik durumlardan geçmiştir.

İslâm ümmetinde fitri özelliğini korumakla beraber, İslâm kültürünü, İslâm tarihini ve evrensel tecrübeleri kavrayacak akılların bulunması gerekir. Bu akılların kanun, nizam ve düstur adına ne varsa üzerlerinde çalışıp, her hükümet dairesi ve her İslâmi toplum için gerekli olan en güzel örneği sunmaya çalışmalıdırlar.

Tecrübeler isbat etmiştir ki, anlatılan şeylerin tesiri anidir, yazıl olan şeyler ise eser bırakırlar ve düzenli akıl ehr zaman düzensiz akılı mağlûb eder.

ALTINCI BÖLÜM

İTAAT VE ŞURA

Bazı sınıf insanları gördüğümde hayrete düşüyordum. İslâm'ın kadın üzerinde erkeğe verdiği itaat hakkını kullanarak, hanımlarına kötü davrananları gördüm. Bazı İslâmi yönetim kurullarının, kendilerine ittiba edenlere köle gibi davrandıklarını gördüm, bunlar kendilerin müminlerin emiri gibi görüyor ve kendilerine mutlak itaat edilmesini istiyorlardı. Müslümanlardan şura hakkını alanları gördüm. Bazı kaide ve kurallara dayanmadan, şura isteyenleri gördüm, bazıları şura isterken itaati kaybediyorlar, bazıları itaat isterlerken şurayı kaybediyorlardı. Matlub olan bilinen doğru kuralların ışığında itaat ile şura arasında dengeyi kurmaktır.

Şurâ kesinlikle gereklidir, fakat her dairenin şurâsı ve şurâsını yönlendirecek şurâ görüşü olmalıdır. Şurâ ile bir karar üzerinde ittifak edildiği vakit uygulanması gerekir. İtaat üç şeye bağlıdır:

- 1- Şer'i hükümler.
- 2- Bir örgüt içerisindeki insanların üzerine hüküm eden, şurâ ile belirlenmiş kurallar.
- 3- İtaatle İslâm ölçülerine zarar getirilmemesi.

Bazı insanların örgütleri söyledikleri zaman, şer'i delile ihtiyaç olmadığını, iddia ettiklerini gördüm. Bu sahip olmadığı halde bir kimseye masumluk ünvanının verilmesinin bir çeşididir ve şer'i hüümlerin bozulması ve istibdadıdır.

Bazı insanların örgüt adına farz olan bir şeyi haram kıldıklarını gördüm, halbuki eğer imam bir sünnete muhalefet ederse, sünnete bağlı olanlar o konuda ona muhalefet edebilirler. Alusi tefsirinde şöyle yazmıştır: Kimin fıkhi bir mezhebi varsa ve İmamda başka bir mezheb seçerse, o kişinin mezhebine uyarak imama fıkhi meselelerde muhalefet etmesinde bir beis yoktur. İmam olduğu halde, hal böyle iken, uygulama olarak otoriteyi ele alamamış İslâmi örgütte itaat akd üzerinedir ve böyle bir örgütün emiri, nasıl farzları kaldırma, mubahları haram kılma ve mendup olanı farz'a taşıma hakkına sahip olabilir. Bu ancak fetva ehlinin alından fetva ile olur.

Eğer İslâmi bir örgüte mensub olanlar, şura yoluyla şer'i hükümlere muhalif olmaayan bazı kuralları belirlemilerse, o zaman örgüt içeisindeki bütün fertlerin, yapılmış olan akid üzerine bu kurallara uymaları gereklidir.

Örgüt ehlinin haberi omadan, örgütlerine, örgütsel kurallar koyan insanların gördüm.

Bazı inanların örgüt kuralları üzerinde ittifak ettikleini ve daha sonra bu kuralla saygı göstermediklerini, hatta bu kuralalları çiğnetiklerini gördüm.

Bizs, eğer şura ile bir kural konulmuş ise, yine şuraile diğer bir kural ortaya konulana kadara, o kuralın yürürlükte kalmasını ve ona uyulmasını gerekli görüyoruz.

Şura ehline teslim edilmeliir. Şur ehline teslim edildikten sonrada çoğunluğun görüşü geçelidir. Emirnin Şurâ dairesini geişletme yetkisi vardır. Şurâyı daha aşağı tabakalarada genişlettiğinde, yine çoğunluğun görüşüne uyulması gerekir.

Biz, emirin, üzerinde ittifak edilen kualların ışığında ve şariat hudutları içerisinde, görevinin işlei yürütmek ve kolaylaştırmak olduğu görüşünde-yiz. Böyle olduğu zaman sadece çoğunluğun gördüğü bir zarar olduğu zaman kendisine itiraz edilebilir, ama zararın olmadığı durumlarda ve menfaatleri tercih durumunda, asıl olan emire itaatır.

YEDİNCİ BÖLÜM

HİZBULLAH'IN GENEL VACİBLERİ

Hizbullah kesinlikle, İslâm ümmetindendir. Hizbullahın fertleride, bir örgüte bağlı olup olmasalar bile, bu ümmetin içerisinde. Bunlardan bazıları hükümet kademelerinde, hatta en yüksek kademelerde, bazıları normal insanlardır. İslâm ümmeti içerisinde her müslim ve müsleme Hizbullah'tan olabilmek için, şahsi tekamüllerini tamamlamalıdır. Biz bu kitapta, Hizbullah'a mensub her ferдин bilmesi gereken, genel vacibleri açıklıyoruz. Her kim olursa olsun, bulunduğu mevkide bu vacibleri yerine getirmeye çalışmalıdır. Bu hizmeti külli veya cüz'i olabilir. mühim olan imkanı dahilinde olan hizmette kusur etmemesidir. Bu kendisinin Allah katında derecesini yükseltir. **"Allah katında olan daha iyi ve devamlıdır"** (13) Vaciblerindeki kusuru sebebiyle kişi kaçırdıklarını, cennette bulamayacaktır. Biz, ne tam olarak Hizbullahın vaciblerini, nede Hizbullahtan bir ferдин vaciblerini tahdid edebiliriz, Fakat Hizbullahtan bir ferдин fiili hizmet olarak yapabileceği, bazı vacibleri zikrediyoruz.

Söylediklerimize binaen, burada şu gemel vacibleri hatırlatmayı yeterli buluyoruz: Usul'u fıkıh okuyanlar bilirler ki, Şer'i hükümler, farz, vacib, sünnet, edep mübah, tenzihen mekruh, tahrimen mekruh ve haram diye kısımlara ayrılırlar. Mübah olan bazı şeylerde, yerine göre vacib veya haram olur. Müslümanların bu gibi meseleleri bilmeleri gerekir. Yine bilindiği gibi bazı

13- Kasas Sûresi: 60

mübahlar İslâm kamu oyu veya mümin bir gürubun görüşü ile uyulması gereken kurallar çerçevesine girebilir. Bu gibi durumlarda bu kurallara uymamak, adalete zarar getirebilir, onun için her müslümanın bu kuralları gözetmesi gerekir.

Farzlar ise, farz'ı ayn, farz'ı kifâe, çağın gerektirdiği farzlar ve zamanın gerektirdiği farzlar diye kısımlara ayrılabilir. Hizbullahtan olan bir ferдин gücü yettiği müddetçe bu farzları yerine getirmeye çalışması lazımdır.

Bu mevzuu, "Çağın ihtiyaçlarından uzak kalmamak için " "Yeni dünya medeniyeti için İslami prensibler" ve "Çağımızda üç şeyi hatırlayalım adlı risalelerimizde tafsilatıyla açıklamıştır.

Hizbullahtan olan bir ferдин, en önemli vaciblerinden biri ve ilki farzları önce nefsinde yaşayıp sonra yaşatmaktır. Farzı ayn'lardan terke girenleri vardır (Terk edilmesi farz'ı ayn olanlar) ve fiile girenler vardır (Yapılması farzı ayn olanlar).

Farzlardan itikadi olanlar vardır, ameli olanlar vardır. Farzı aynlardan da kalbi olanlar vardır ve hem kalbi hemde zahiri olanlar vardır. Farzı kifâyeler ise bütün hayatı kapsar, müslümanların ihtiyaç duyduğu her ilmin öğrenilmesi, yapılması ve gayelerinin gerçekleştirilmesi farzı kifâyedir.

Çağımızın farzlarından, farzı kifâye olanlar vardır ve bazı insanlara farzı ayn olanlar vardır, bütün insanlara farzı ayn olanlar vardır. Meselâ Filistin sorunuyla ilgilenmek, çağımızın bütün müslümanların üzerine farz kıldığı bir farzı ayndır. Afgan cihadına yardımcı olmak bütün müslümanlara farzdır. Aç bir insanı gördüğümüzde onu doyurmak, boğulan bir insanı gördüğümüzde onu kurtarmak zamanın gerektirdiği farzlardır. Aç olan, cahil olan, hasta olan ve mazlum olan müslümanların kurtarılmasında, kardeleri içindir.

İşte, Hizbullahtan olan her ferдин genel vacibleri, farzı ayn, farzı kifâye, çağın farzları ve zamanın farzlarını yerine getirmeye çalışmaktır. Ellerinden geldiği kadar vacibleri, sünnetleri, edebleri ve kuralları yerine getirmeye çalışmalı ve men edildikleri şeylerden kaçınmaları gerektirir.

Şer'i hükümler için bu geniş anlayışın ışığı altında, Hizbullah'tan olan her ferd, kim olursa ve mevkisi ne olursa olsun, bölge veya dünya çapında Allah erliğinin vaciblerini önce kendi nefsinde, sonrada başkalarının üzerinde uygulayabilir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

İSLAM ALEMİNİN İSTİKLALİNİN DERİNLEŞTİRİLMESİ

İslâm dünyası hala dış güçlerin baskı altındadır. Bunun sebebi bazen zayıflıktan, bazen cehaletten ve bazende kâfiğlerin, müslüman çocuklarını, müslümanların aleyhine örgütlemesinden dolayıdır. Fakat İslâm dünyasını boyun eğmeye zorlayan iki büyük sebep vardır: İktisad ve teknoloji. Bu iki sebep İslâm alemindeki hükümetlerin çoğunu, kâfir devletlerin etkilerine boyun eğdirmektedir, bu şekilde İslâm alemi istiklalini kaybetmektedir. Bu İslâm şeriatının tatbikine olumsuz yönde büyük bir etkisi vardır. İslâm şeriatını tam olarak tatbik ve özellikle had ve kısas yönleriyle, büyük ölçüde İslâm aleminin istiklalinin derinleştirilmesine bağlıdır, buda büyük bir ölçüde iktisadi kuvvete ve İslâm aleminde teknolojik güçlerin bulunmasına bağlıdır. Bu konuda Hizbullahın vacibi, İslâm alemi ve İslâm aleminde bulunan halkların iktisadi yapılarını güçlendirmek, bu yapıların birbirlerini tamamlamasını sağlamak ve hayatın her dalını kapsayacak konularda ihtisas sahibi olunacak bir şekilde, İslâm aleminin teknolojisini güçlendirmektir.

Şüphesizki yol uzundur. Fakat Kâfirlerin kullanabilecekleri ihtiyaçlarımız olduğu müdetçe, İslâm alemi ve hükümetleri kendilerine uygun kararlar alabilme güçlerini yitirten baskılara boyun eğmek zorunda kalacaklardır.

Genel olarak dünyada inasların birbirlerine ihtiyaç duymayacakları bir durumu tasavvur etmiyoruz. Fakat istediğimi, öyle bir duruma gelelimki,

İslâm alemi ile diğerleri arasındaki ilişkiler, prensiplere karşı menfaat değil-
de, menfaatlara karşı menfaat esası üzerine olsun. Buda ancak kuvvetli bir
iktisadi yapı ve yüksek teknoloji ile gerçekleştirilir. *

İslâm iktisadını kuvvetlendirmek için Hizbullah'ın sebebler aleminin ışı-
ğı altında çalışıp, Rabbani tevcihlerden gafil olmaması gerekir. Allah'u teala
şöyle buyurmaktadır: "Allah faizi eksiltilir, sadakaları bereketlendirir"
(14), "Eğer kasabaların halkı inanmış ve bize karşı gelmekten sakınmış
olsalardı, onlara göğün ve yerin bolluklarını verirdik" (15) ve şöyle bu-
yurmaktadır: "Eğer onlar Tevratı, İncil'i ve Rablerinden kendilerine in-
dirilenleri uygulasalardı, ayaklarının altlarından ve üstlerinden bol bol
nimete nail olurlardı" (16)

Dini ve dünyevi bütün sebepleri ele alarak hareket edersek, İslâm ümme-
tinin istiklallerine kavuşmasını temenni edebiliriz.

İslâm ümmetinin halklarının büyük borçlara battığını ve özellikle askeri
sanayide olmak üzere, bir çok yeni teknolojilere ihtiyaçların gördüğümüzde,
İslâm ümmetinin halklarının kendi kararlarını kendilerinin verebileceğini
tasavvur edenlere hayret ediyorum.

Üçüncü dünya ülkelerinin durumları, durumlarımıza benzemektedir. Fa-
kat bizim elimizde kötü durumları aşabilecek bazı belirgin güçler yokmu-
dur? Eğer gerçekten müslümansak, bizi diğerlerinden üstün kılan Allah'ın
inayetine nail değilmiyiz?

İslâm ümmeti için iktisadi ve teknolojik yükselme sorunu, buradaki kısa
açıklamamızla anlatamayacağımız kadar büyüktür. Fakat Hizbullahtan olan
herkes, mevkisi ne olursa olsun bu iki konu hakkındaki vaciblerini bilirlerse,
zannediyoruz ki baskıların hemen tesiri altına girmekten ve bağımlılık mer-
halesinden kurtulmaya gücümüz yeter.

Şüphe yok ki kâfir düşünerler, İslâm ümmeti halklarını borca batmış bir
şekilde ve kendilerine muhtaç bir durumda bırakmak için çalışmaktadırlar.

İslâm ümmetinde karar istiklalinin derinleştirilmesi, İslâm ümmetine
istediği nizamı bulma gücünü verecektir ve İslâm ümmetine şeriatı tatbik et-
me fırsatını verecektir. Bunun için cemaatler veya fertler olarak Hizbullahın
vacibi, İslâm ümmetinin istiklalini derinleştirmektir.

14- Bakara Sûresi: 276

15- A'raf Sûresi: 96

16- Maide Sûresi: 66

İSLAM ÜMMETİNİN VE İSLAM DAVETÇİLERİNİN EMNİYETİ

Emniyet ve huzur Allah'ın insanlara verdiği bir nimettir. Allah teala şöyle buyuruyor: "Allah kendi katında bir güven olarak sizi hafif bir uykuya daldırmıştı." (17) ve şöyle buyurmaktadır. "Onları aç iken doyuran, korku içinde iken güven veren." (18), emniyet ve güven Allah'ın kullarına verdiği bir nimettir. İnsan eziyetleriyle imtihan edildiği vakit sabır etmelidir. Müslüman için asıl olan, Allah'a itaatte kendisi ve ümmeti için emniyet ve güven istemeli, imtihan edildiği vakitte sabır etmelidir.

Müslümana hükmetmesi gereken işlerden biri de: İslâm ümmetinin emniyetini muhafaza eden şeylere, onların mevcudiyetini korumakla beraber, takdir etmelidir.

Allah'ın faziletiyle kurulmuş bazı İslâm devletleri vardır ve bunlar içten ve dıştan tehlikelere maruzdurlar. Müslümanın vazifesi, bu devletlerin mevcudiyetini muhafaza etmek ve bu devletlerde İslâmî derinleştirmeye çalışmaktır. Bunu söylememizin sebebi, birçok kısa görüşlü kimseler, öldürücü siyasi hatalar işleyerek, asıl İslâm devletinin mevcudiyetini tehlikeye maruz bırakmaktadırlar. Meselâ Pakistan gibi bir ülkede, İslâmî olanın ilk olarak bu ülkenin emniyet ve güvenine dikkat etmeleri gerekir, daha sonradan diğer isteklerimiz gelir fakat bu isteklerin Pakistan'ın birlik ve mevcudiyetine zarar getirmemesi gerekir, çünkü birlik ve mevcudiyet kaybolunca bütün istekler de kaybolacaktır. Onun için İslâmcıların kendi ülkelerinin emniyet ve mev-

17- Enfal Sûresi: 11

18- Kureyş Sûresi: 4

cudiyetine diğer insanlardan daha çok ehemmiyet vermeleri gerekir. Hükümeti ile mücadele içerisinde bulunduğumuz bir İslâm ülkesinin tehlikeye maruz kaldığını farzederek, böyle bir durumda aramızdaki husumeti bir kenara koyup, vatani kurtarmaya çalışmalıyız.

İslâm ümmetinin emniyet ve güvenine olan gayretimizden dolayı, İslâm ülkeleri arasında çıkan harplere karşıyız. Bu normal bir harp ile zalim bir harbi ayırt etmiyoruz manasına gelmez, fakat inanıyoruz ki, iki müslüman devlet arasında çıkan hangi harp olursa olsun neticesi, müslümanlara karşı olan kâfirlerin menfaatinedir. Bu davetimiz herkese dir, fakat savaş olmadan bir ülkenin diğerine tecavüz etmesini farzetmemek üzere:

İslâm ümmetini, halklarını ve fertlerinin mevcudiyetini, nerede olursa olsun muhafaza etmek, Hizbullah'ın her ferdinin vaciblerinden bir vacibdir.

Tehlikeli bir sorun vardır, o da hükümetin, İslâm için çalışanlara karşı durması için kâfirlerin, hükümetler ile davetçiler arasında tenakuz ve kalın bir perde yaratmaya çalışmalarıdır. Davetçiler ve aynı anda hükümetlerin vacibi, İslâm ümmeti ve İslâm düşmanlarına bu fırsatı vermemeleridir. Davanın ve davetçilerin emniyet ve güveni gereklidir ve bu emniyet Kur'an'ı anlamaya bağlıdır. Bazı haller vardır ki, kâfirler müslümanları yok etmeye ve davetçileri kırmaya çalışırlar. Bu gibi durumlarda İslâm ve müslümanların emniyeti bir savaşçı ile olsa dahi savaşmakla olur. Allah'u Teala şöyle buyurmaktadır: **"Allah yolunda savaş ve yalnız kendi nefsinin sorumlu tut, inananları savaşa teşvik et, umulur ki, Allah kâfirlerin baskısını önler. Allah'ın baskısı da, ibret alınacak cezası da çok şiddetlidir."** (19)

İslâm aleminin emniyeti, dünyanın emniyetine bağlıdır. Bu durum bize, bu sorun hakkında düşünmemizi gerektiriyor. Genel olarak bütün İslâm aleminin özel emniyeti vardır, her İslâm ülkesinin kendine has bir emniyeti vardır. İslâm davetçilerinin emniyeti vardır. Bütün bunları bilmemiz gerekir. Her insan için dünyada ve ahirette hakiki emniyet ise İslâm'ın tatbiki ile olur.

Hizbullahın fertlerinin, her seviye için gerekli olan emniyet ve güven teorilerini bilmeleri gerekir. Bunun için de anlayış bilinç, denge ve insanların hidâyeti için devamlı bir çalışma gerekir. Herhangi bir karar alınırken atkılarını her adımı değerlendirmeleri ve hiçbir yönü ihmal etmemeleri gerekir.

Hizbullahın her ferdinin geniş ufuklu olması, uzağı görebilmeleri ve geleceği gören uzak görüşün ışığı altında, şimdiki zamanın nasıl tedavi edilebileceğini bilmeleri gerekir.

HER MESCİDE VE HER YÖNE BİR DAVETÇİ

Müslümanın iki hareketi olması gerekir: Nefsine yönelik hareketi ve dışa yönelik hareketi. Nefsine yönelik hareketi, yönetimin okunması ve nefsi ona uydurmakla olur. Dışa yönelik hareketi ise yönetimin okutulması ve kişilerin ona göre yetiştirilmesiyle olur.

Müslüman önce nefsinin sonra da diğerlerinin davetçisidir. Davetine önce nefsinden ve ailesinden başlar. İnsanın kendisini bırakıp diğerleri ile uğraşması, hastalık belirtileridir, hayır zannedipte kötü olan şeyler ille de kendisinden başkalarıyla uğraşmak, hastalık belirtileridir. Hastalık belirtilerinden biri de, insanın ilimde, terbiyede, davette, korumada ve gözetmede ehline gereken hakkını vermemesidir.

Davetçinin dışa yönelik hareketlerinde en önemlisi: Mescid ve İslahatçı davetini yapabileceği hayat dallarını seçmesidir. Bu konunun açıklaması şudur:

Dünyada İslâmın direkleri, mescid ehlidir. Resulullah (a.s.) şöyle buyurmaktadır: "Mescidlerin direkleri vardır ki, melekler onlarla beraber otururlar, kaybolduklarında ararlar, hastalandıklarında ziyaret ederler, bir ihtiyaçları olduğunda onlara yardım ederler." Ahmet, Ebu Hüreyre'den rivayet etmiştir. Rivayetin içerisinde İbn-i Luhey-a vardır ve kelâm vardır.

Mescidlerin ehli ne kadar çok ve iyi olursa İslâm ümmeti o kadar hayırda demektir. Bundan dolayı, hiçbir mescid boş kalmayacak şekilde her davetçi bir mescidle ilgilenmelidir. Davetçinin rolü sadece düzenleme ve tertip ola-

bilir. Her davetçinin mescid çerçevesi içerisinde devreler halinde genel ve özel ilim halkaları inşa etmeleri gerekir ve kendi dairesi içerisinde bulunan genç, çocuk, kadın ve herkesi mescide bağlamalı, zikir ve Resulullah'a salat ve selam meclisleri teşkil etmelidir.

Mümkün olan en büyük faydayı gerçekleştirebilecek şekilde, Cuma hutbelerini yönlendirmelidir. Faydalı İslâmi kitapların dağıtım işlerini düzenlemelidir. İslâmi dergi ve gazetelerin dağıtımını düzenlemelidir. Ev ziyaretleri, ictimai hizmetler, hasta ziyaretleri, mahzunlara yardım etmek, İslâm'a uygun olmak şartıyla, mescid dairesi içerisinde, düğünleri ve mübarek geceleri kutlamak için ilahi fırkası kurlarını da, çok güzel olur. En önemli görevi de, mescid çerçevesi içerisindeki bu amelinin, onu durdurabilecek her türlü durum ve kargaşalıklardan uzak tutmaktır.

Şüphe yok ki, İslâmi alemin en önde gelen işlerinden biri, tevhidi ve Kur'ân'a bağlılığı derinleştirmektir. Bunu sağlayabilmek için kalemlerimizin çoğunu bu gaye için yönlendirmeliyiz. Her mescide bir davetçi ayırmak gerektiği gibi, dünyasal ve bölgesel çaplarda İslâm ve müslümanlara hizmet ve onları irşad ve savunmak için her yöne bir davetçi ayrılmalıdır. Kendisinde Allah'a basiret üzerine davet eden davetçi olmayan, hiçbir merkez, hükümet dairesi, şirket, müse ses veya sendika bırakılmamalıdır. Buralara girecek davetçi, yüksek hikmete sahip olmalıdır. Mal, nüfuz ve etki sahibi olan dairelere, zeki ve yeterli davetçiler girmelidir.

İslâm'ın keyfiyetindeki yükseliş, büyük bir ölçüde kemmiyetin yerine geçer. Çoğu zamsan bir kişinin yaptığını, birçok kişi biraraya gelse yapmaz. Bunun için "Çağımızın ihtiyaçlarından uzak kalmamamız için" adlı risalemizde ve diğerlerinde davetçinin Allah'a doğru irtikası (yükselişi) üzerinde durmuştuk. Umarım ki, "Davetçinin ihtisası" adlı risalemiz, toplumda hissedilmeyen fakat kendisinden ayrı da yaşanmayan hava gibi olması gereken, kamil bir davetçinin örneğini ortaya koymuştur.

HER BÖLGEDEKİ İSLAM DAVETÇİLERİNE BİR PLAN

İslâm amelin hangi durumda olursa olsun kesinlikle durdurulmaması gereken en düşük bir haddi vardır, o da cemaat veya fert halinde Allah'a davettir. Allah'a davette, şer-i ilimlere ve zikirle davetle ve şer-i ilim ve zikir toplanmalarına davetle ortaya çıkar. Şer-i ilimlerden eskilerden bize devirle gelen ilimler ve çağımıza münasip olarak İslâmî sergileyen yeni telif edilmiş kitaplar vardır.

Çağımızda İslâm çeşitli ideolojiler, felsefeler ve düzenlerle karşı karşıyadır. İslâm davetçileri de, ideolojiye ideoloji ile, felsefeye felsefe ile ve düzene düzen ile karşı koyma durumundadırlar. Çağımızda müslüman, içinde yaşamaması gereken en iyi bir ortam ile birlikte, eskilerden bize miras kalan ilimlerle beraber yeni İslâmî dersleri okumadığı müddetçe, yeterli bağışıklığı kazanamaz. Bunun için "Rabbaniyetin dirilişi" adlı risalemizde ve diğerlerinde on ilim üzerinde durduk, çağımızda her davetçinin, hatta her müslümanın bu ilimlerin her birinde az dahi olsa tahsil etmeleri gereklidir.

Her bölgede Allah'a davetin planlaması ile beraber, şu sorunun da cevaplandırılması gerekmektedir: Sadece Allah'a davet çalışmasına idafeten, bütün daireleri kapsayacak, siyasi faaliyet, basın yayın faaliyetleri gibi diğer faaliyetlerin de yapılması gerekli midir? İslâm ümmetinin hikmet ve himmet sahibi alimleri bu konu üzerinde uzun bir müddet düşünmelidirler, bu konuda

karar vermek kolay bir iş değildir.

Her bölge için sadece bir planımız olması zaruri değildir. "Talim ufuklarında" adlı kitabımızda gördüğümüz gibi, Üstad Hasan El-Benna'nın ictihatlarından biri de, tarif, tekvin ve tenfiz teorisi. Bazı yerlerde sadece tarfi, yerde tarif ve tekvin, bazı yerlerde ise tarif, tekvin ve tenfiz beraber olabilir. Onun için her bölgede İslâm davetçilerinin planı bir olamaz.

İslâm ümmetinin bölgeleri bir tek değildir ve İslâm davetçilerinin planlarında tek olması gerekmez. Bazı bölgeler vardır, buralarda sadece davet üzerinde durmamız ve demokrasiyi destekleyip, muhafaza etmemiz gerekir, kanuni yollardan çalışarak demokrasinin gölgesi altında İslâmi partiler kurmamız gerekir. Malezya, Türkiye ve Mısır gibi ülkeler, bu bölgelere örnektir. Bazı bölgeler vardır, buralardaki cihad hareketlerini desteklememiz, planlarımıza dahil olmalıdır, Afganistan gibi.

Bazı bölgeler vardır, buralarda kanunlara dokunmadan sadece davet üzerinde durmamız gerekir, batı ülkeleri gibi. Bazı bölgelerin kendilerine has durumları vardır, İslâm davetçilerinin planları bu durumlarda uygun olmalıdır. Bu özel durumla beraber, bazı bölgelerde İslâm davetçilerinin plan ve bölgenin ehlini dışarıdan gelen fikirlere karşı korumak olmalıdır. Hükmeden sınıf kendi emniyetlerinin, İslâm davetçilerinin emniyetine bağlı olduğuna mutmain olmalıdırlar ve nasihat etmek gerektiği zaman, nasihatın bu kimselere gizli olarak yapılması gerekir. Bütün bunları yazmamızdaki sebep, İslâm davetçilerinin planlarının bir bölgeden diğerine büyük farklılık göstermesi gerektiğini bildirmek içindir.

ONİKİNCİ BÖLÜM

PLANLAYICI AKIL VE FENNİ PLANLAMA

Her yönetim kurulunun en büyük görevi planlamadır. Hükümetlerin, cemaatlerin ve partilerin yönetim kurullarının görevleri planlar ve yönetici fikirler ortaya koymaktır. Bu planlar berraklaşana kadar, etrafındakilerle istişare edebilirler ve hangi kaptan çıkarsa çıksın, doğru olan görüşü alabilirler, hükmet müminin yitiğidir ve onu nerede görürse alır. Bütün yönetim kurullarından istenen, planlayıcı bir akla sahip olmalarıdır.

Yönetim kurulunun yaptığı planlama, diğerlerinin yapamayacağı bir çeşit planlama olmalıdır. Çünkü yönetim kuralları, gizli ve açık bütün malumatları bilirler ve yapılması gereken bütün ihtimalleri ve durumları en ince bir şekilde belirleyebilirler. Planlamada asıl olan, bu işin yönetim kurulunun vazifesi olmasıdır, fakat planlamada, bazı fenni yönler vardır ki, bunları ancak ihtisas sahipleri en iyi bir biçimde yapabilirler. Başlangıçta olarak fikir verebilirler, fenni edavatlar kullanarak, programlama ve sayım ile, tenfiz daîresinde, yönetim kurulunun plan ve planlamalarını koyabilirler. Fenni planlama maddi meselelerde başarıya daha yakındır, ama insani ve siyasi yönlerde, fenni ihtisas sahiplerinin de yardımlarıyla, yönetici akıllar planlamayı yapmalıdırlar.

Kendileri için planlama bölümünden, plan koymasını bekleyen siyasi yönetim kurulları gördüm. Bu bütün olguların ters yüz edilmesidir. Eğer bir planlama bölümünün yapacağı tek şey varsa o da tenfiz yönünden bazı görüş ve nasihatlerini yönetim kuruluna sunmaktır.

Bazı zaman yönetim kurulu ile fenni planlama cihazının planlamaları birbirine karışabilir. Meselâ siyasi veya askeri lider muareke için bir plan ortaya koyar, fenni planlama cihazı bu planın olumlu veya olumsuz yönlerini inceledikten sonra uygulamaya koyar, bazen da planlama cihazı planları ortaya koyar ve seçimi yöneticilere bırakır, sonra da uygulamaya geçer. Planlama ne kadar karışır sa karışsın ki, asıl olan yöneticilerin planlamayı ortaya koymasıdır. İslâmi harekette bu karışılığın olması gerekmez. İslâmi hareket içerisinde planlama, İslâmi yönetim kuruluna bağılıdır. Uzmanlara danışılır, yalnız bu gene kendi görevidir.

Her asırda bir İslâmi yenilemek, mücedditlere bağılı değıl midir? Eğer planlama uzmanlarından, yenileme vazifesini beklersek, meseleyi tersine çevirmiş oluruz. İslâmi yönetim kurulunun, karar kozlarını elinde bulundurması gereklidir. Bu uzmanlardan, planlama yapmalarını beklemekle gerçekleşmez.

İslâmi yönetim kuruluna karşın, siyasi yönetim kurulları yenilik getirici özelliktedir, hedeflerinin, programlarının ve planlarının hizmetinde uzmanların güçlerini kendileri ortaya çıkarırlar.

İslâmi yönetim kurullarından istenilen planlayıcı bir akıla sahip olmaları ve ihtisâs sahibi uzmanlardan istifade edebilmeleridir.

ONÜÇÜNCÜ BÖLÜM

TEK BİR DÜNYA İSLAM HAREKETİ İÇİN ÖRGÜTSEL KURULUŞ

Hicri ondördüncü asırda, bütün İslâm davetçilerinin isteği, henüz tamamlanamamış ve kemale erememiş olan tek bir dünya İslâm Hareketinin bulunmasıdır.

Bu isteğin, ikinci kısımda açıklayacağımız gibi, dünyada İslâmı derinleştirecek, onu savunabilecek ve İslâm ümmetinin ihtiyaç hissettiği, İslâmi amelin bütün yönlerini yerine getirebilecek, İslâmi bir merkezi yönetim kuruluna ihtiyacı vardır. Allah'a davet için çalışanlar ve İslâmla harekete geçenleri toplayacak bir örgütsel kuruluşun zamanı gelmiştir. Biz, bu hareketin doğuşu için donuk bir takım kalıplar sunmak istemiyoruz, bu hazır donuk kapılar, doğumu öldürebilirler. Biz, tek bir dünya İslâm hareketinin, bunun farz olduğu kanaatine bağlı olduğu, İslâmi hareket içerisinde ehli hal ve akd ile ciddi bir diyaloga bağlı olduğu ve bu kişilerden gücü yetenlerin bu yöndeki yardım ve desteklerine bağlı olduğu düşüncesindeyiz.

Donuk kalıplardan sakınmamızla beraber, diyalogun olgunlaştıracağı tek bir dünya İslâm Hareketi prensipleri görüşümüzü zikretmekte bir mani yoktur.

Bizim görüşümüz, her müstevada, çağdaş müslümanı, üstad derecesine ulaşan diğer müslümanların seviyesine ulaştırmak için çalışan tarafların bulunmasıdır. Bu konuyu üyelik derecelerinde bahsetmiştik.

Bu üstadların durumlarında, İslâmi Harekete intisablarını belirtmekte bir sakınca yoksa, bunlardan dünya İslâm alimleri ve davetçileri cemiyeti oluş-

kurulmalıdır. Bunların bölgesel emirlerinden İslâm ümmeti için genel cemiyet kurulmalı, bu cemiyetin içerisinde de tek bir dünya İslâm Hareketi için merkezi yönetim kurulu çıkartılmalıdır.

Biz tek bir dünya İslâm hareketinin örgütsel yapısından bahsederken, bunun İslâm sahasındaki diğer İslâmi parti ve cemaatlerin örgütsel yapılarını ilga etmesi gerektiğini söylemiyoruz. İslâmi çevrelerde bir çok örgütsel yapılar ortaya çıkmıştır. Bazı cemaatlerin kendine has örgütsel yapıları vardır. Cemiyetlerin, müesseselerin, kurulların ve hükümetlerin kendilerine has örgütsel yapıları vardır. Şüphe yok ki, her yön, kendi hedef ve gayelerine hizmet edecek şekilde örgütsel yapılarını geliştirmeye çalışmaktadırlar. İslâmi tarafların her birinin kendi özelliklerini korumaya çalıştıklarını farzedelim, fakat bütün bu özellikler ve onları korumakla beraber, bütün tarafların üzerine ittifak edebilecekleri en küçük bir nokta dahi yok mudur? Allahu Teâlâ'nın şu kavlini gerçekleştirmek üzere, bütün özellik sahipleri kendi özelliklerini korusun: "İyilikte ve fenalıklardan sakınmakta yardımlaşın, kötülükte ve düşmanlıkta yardımlaşmayın." (20)

Bu dünyada hala, kafasını sokacak bir eve, sıcak bir yemeğe ve ilaca ihtiyacı olan müslümanlar vardır. Hala müslümanlardan çoğu, dünyadaki müslüman kardeşleriyle aralarında olan irtibat nimetinin farkında değiller. Hala müslümanların çoğunun, doğru İslâmi kültürüne ihtiyacı var. İslâm ümmetinin halklarından çoğunun arapça diline ihtiyaçları var. Bir çok işlerde İslâm ümmetinin hala merkezi planlamaya ihtiyacı var. Bütün bunlara bakarak diyebiliriz ki, dünya İslâm hareketinin örgütsel yapıya çok büyük bir ihtiyacı vardır.

Ya müslüman tarafından biri kendini geliştirerek her müslüman için bir baba mesaibesine gelir, ya da böyle bir hareket inşaa edilir. "Hicri onbeşinci asrın başlarında" adlı risaletimizde, İslâm ümmetinin ihtiyaç duyduğu şeyleri bahsetmiştik. Dünya İslâm hareketinin, genel bir merkeze ihtiyacı vardır ve maddi ihtiyaçlarını karşılayabilecek bir kaynağa ihtiyacı vardır. İkisi de bulunduğu takdirde, hareket için ana düzeni şekillendirecek ve hareketin esasları doğrultusunda hareket edebileceği ana prensipleri belirleyecek hazırlayıcı komisyonun kurulması gerekir. Üstad Benna'nın koyduğu şu altın kural "Üzerinde ittifak ettiğimiz meselelerde toplanır, ihtilaf ettiklerimizde de birbirimize özür beyanında bulunuruz. Üstad Benna'nın yazmış olduğu "Yirmi kuralı anlama usulü" risalesi, İslâm ümmetinin kültür birliği için bir düstur olma durumunu hala korumaktadır.

Bütün İslâmi hükümetler ve taraflar kendi örgütsel yapılarını daha fay-

dalı olabilecekleri bir şekilde geliştirmelidirler. Aynı zamanda tek bir dünya İşlâm hareketinin örgütsel yapısının kurulmasına müşlümanları davet ediyoruz.

Her müşlümanın tabiatıyla, İşlâm ümmetine tabidir, aynı zamanda herhangi bir tarafa tabii olabilir ve diğeriine zarar getirmez. Aynı anda birkaç tarafa birden intisab eden insanlar vardır ve bunda da bir beis görmemektedirler. Meselâ bazı insanlar vardır, müşlüman kardeşlere mensubturlar ve aynı anda dünya İşlâm Birliğı'nin kurucu heyetine mensubturlar yine aynı şekilde çeşitli müesseselere ve cemiyetlere mensubturlar ve bunda da bir çelişki görmemektedirler. Burada da olduğı gibi eğer tek bir dünya İşlâm Hareketi kurulursa, bu harekete intisab, diğeriine olan intisabla çelişkiye kesinlikle düşmez.

ONDÖRDÜNCÜ BÖLÜM

UYGULAMADA DAHİLİK

Planlar için başarılı başarılı uygulama ve başarısız uygulama vardır. Planlar ne kadar iyi veya kuvvetli olursa olsun, eğer uygulayan kişiler planın geçerliliğine inanmıyorlarsa ve planı hikmetle uygulamaya güçleri yoksa, bu planlar başarısız olmaya mahkumdurlar.

Ferdi uygulamalar vardır, örgütün bir cihazının üzerine aldığı uygulamalar vardır ve eğer uygulama tamamlanamazsa, merkezi yönetim kurullarının uygulamaları vardır. Eğer uygulamada yardımlaşma olmazsa, hedefler gerçekleştirilemez. Sonra günlük uygulamalar, kademeli uygulamalar ve stratejik uygulamalar vardır. Bütün bunlar, İslâmi hedeflerin gerçekleştirilebilmesi için bütünleşmelidirler. Bütün bunlarda da uygulamada dahi ve bilinçli akıla ihtiyacı vardır.

Her müslüman, kendisi ve diğerleri doğrultusunda programı olan mecmua veya halkalarla bir kardeşlik bağlantısı ile bağlı olması gerekir. Kendisi için programı, ilim, zikir, toplantı ve ahidleşme. Diğerleri için ise yardımlaşma, tanışma, yakınlaşma ve dostluk olmalıdır. Bu bir çeşit uygulamadır.

Eğer müslüman bir dava cihazında ise veya İslâmın herhangi bir kademesinde görev yapıyorsa onun üzerine düşen, diğerleri ne kadar eksik olursa olsun, kendisi görevini tam olarak eda etmelidir. Bu da bir çeşit uygulamadır.

Eğer bir müslüman, yöneticilik işiyle vazifelendirilirse, bu işini en mü-

kemmel bir şekilde yerine getirmesi lazımdır. Bu da bir çeşit uygulamadır.

Gece gündüz çalışacak olan, İslâmi yönetim kurulları, fertleri, grupları ve cihazları uygulamaya sokmalıdırlar ve yine onlar günlük, kademeli ve stratejik planlar yaparak, uygulamaya koymak için gece gündüz çalışmalıdırlar.

Biz, içinde bulunduğumuz şu merhalede, sadece uygulamadan ziyade, her seviyede uygulamada dahiliğe ihtiyacımız vardır. Bunun için her müslümanın tecrübesini, ruhsal ve kültürel seviyesini yükseltmeye davet ediyoruz. Aynı zamanda içinde çalıştığı sahayı kontrol altına almaya davet ediyoruz. İslâmi cemaatleri de, bölgesel ve evrensel sahaları kontrol altına almaya ve davetçileri iyi tenfize davet ediyoruz.

Uygulamadaki dahililik, değeri bulunduğu zaman, İslâm hükümlerinin çoğu, insanlığın problemine çare olabilir. Meselâ farz'ı kifâyeler fikri, uygulamada dahililik bulunduğu zaman ne kadar doğru yolailetici olur. İslâm ümmetinin veya bölgelerinden birinin ihtiyaç hissettiği farzı kifâyeler belirlenerek, bunların yerine getirilebilmesi için güç potansiyelimizi o yolda değerlendiririz. İşte bu kadar basit bir fikir, uygulamada dahililik olduğu zaman büyük bir güce dönüşebilir.

Filistin sorununun halledilmesi ve benzerleri gibi, çağımızın farzları fikri, planlamada, organize ve uygulamada dahililik bulunduğu zaman, yönlendirici bir fikir haline dönüşür ve çok faydalı olur.

Kitabların köşelerinde saklı kalmış bazı İslâmi hükümler vardır. Eğer uygulamada dahililik bulunursa, çok büyük sorunları halledebilirler. Meselâ: Şafi mezhebinde bir hüküm vardır, eğer bir kişi bir işi çok iyi yapıbiliyorsa fakat elinde o işi kurabilecek sermayesi yoksa, o kişiye zekat mallarından verilerek, işini kurması sağlanır. Bu fikri alıp uygulamaya koyarsak, diyelimki, bir grup işçiyi ihtisasları doğrultusunda, zekat mallarıyla kendi sahip olup çalıştırabilecekleri bir şirket kurmaya ittik, böyle bir amelle birçok işçi ve ihtisas sahibinin büyük bir üretici işte çalıştırılmış olur, hem kendileri, hem de dava için faydalı bir hale getiririz. Bütün zekat mallarının bir bölgede toplandığını ve bu gibi işlerde ve yatırımlarda kullanıldığını farzedelim. Uygulamada da dahilikle beraber, ümmetin bir çok meselelerine bu fikir yoluyla çözüm getirebiliriz.

Görüyoruz ki, şer-i hükümlerden çoğunun semeresini verebilmesi için uygulamada dahiliğe ihtiyacı vardır.

Her müslümanın, uygulamada dahiliği elde etmesi gerekir ve bunu elde edenler, çağımızın sorunlarının halli için, münasip ve yeterli uygulamalarda

diğerlerinden daha çok aranılırlar.

Uygulamada dahiliğin üzerinde ısrarla durmamız bize, dahice uygulamanın, dahice bir planlamaya ve onun da uygulamanın tabiatıyla, uygulayanın şahsiyetine bağı olduğunu unutturmaması gerekir.

ONBEŞİNCİ BÖLÜM

İSLAMİ AMELİN İHTİYAÇ HİSSETTİĞİ İHTİSASLAR HARİTASI

Bilindiği üzere ve zikrettiğimiz gibi, din ve dünya işlerini yerine getirebilmek için ihtiyaç hissedilen ilimler farzı kifâye olarak farz kılınmıştır. Hem ilmi ilerleme, hem de İslâmi amel için bazı ihtisasların bulunması gereklidir. İslâmi amelde bazı ihtisaslar vardır ki, her bölge ihtiyacını hisseder ve her bölgede bulunan ihtisas sahiplerinin de güçlerini geliştirmek, tecrübelerinden istifade edebilmek ve malumat toplamak için aralarında bir rabıtanın bulunması gereklidir. Dünya İslâm hareketinin üyelerine farz olan her ferdin bir davetçi olmasıdır. Çünkü birinci vazife insanlara doğruyu anlatmak için, dünyayı davet ameli ile kaplamaktır. Müslümanların ilim ve eğitimdeki ihtiyaçlarını karşılayabilmek için hareketteki her üyenin, talim ve terbiyeye kadir birer alim durumunda olmaları gerekir, bununla beraber İslâm ümmetinin veya bir bölgenin ihtiyaçlarına cevap verebilecek derecede ihtisasların bulunmasında gereklidir, onun için hareket içerisinde her üye ihtisas sahibi olmak üzere bir dalda görevlendirilmeli ve yeterli aded bulununcaya kadar bu işe devam edilmelidir.

Gelecek kısımda, ihtisas ihtiyacı hissedilen İslâmi sahalardan yirmi sahayı zikretmiş bulunmaktayız. Burada bahsettiklerimiz bunlardan bazılarıdır.

Her dalda ihtisas sahibi olan kişilerin, dünya İslâm hareketinin merkezi yönetim kuruluna tabi olmaları gerekir, böylece bütün ihtisaslar ve ihtisas

sahipleri gelişeceklerdir. Bu ihtisas sahiplerinin birleşmesiyle İslâm ümmetine, hatta dünyaya hizmet verebilecek olumlu işler ortaya çıkacaktır.

Bu kitabın görevi, çağımızda olması gereken ihtisaslar konusunda davetçinin ufuklarını genişletmektir.

Diğerklerinden daha fazla üzerinde durduğumuz ihtisas sahaları şunlardır:

Düstur fıkında ihtisas

Yönetim şekillerinde ihtisas

Parti düzenlerinde ihtisas

Seçim düzeninde ihtisas

Savcılıkta ihtisas

Uygulayıcı otoritede ihtisas

Yargıtayda ihtisas

Hekimlikte ihtisas

Kanunlarda ihtisas

Bölgesel konularda ihtisas

Dünya siyasetinde ihtisas

Bölgesel siyasette ihtisas

Dünya veya bölge çapında toplumsal faaliyetlerde ihtisas (İzcilik, spor,

.vs.)

Dünyadaki dinler ve mezhepler üzereine ihtisas

Dünyadaki İslâmi azınlıklar üzereine ihtisas

Ehli sünnet harici azınlıklar ve gayri müslim azınlıklar üzereine ihtisas

Her ülkenin, komşu ülkelerle aralarındaki siyasi alakalar üzereine ihti-

sas

İslâm ve arap ülkelerinin siyasi alakaları üzereine ihtisas

Askeri ilimlerde ihtisas

Basın ve yayında ihtisas

Televizyon, video, radyo, gazete ve dağıtımda ihtisas

İktisatta ihtisas

Sendikacılıkta ihtisas

Öğrenci hareketlerinde ihtisas

Şer-i ve hayat-i ilimlerde ihtisas

İslâmcılarla alakada ihtisas

Müslümanların hizmetlerinde ve genel alakalarda ihtisas

Davetçi yetiştirmede ihtisas

Basına ulaşma ve haber ajansları konusunda ihtisas

Karşı akımlar hakkında ihtisas

Terceme yapabilecek derecede herhangi bir dilde ihtisas

Birleşmiş milletler ve ona bağlı insan haklarını savunan müesseseler gibi dünya çapındaki müesseseler hakkında ihtisas

İslâm ve müslüman düşmanlarına karşı koyabilmede ihtisas.

Kitap ve kütüphanecilikte ihtisas

Tebşir hareketleri, siyonizm, sömürgecilik konularında ihtisas

ONALTINCI BÖLÜM

DAVETÇİLER MİNBERLER VE BÜTÜN GÜÇLERİN İSLAM HİZMETİNE HAZIRLANMASI

Yeni İslâm davası öyle bir merhaleden geçti ki, hedef ve prensiplerinin sapıtılmasından korkuluyordu, onun için davetçilerin çoğu, bazı şeyler söylemekten ve bazı fikirler ortaya koymaktan kaçınıyorlardı. Fakat içinde bulunduğumuz merhale yeni bir durum ortaya getirdi davanın hedef ve prensiplerinin sapıtılması korkusu ortadan kalktı, çünkü böyle bir hadise olduğu zaman yeni İslâm şuuru bu durumu ve sahiplerini aşabiliyor, sonra davetçiler o derecede çoğaldı ki, bir davetçi gitse bile dava devam edebilecek durumdadır. Bunun için bütün davetçileri, davalarını tebliğ edebilecek bir tek minberi bile boş bırakmamaya davet ediyoruz.

Bir davetçiye, bir klüpte, cemiyette, cemaatte, toplantıda veya hükümet müesseselerinden birinde konuşma imkanı verildiğini farzedelim. Kendisine verilmiş olan bu minberi terkedebilir mi veya kendisine tanınan fırsat nisbetince Allah'a davetten geri kalabilir mi?

Biz bunda bir beis görmüyoruz. Meselâ ben bir insanın aynı anda şeriata bağlı bir tarikat şeyhine, tebliğ ve dava cemaatine, müslüman kardeşlere ve bir hayır müessesesine intisabında bir beis görmüyorum. Yalnız her iktisabında, o cemaate intisabın gerektirdiği edep ve terbiyeyi muhafaza etmesi gerekir. Meselâ kendisi müslüman kardeşlerden olduğu için, tebliğ cemaatini yolundan döndürmeye çalışmamalıdır, aksine emellerine iştirak ettiği müddetçe o cemaatin kendisinden istediği her şeyi gücü yettiği nisbette yeri-

ne getirmeye çalışmalıdır.

Müslümanların ihtiyaçları, halkın oluşturduğu bir cemaatin karşılık veremeyeceği kadar çoktur. Böyle bir durumda eğer gücü yeterse, bir davetçinin, hükümet güçlerini ve ferdi gücünün İslâm ve müslümanların hizmeti doğrultusunda yönlendirmesinin bir sakıncası var mıdır?

Biz bazı durumlarda bunun sakıncalı değil, vaciblerden olduğu kanaatindeyiz. Farzedelim ki, bu gücü yönlendirebilmek için davetçinin bir hükümet müessesine intisab etmesi gerekiyor veya hükümetin bir işini temsil alması gerekiyor. Davetçi dinine hizmet için bunu yapmalı mıdır, yoksa bu işten çekinmeli midir?

Bazı hallerde bu işten kaçmamasının vacip olduğu görüşündeyim. Aksine her davetçinin gücü yeterince her minbere ulaşmaya çalışması ve halk ile hükümet güçlerini, İslâm ve müslümanların hizmeti doğrultusunda yönlendirebilmesi çok büyük bir başarıdır. Kendisine verilen işte çalıştığı tarafın da menfaati olabilir ve vardır. Ancak İslâm ve müslümanların menfaati bu işi ile gerçekleşebiliyorsa, diğerlerinin bu işte menfaatleri olmasında bir sakınca yoktur.

Bazı davetçilerin hikmetle hareket ederek İslâm ve müslümanların üzerinden zararları defetmekte tesirleri olduğunu ve devlet ile hükümet dairelerine girerek, diğerlerinin yapamayacağı bir şekilde güçlerini İslâm hizmetine sunduklarını görüyoruz.

Eğer hükümet güçlerini kullanmazsak, İslâm aleminin çeşitli bölgelerindeki boyun eğdiren fakirliğe ve İslâm ümmetine yönelik kültür emperyalizmine nasıl karşı koyabiliriz?

Bazı zamanlarda İslâm'ın menfaati ile kâfir olan bir tarafın menfaatleri birbirine denk gelebilir. Bilinçli ve ihlaslı hareket edildiği sürece bundan istifade etmekte bir beis yoktur. Aksine diğerlerinin düşünce tarzlarını anlayabilmemiz ve onların düşünce tarzlarından, İslâm ve müslümanların hizmeti doğrultusunda yararlanabilmemiz daha münasip olur. Bu mesele kolay bir mesele değildir ve tehlikelerle doludur ama başarılı bir tüccar, ticaretinin menfaati için her şeyden istifade edebilen bir tücaardır. Bununla beraber bir müslüman herhangi bir konu hakkında Allah'ın hükmünü bilmeden, o konuya girmemesi gerekir. Allahu Teala şöyle buyurmaktadır: "Ey inananlar, Allah'tan ve peygamberinden öne geçmeyin." (21)

Aklından, emanetinden ve dininden şüphe etmediğimiz bazı kimselerin, bir televizyon konuşmasına iştirak ettikleri için kınandığı fertler olmuştur. Bazı kimselerin dinlerine o yolla büyük hizmetleri olduğu halde bakanlıklar

aldıkları için tenkid edildiklerini gördüm ve yine bazı kimselerin İslâma ve müslümanlara hizmet gayesiyle hükümet dairelerinde çalıştıkları için kınandığını gördüm. Şüphesiz bazı meselelerin tartışılmaya ihtiyacı vardır. Fakat çoğu zaman da şüphe üzerine farzlar terk edilebilir.

Bazı insanların yaptığı işler vardır, bunların zahiri hayır, batını ise şerdir. Dırar mescidi hadisesi bizden uzak değildir. Bunun için herhangi bir işe girmeden önce şuur ve basiret ile Allah hükmünü bilmeyi şart koştuk. Şuur ve basiret bulunduğu takdirde davetçinin kendisine mübah olan her dairede büyük bir vazifeyi yerine getirebileceğine inanıyoruz.

Davetçinin görevlerinden biri de görmek ve göstermektir. Eğer insan görmek ve göstermek gücüne sahip olursa, insanlar meseleyi görebileceklerdir ve ölümden sonra da davetçinin kendilerini davet ettiği davanın doğruluğunu göreceklerdir. Allahü Teala, Resulüne (s.a.v.) şöyle buyurmuştur: "İnecek olan azabı onlara göster, onlar da görecektir." (22) ve şöyle buyurmaktadır: "İnecek azabı gözetle, onlar da görecektir." (23)

Tam bir davetçi başkalarının tesiri altına girmez, aksine onlar kendisini kullandıklarını zannederken, kendisi onların güçlerini gayesi doğrultusunda yönlendirir.

Kendinize ve kardeşlerimizle olan güven zayıflığını, şüpheleri ve korkuları bırakalım ve bütün minberleri ele geçirmeye çalışalım. Tabi ki, mübah olması şartıyla.

22- Saffat Sûresi: 175

23- Saffat Sûresi: 179

İSLAM DAVETÇİLERİNİN İHTİYAÇ DUYDUKLARI STRATEJİK İCTİHATLAR

Birinci ictihad: Bölgesel şura meclisleri, mahalli yönetim kurullarını seçmek hakkına sahiptirler ve merkezi yönetim kurulunun direktifleri ışığında mahalli siyaseti belirleme hakkına sahiptirler.

İkinci ictihad: Gelecekte her İslâmi bölge için bir düsturun bulunması ve birleşik İslâm bölgeleri içinde bu bölgeleri yönetecek genel düsturun bulunması gerekir. İslâmi her örgütün kendine has bir nizamı ve dünya İslâm hareketinin kendisine hükmeden genel bir nizamı olduğu gibi, yürürlükte olan bir nizamın kesinlikle bozulması taraftarı değiliz. Kesinlikle söyleyebiliriz ki, yürürlükte olan nizamın bir grup tarafından bozulması ayrılık ve tartışmayı gündeme getirir.

Üçüncü ictihad: Dünyada İslâmi hareketin merkezi kabul edilebilecek hür bir devlet olmaması halinde, merkezi yönetim kurulu mahalli ihtiyaçları kapsayacak şekilde, bölgesel örgütlerin işlerine karışamaz. Bu konuda görüşümüz dünya İslâm hareketi, merkezi yönetim kurulunun sadece akideyi sapıklıklardan korumak, genel tavırları düzeltmek ve eksiklikleri tamamlama konularında ilzami olarak müdahale etmesidir.

Dördüncü ictihad: İslâm ümmeti eğer cihadı bırakırsa, yavaş yavaş İslâmını kaybeder. İslâm ümmetinin şu anki durumu, cihad görüşünün berraklaştırılmasını gerektirmektedir. Cihadı gerçekleştirmek için örnek görüşün şu olduğu kanaatindeyiz: Önce ümmet içerisindeki düzenleri ikiye ayırmak ge-

rekir, İslâm'a karşı hoş görül  olanlar ve İslâm'ı söküp atmak isteyenler ve İslâm'ı söküp atmak isteyen düzenlere kar  bütün g  ler hazırlanarak cihad edilmelidir.

Beşinci ictihad: Müslümanlar arasındaki alakanın en alt derecesi, sevgiye dayalı kardeşlik ba larıdır, ancak akidede inhirafa girilmedi i m det e. Bir müslümanın herhangi bir örgütten çıkmasında akidede inhiraf olarak değerlendirilemez. Müslümanlar arasındaki alakanın en üst derecesinde doğru akideye ve gerçek karde li e dayalı örgütsel alakadır. Çünkü bu herhangi bir organın vücutla olan bağlantısı gibidir. Onun için, dünyadaki bütün müslümanlarla örgütsel alakaya girmeyi temenni ediyoruz. Eğer bunu ger ekle tirmesek müslümanlarla olan alakalarımızdan kardeşlik seviyesinin altına da inmeliyiz.

Altıncı ictihad: Müslümanlar bir savaşa girdiklerinde, müstesna bir fetvaya girmiş demektirler. İ te Rasulullah (a.s.) Beni Kureyza'ya girmeden ikindi namazının kılınmamasını emrediyor. Siyasete girdikleri zaman da, muvazeneye girmiş demektirler. Çoğu zaman  erlerin en hafifini ve zararlarını en azını seçme durumunda kalırlar. Müstesna olan fetvalar ve İslâm menfaatine tercihleri sadece ilim ve basiret sahipleri yapabilirler.

Yedinci ictihad: Üstad Benna'nın davasının hedeflerini ve prensiplerini bu ümmetin vicdanı kabul etmiştir. Karşımıza çıkan en büyük engel, prensipleri tek vücud haline getirebilecek ve hedefleri gerçekleştirebilme gücüne sahip örgütsel yapıdır. Bu da ehil olan kişiler, cemaat, doğru olan örgütsel teori ve bu teoriden ortaya çıkan düzen ve hikmetli bir çalışma planı ile olur.

Sekizinci ictihad: Tecrübelerimiz içerisinde, bazı insanların günlük kararlarından gelecek hakkındaki  mit ve hayallere kaçtıklarını gördük. Halbuki faal ve doğru yol üzerinde olan İslâm yönetim kurulu hiçbir problem bırakmaksızın hepsine g  s gerer, hatta problemi daha meydana gelmeden engellemeye çalışır, meydana geldiği zaman da onu halletmek için   ra ır. Allah yolunda kınayanların kınamasından korkmadan münasip olan kararları alır.

Dokuzuncu ictihad: Bazılarının bir hamlede örgüt ve müesseselerin yönetim kurullarına geçtiklerini görüyoruz. Bu merkeze geldiklerinde de örgüt ve müesseseleri felce   ratmakta veya onlarla istedikleri gibi oynamaktadırlar. Çünkü kendilerine hiçbir kanunun hükmetmesini istememektedirler, nizamları tatbik edecek ve müesseseleri yönetecek güce sahip olmayıp, i in ehli değildirler. Onun için bu gibi yönetim kurullarının çağımızda hiçbir hükmü yoktur. Bu gibi yönetim kurulları ümmeti istibdat  a larına geri g -

türmek istemekte ve çağımız için kötü örnek teşkil etmektedirler.

Onuncu ictihad: Bazı İslâmcıların milliyetçilik, kavmiyetçilik ve genel menfaatler fikirlerinden haddinden fazla etkilendiklerini ve bu konuda Üstad Benna'nın yerli yerine koyduğu fikirlerini aştıklarını görüyoruz. Biz bu tip fikirlerin İslâm'ın yerini alması, İslâm fikrinde bir eksiklik meydana getirmesi İslâm hükümlerinden herhangi birini etkisiz hale getirmesine kesinlikle karşıyız. Bu gibi fikirler İslâm'da sadece örf ve adet olarak değerlendirip, ona da İslâm hükümlerinin içerisinde gereken yer verilmiştir, bu çerçevenin dışına kesinlikle çıkılmaz.

Onbirinci ictihad: Şeriat hükümlerine muhalif olmayan bütün siyasi ictihadların dikkatlice incelenmesi görüşündeyiz. İnsan aklı bir şeyi dikkatle incelediği zaman, birçok doğru meseleleri görebilme yeteneğine sahiptir. Bundan dolayı siyasi ictihadlara peşin hükümlü olarak bakmıyoruz, aksine birçok siyasi ictihadları, hatta bize karşı olanlarını dahi olumlu olduğu müddetçe red etmiyoruz. Hikmet mü'minin yitiğidir, bulduğu zaman da ona diğerlerinden daha layıktır.

Onikinci ictihad: Yeni İslâm hareketinin, ehli sünnet akidesini yayma mesuliyetini yüklenmesi gerektiği kanaatindeyiz. Aynı zamanda ahlak ve fıkıh mezheplerini de koruması gerektiği kanaatindeyiz. Allah yolunda doğru gidebilmemiz için yetmişüç fırkanın içerisinde, kurtuluşa eren fırka biz olmalıyız. Ehli sünnet ve cemaatin icma ile karşılaştırdıkları akide ile kim olurlarsa olsunlar sapıklığa ve inhirafa düşenlerin arasında kesinlikle taraf-sız değiliz.

Onüçüncü ictihad: İctihadta ehli sünnet ve cemaat imamlarından veya onlarca makbul olan fetva imamlarından, bunlardan biri eğer bir konuyu caiz görmüşse ve bu fetvaya çoğunluğun muhalefeti yoksa, caiz gördüğü konu bid'at dairesinden çıkar ve yapılması mübah olanlar dairesine girer. Bunun için çoğu konularda hem kâfirlik ve bid'adla itham eden grupların görüşlerine katılmıyoruz.

Ondördüncü ictihad: "İslâm'ı tam olarak alın veya bırakın" sözünün itikad yönünden doğru olduğu ve birçok uygulamalar yönünden de yanlış olduğu görüşündeyiz. Fıkıh alimleri, bir ülkenin Darü'l-İslâm olup olmadığı hakkında hüküm verebilmek için, İslâm hükümlerinden bazılarının yürürlükte kalmasıyla, İslâm'dan hiçbir eser kalmaması durumlarını birbirinden ayırt etmektedirler. Ayetler ve hadislerle de belirtildiği gibi kâfirlerin görecekları azap bile derecelerine göre ayrı ayrıdır. Fetvalara göre de fasıklık ile küfür arasında fark vardır. Biz İslâm'ın tümünün uygulanmasına davet etmekle beraber, halk veya kişilerin seviyesinde İslâm'ın bir kısmının bile uy-

gulanmasını sevinçle karşıyoruz.

Onbeşinci ictihad: Devletin anayasasında, "Devletin resmi dini İslâm'dır" bendinin bulunmasının çok önemli olduğu görüşündeyiz. Hatta bu bendi koyanların niyetleri değişik dahi olsa. Bu bize göre, söyleyeni bir durumdan, diğer bir duruma çıkaran, şahadet kelimesinin söylenmesi gibidir. Anayasada bu bendin geçmesi niyetleri değişik dahi olsa, bizim onlara karşı tutumumuzu bir ölçüde değiştirir. Ama aynı zamanda bu bendle beraber, bu bende ters düşen diğer bin bendte varsa, bizim için sözünü ettiğimiz durum geçerliliğini kaybeder. Hangi anayasada olursa olsun, İslâm hükümlerine ters düşen bütün maddeleri şiddetle kınıyoruz, aynı zamanda anayasaya "Devletin resmi dini İslâm'dır" maddesinin girmesinde hiçbir değer yoktur fikrini savunanları da kınıyoruz. Biz uzun zamandan beri ve hâlâ bu maddeyi bazı devletlerin anayasalarına sokmak için mücadele veriyoruz, fakat başarılı olamadık, çünkü karşıımızdakiler bu maddenin anayasaya girmesindeki tehlikeyi görmekte dirlir.

Onaltıncı ictihad: İslâm aleminde demokrasinin geleceğini, İslâm'ın zaferi olacağı kanaatindeyiz. Onun için kendimizi ve kardeşlerimizi pratik olarak demokrasiye karşı olmaktan uyarıyoruz. Aksine İslâm topraklarında İslâm'ın zafere ulaşmasının pratik yolu, daha çok demokrasi talebinde bulunmak olduğu görüşündeyiz. Düşmanlarımız bunun farkına vararak, demokrasiyi öldürüp yerine diktatörlükler kurdular. Müslümanların çoğu da demokrasinin bize sağladığı faydaların farkında değiller. Meseleye, pratikte çoğunluğun hükmünün geçerli olduğu ve onların prensiplerinin yürürlükte olacağı çerçevesinde değil de, sabit görüş çerçevesi ile baktılar. Gerçek nerede müslümanlar çoğunlukta, bunun sonucu olarak orada müslümanlar zafere ulaşacaklardır ve eğer müslümanlar azınlıkta iseler, o zaman da demokrasi birçok durumlarda onların menfaatinedir.

Onyedinci ictihad: Siyasî partilerin ilgasını istemek, çok partili sisteme karşı olmak ve bir tek partinin yönetimini istemenin hatalı olduğu tecrübelerle kanıtlanmıştır. Bunun için genel olarak, çok partili sistem fikrine karşı savaşıyoruz ve tek partili yönetim sistemini de istemiyoruz, bu parti bizim partimiz olsa dahi. Çünkü parti diktatörlüğü, şahıs diktatörlüğünden daha zordur ve parti diktatörlüğünün geleceği, şahıs diktatörlüğüdür. Diktatörün bir hatası bile, halkı veya ümmeti çok tehlikeli duruma sokabilir, bu çok korkunç bir durumdur. onun için İslâm prensiplerine uygun siyasi hürriyetten çekinmiyoruz.

Onsekizinci ictihad: Çağımızda İslâm cemaati olarak çalışma bedelinin eziyet ve hakaret olduğunu görüyoruz. Bazı hallerde kişisel olarak da yapı-

lan İslâm çalışmasının bedelinde eziyet ve hakarettir. Fakat dünya ve ülke çapında cemaat olarak yapılan İslâmi faaliyetin bedeli daha ağırdır, çünkü dairesi daha geniş ve problemleri daha fazladır. Huzeyfe (r.a.)'nın rivayet ettiği hadislerden biri de buna şahit oluyor. Hadis şöyle: **"Herkes Rasulul-lah'a hayırdan sorarken, ben ise şerden soruyordum..."** bu rivayette geçen **"Eza ve kötülüğe maruz cemaat"** tabiri tamamen şu andaki durumumuzu yansıtmaktadır. Diğer bir rivayette ise, şöyle geçiyor: **"İnsanlara karışıp onların ezalarına sabreden mü'min, insanlara karışamayıp, onların ezalarına sabretmeyen mü'minden daha hayırlıdır."**

Ve insanlara karışma dairesi ne kadar büyük olursa, sabır dairesi de o kadar geniş olmalıdır. İslâm cemaati olarak çalışmanın bedelini ödeyebilmek için, çok büyük bir bütçeye sahip olmayanlar, bu çalışmanın yöneticileri olamazlar. Peygamber ahlâkıyla, ahlâklanmayan ve Allahu Teala'nın, **"And olsun ki, içinizden size, sıkıntıya uğramanız kendisine ağır gelen, size düşkün, insanlara şefkatli ve merhametli bir peygamber gelmiştir"** (24) kavline binaen müslümanlara şefkatli ve merhametli olmayanlar, imamlığa layık olamazlar.

Bir takım geçici problemleri halletmek için, en iyi yolun dünya İslâm hareketinden ayrılmak olduğunu düşünenlerin, bu konuyu bir daha gözden geçirmeleri ve kardeşlerinin de onlara nasihat etmeleri gerekir.

Ondokuzuncu ictihad: Fıkıh alimlerine göre nifak iki çeşittir: İtikatta nifak ve amelde nifak. Amelde nifakta, vaadi yerine getirmemek, yalan söylemek, hiyanet ve kalleslik şeklinde ortaya çıkar.

Bizim görüşümüze göre de Haricilik iki çeşittir: İtikadta haricilik. İlme dayalı olmayan tekfir ve buna benzer Haricilerin bazı ahlakları şeklinde ortaya çıkar. .

Amelde Haricilik, bu da iman ve Kur'ân nurlarının kalbe varamaması, sahibi atmış yaşına gelse bile aklının kemale erememesi, oturaklı, vakarlı ve dengeli olmamak şeklinde ortaya çıkar. Doğru olan bir hadiste şöyle buyuruyor: **"Son zamanlarda sözleri insanların en iyilerinin sözlerinden dahi güzel, kötü düşünceli ve sıra sıra küçük dişli bir millet ortaya çıkacak, bunlar okun yaydan çıktığı gibi dinden çıkarlar, imanları boğazlarından aşağı geçmez."** Bizim bahsettiğimiz bu iki çeşit haricilikten de çekiniyoruz. Kardeşlerimizi itikadta haricilikten korumak için, ehli sünnet ve cemaatin akidesiyle yetiştiriyoruz. Amelde Haricilik'ten kurtarmak için de insanın aklını ve kalbini terbiyeye çalışıp, gidişatını kontrol ediyoruz.

Yirminci ictihad: Biz fıkıh manasına göre cemaat ile usul manasına göre

icma ve cemaati birbirinden ayırt ediyoruz ve aynı zamanda fıkıh ve usul manasına göre cemaat ile çağımızda İslâm hareketinin terimlerine göre cemaati birbirinden ayırt ediyoruz. Biz bu devirde hiçbir cemaate masumluk ünvanı vermiyoruz. Aynı şekilde hiçbir şahıs veya yönetim kurumuna da masumluk vermiyoruz. Kendi cemaat veya örgütleri bir görüş ortaya koyduğu zaman, delil aramak gerekmediğini söyleyenleri de hatalı buluyoruz, bu bir çeşit taşkınlıktır, aksine papalık ve imametdir. Bunun neticesi olarak örgütlere bağlı bir takım insanların yapısını, Hz. Hüseyin'in katillerinin yapısında gördük. Bunlar İslâm adı altında, vicdanları rahat olarak en korkunç zulümleri işliyordular.

Bazı yönetim kurullarının yanlış hükümler çıkararak, kendilerine tabi olanları aldatıklarını, bazılarının nefislerine uyduklarını, bazılarının yalan söylediklerini ve bazılarının da İslâm'ın sembollerinde ve kelimelerin manalarında hile yaptıklarını gördük. Meselâ, biat kelimesinin fıkıh terimi olarak manası arasında fark vardır. Bazı safları aldatmaya çalışarak, peygamberimizin hadislerinde geçen biatın manasını, şimdilik İslâm cemaatlerinin emirlerine yapılan biata verenleri gördük. Kendilerine muhalif olan diğer cemaatleri haricilikle itham edip, onlara harici muamelesi yapan cemaatleri gördük. Çağımızda İslâm hareketinin temellerine göre cemaat kavramı masumluk demek değildir, karar verme durumunda olanlar yani icma ile karara varsalar dahi masum değildirler, çünkü onlar ictihad imamlarından değildir.

İnsanlar kötü bir şey üzerine de genelin oyu ile karar verebilirler. Kur'ân-ı Kerim'de zikrettiği gibi Yusuf'un kardeşleri hatalı bir karar üzerine genelin oyu ile ittifaka varıyorlar: "Yusufu kuyunun derinliklerine bırakmaya hep beraber karar verdiler." (25).

Yirmibirinci ictihad: İslâm cemaatine intisabın, muhakkak hayırlı olan bir işin yapılmasına engel olabileceği görüşünde değiliz ve cemaate zararlı olmayan hayırlı bir işin de yapılması için izin gerekli değildir.

Müslümanların çoğu bu durumu anlamadıklarından dolayı hataya düşmüşlerdir. Bazılarının şöyle dediklerine şahid oldum: "Açıdan ölen bir insan görsem onu doyurmam, ona sarfedeceğim parayı cemaate veriririm." Bu söz ve amel İslâm hükümlerine göre çok büyük bir hatadır. Bazıları da, sadece kendilerine mensup olmadığı için, akidede, ahlâkta ve fikirde herhangi bir sapıklığı olmadığı halde, başka bir alimden ders almaya karşı çıkarlar. Bu konuya çok dikkat etmek gerekir. Üstad Benna, "Kendi nefsi için özel bir terbiye metodu seçmek isteyenler seçebilir" demiştir. Üstad Benna'nın talebe-

lerinden çoğu da, aynı zamanda fazilet ve ilim erbabı olan zatların da talebeleri idiler.

Yirmi ikinci ictihad: Hasan el-Benna'nın davetinden öğrendiğimiz, buğuz etmeyi gerektiren şer-i bir sebep olmadığı müddetçe müslümanları sevmektir. Bazı insanların şeriata dayalı bir sebep olmadığı halde buğuz ettiklerini, caiz olmadığı halde başkalarının aleyhinde konuştuklarını gördük. Üstad Benna'nın nasihatlerinden biri de başkalarının aleyhinde konuşmamaktır. Bir celsede İslâm heyet, parti ve cemaatlerinin düşmanlıklarını kazananları gördük. Hatta hatta evliyalara ve alimlere karşı olup bununla da Allah'ın rızasına ereceklerini iddia edenleri gördük.

Meşru olan her yol kullanılarak bu durumun tedavi edilmesi gerekir. Çünkü kardeşlik ruhu kaybedildiği müddetçe, davada ilerleme kaydedilemez. Kardeşimiz Hacı Abbas Essisi bu konuda, "Allah'a davet sevgidir" başlığı altında iki kitap yayınlamıştır. Allah kendisinden razı olsun.

Yirmi üçüncü ictihad: Her seviye için plan ve program yapılmasının gerekliliği kanaatindeyiz. Hatta genel seviyeden önce, şahsi seviyede herkes için bir programın olması görüşündeyiz. Bazı kişilerin yemelerini, içmelerini, toplantılarını, derslerini ve bütün hayatlarını programladıklarını gördüm, fakat bunlara kendilerinden olmayanlar için de plan ve programlamanın gerekliliğinden bahsedildiği zaman, bilmemezlikten gelirler, umursamazlar ve bunun gereksiz olduğunu söylerler. Acaba bunlar sadece kendilerine mi müslümanlar veya diğer müslümanların iyi olmalarını istemezler mi?

Yirmi dördüncü ictihad: Üzerinde durduğumuz en önemli konulardan biri de, yapıcı aklın ve yapıyı tamamlayacak kuvvet ve kudretin bulunmasıdır. Görüyoruz ki, bazı insanlar bir örgütün veya bir müesseseyi ellerine aldıkları zaman ya bozuyorlar, ya da becerisizliklerinden dolayı donduruyorlar. Bu gibi durumlarda gerekli değerlendirmeyi yaparak işleri düzene koyacak bir grubun bulunmaması hayret vericidir.

Yirmi beşinci ictihad: Gerçek bir yönetim kurulunun, yüksek seviyeli olacağı, uygulamaya munasip programlar ve örgütsel teoriler ortaya koyabileceği inancındayız. Uygun olmayan programlarla, bozuk teorilerle ve seviyesiz yöneticilerle bu ümmet yönetilemez. Çünkü müslümanlar bu tip yöneticilere kendilerini teslim etmezler. Biz bu konuda, örgütsel teorilerimizi ve yönetim kurullarımız düzeltilmediğimiz için herkesten önce kendimizi kınıyoruz.

Yirmi altıncı ictihad: İslâm örgütünün içerisine, İslâm'a uygun olmayan bir ahlâk yapısının girmesi korku vericidir. Misâl olarak şunları sayabiliriz: İçten düşman olup, dıştan dost görünmek, kötü kalpli olduğu halde tatlı dilli

olmak, nefse uymak, cimrilik, dünyanın tesirinden kurtulmamak, kendi görüşünden başkasını beğenmemek, hased etmek ve başkalarının açıklarını yasaklamaya çalışmak, bunların hepsini gördük. Gördüklerimizden en kötüsü de kişinin bütün bu kötü huylar kendisinde bulunduğu halde, diğerlerini kötü olmakla itham etmesidir. Ahiret ehli olanlar, bu hastalıkları hem kendileri ve hem de diğerleri üzerinde tedavi etmelidirler. Çünkü bu hastalıklardan birisi cemaat içerisinde girerse, o cemaat cemaat olmaktan çıkar.

Yirmi yedinci ictihad: İzzetli ve üstün olmak, insanlara muhtaç olmak Münçin Müslümanlar için aranan özelliklerdir. Yalnız mü'minlere üstünlük göstermek caiz değildir. Allah'u Teâla şöyle buyurmaktadır: "**İnananlara karşı alçak gönüllü**" (26), "**İnananlara karşı kanatlarını alçak tut**" (27) ve iman ehlinde alaka kesilmez, Allahü Teala şöyle buyurmaktadır: "**Size düşkün**" (28) yani, sizin sıkıntılarınızı paylaşan ve arzu ettiklerinizi yapmaya çalışan.

Yirmi sekizinci ictihad: Yalnızca şariat kurları çerçevesi içerisinde, iyiliğe davet, iyiliğe emretme ve kötülükten menetmenin cemaat içerisinde gerekli olduğu görüşündeyiz. Bazıları kendi ayıplarını örtmek için, sadece müesseseler arası tenkid metodunu kullanarak, bu vacibi sakıncalı görmekte ve böylece de hatalar devam etmektedir. Halbuki müesseseler arası tenkid ile şariat ölçüleri içerisinde iyiliği emretme ve kötülükten men etme metodlarının arasında fark vardır. Yerine göre ikisi de yapılmalıdır.

Yirmi dokuzuncu ictihad: Kişi fetva verdiği, nasihat ettiği ve hüküm verdiği zaman hak üzere ve adaletli olmalıdır. İslâm saflarında bu değerlerin ortaya çıkması üzerine, ümmet seviyesinde hak ve adaletin ortaya konulması için İslâm aday olarak gösterilmektedir. Bazılarının nefisleri daha ağır bastığı için bu hak ve adaleti gösteremezler. Bu konuda iki kere hayal kırıklığına uğradık, bir kere pratikte, ikincisinde de hissiyatımızda. Ümmet seviyesinde tam olarak hak ve adaleti gerçekleştirebilmemiz belki de nasip olmaz. Temennimiz gerçekleşmesidir.

Otuzuncu ictihad: İslâm davetçilerinin, davanın devamlılığının, İslâm ümmetinin varlık ve devamlılığına bağlı olduğunu bilmeleri gerekir. Bunun için varlığı muhafaza edebilme ile, varlığı kaybedebilme arasındaki karar ve tavırları dengelemeleri gerekir. İslâm davetçilerine nasihatımız, böyle bir fedakarlığa değmeyen bir karar veya tavır için, İslâm saflarının varlığını tehlikeye sokmamalarıdır. Bu dengeyi kurabilmek zordur, fakat yapılması da şarttır.

26- Maide Sûresi: 54

27- Hicr Sûresi: 88

28- Tevbe Sûresi: 128

ONSEKİZİNCİ BÖLÜM

CEMAATİ MAKAM, RESMİ MAKAM VE KİŞİSEL YETERLİLİK

İslâm hareketi içerisinde cemaat makamına ihtiram edilmesi gereklidir. Cemaat içerisinde insanların birbirlerine karşı muamelesi, cemaati rütbelere göre olmalıdır. İslâm hareketi, yönetime geçtiği zamanda resmi rütbelere göre ayarlanır. Karar yetkisine sahip olanlar, herhangi bir menfaat gereği, devlet reisliğine, cemaat emiri yerine başka birini geçirebilirler. Böyle bir durumda, cemaat reisinin, İslâm hareketinin siyasetine uyması gerekir.

İslâm hareketinin, otoriteyi ele alamadığı durumlarda, cemaati makam ile resmi makam arasında fark vardır. Böyle bir durumda resmi makamda bulunan bir müslümana, o makamın gerektirdiği edep çerçevesi içerisinde davranılmalıdır. Cemaat mensuplarından biri, en yüksek makama kadar ulaşmış olabilir. Böyle durumlarda o kişiye bir cemaat üyesi gibi değil de bir devlet reisi gibi davranılması icab eder. Bunu imamlardan biri, şiirinde şöyle ifade ediyor:

Daha layık olsanda, yükseltmişse zaman bir kişinin makamını, sana güç gelse bile

Rütbesinin hakkını ver, sana her isteğini verir, uzak olsa bile,

Hüsnü kereminden ayrı kalırsın, yererek getirirsen, kusurlarını dile

Nice düğünler vardır ki, gelinden güzellikleri vardır, gelin olmasa bile.

Müslümanlardan herhangi bir kişi, devlet reisi olup otoriteyi ele aldığı

zaman, müslümanların velisi ve işlerinin sorumlusu durumuna gelir. Bu durumda o kişi sadece anayasa kanunlarına, ittifakla alınan kararlara ve alimlerin genel oylarına bağlı kalır. Kanunlar uygulama otoritesine sahip olan devlet reisi, hak üzerine itaat edilme hakkına sahiptir. Herhangi bir cemaat bu kuralın dışına çıkarsa, büyük bir fitneye marız kalınır. Cemaati mevkiyle beraber kişisel yeterlilik ve genel faaliyetlerin birbirlerine ters düştüğü haller ayırt etmemiz gerekir. Cemaat dışı bir durumla karşı karşıya kaldığımız zaman, kişisel yeterlilik göz önüne alınır. Fıkıh alimleri şöyle demişlerdir:

Harp zamanında, kuvvetli olan bir facir, zayıf olan bir mü'mine tercih edilir. Kıyas buna göre yapılmalıdır. Hal böyle iken, cemaat derecesi düşük diye, kuvvetli ve adil olan bir mümin nasıl ikinci planda bırakılabilir. O zaman kişisel yeterliliğin gözönüne alınması gerekir. Böyle durumlarda, korulacak tek şey kişinin facir olması dolayısıyla davaya bir takım zararlar getirebileceği ihtimalidir, buna da yönetim kurulu anında müdahale ederek zarar ve hataları telafi edebilir.

Kişinin eleştirisi daima cemaat içerisinde olmalıdır ve bu eleştiri yapıcı olmalı ve şefkatle yapılmalıdır. Allah (c.c.) şefkat ve inceliği sever. Bazı yöneticilerin, kardeşlerine karşı zorbalıkla muamele ettiklerine, sevgi ve kardeşliği yitirebilecek bir şekilde, kardeşleriyle tartışmaya girdiklerine şahid olduk. Bu İslâmın cemaatleşme fikrine ters düşer. Allah (c.c.), bize karşı olanlara dahi iyi muamele etmemizi emrederken, arkadaşlarımıza ve kardeşlerimize karşı nasıl olmamız gerekir? Allah'u Teala şöyle buyurmaktadır: "İyilik ve fenalık bir değildir. Sen fenalığı en güzel bir şekilde sav, o zaman seninle arasında düşmanlık bulunan kişinin, yakın bir dost gibi olduğunu görürsün. Bununla ancak sabredenler karşı karşıya getirilir, bununla ancak büyük şans sahipleri karşı karşıya getirilir." (29)

ONDOKUZUNCU BÖLÜM

İLAHİ SÜNNETLER, GENİŞ UFUKLAR, HİKMET VE HAREKET YÖNETİCİ KADRO

Bazıları sadece şeriat hükümlerine göre düzenlenmiş kanunların müslümanların itaat, bağlılık ve teslimiyet göstermeleri için yeterli olduğunu zannetmektedirler. Bu doğru değildir. Eğer doğruysa, niçin inkılaplar ve çekişmeler olmuştur. İslâm tarihi bunların örnekleriyle doludur. Ayn-Calut muarekesini kazanan kumandan, müslümanların elleriyle öldürülmüştür.

Bazıları sadece, yöneticinin iyi bir geçmişe sahip olmasının, işçileri düzenleyebilmesi ve yürütülebilmesi için kafi olduğunu zannediyorlar. Hakikatte durum böyle değildir. Dünya tarihi ve İslâm tarihi bunun aksini ispat eden örneklerle doludur. Osman (r.a.) benzeri olmayan bir geçmişe sahipti ve elinde de benzeri olmayan bir şeriat anayasası vardı. Buna rağmen kendisine karşı çıktılar, o da savaşmak yerine öldürülmeyi tercih etti. Sebat edip, fitnenin başlarının hepsini öldürmeliydi. Biz onun yaptığını kınamıyoruz, bu ameli onu Allah'a daha çok yaklaştırmıştır. Fakat böyle bir durumda sebat caizdir ve isyancıları öldürmesi mübâhtır. Sonra Ali (r.a.), diğerlerinde olması mümkün olmayan bir geçmişe sahipti. Bununla beraber, Hilafeti süresince kendisine karşı çıkılmış ve devamlı harpler olmuş, sonrâda öldürülmüştür. Kendisine yakın olanlar, durumları düzene koyabilmesi için dehasını kullanmasını nasihat etmişler, fakat o bunları reddedip, kendi görüşünü gerçekleştirebilmek için savaşmayı tercih etmiştir. Onun yaptıklarına itiraz

edemeyiz, aksine bu doğru yolu gösteren bir sünnettir, fakat bazı durumlarda önünde mübah olan seçenekleri vardı, o ise zor olan yolu seçti.

Her cemaatin ve her haklının yöneticilerinin, münasiplik ve yeterlilik şartlarına ihtiyacı vardır. Bu şartlar biraraya gelmediği zaman, düzen bozulur. Sonra yönetici kadronun başarılı olabilmesi için faal olması gerekir. İster kendileri bizzat harekete geçsinler, isterse yardımcılarını harekete geçirsinler, faal bir hareket içerisinde olmayan yönetici kadro başarılı olamaz. Çoğu zaman resmen yönetici olmasa dahi, pratikte yöneticiliği en çok faal olan kişi yapar.

Başarılı bir İslâm hareketinde, her ferde, yönetim kurulunun hikmet ve deha sahibi olduğunu hissetmeli ve ona teslim olmalıdır, yönetim kurulu da pratikte hikmet sahibi ve geniş ufuklu olduğunu ispat etmelidir. Bununla herşeyi elde edemeyebiliriz, fakat bunu gerçekleştirmekle, bazı işlerde diğerlerine bir ölçü olabilir.

YİRMİNCİ BÖLÜM

PEYGAMBERLERİN YÖNETİMİNDEN BAŞKA HİÇBİR YÖNETİCİ KADRO VEYA İSLAMCI CEMAAT MASUM DEĞİLDİR

İctihadlar bölümünde bu mevzuya işaret etmiştik. Burada bunu pekiştirmek ve İslâm davetçilerine bazı işlerde hata yapabilmeleri ihtimali olduğunu anlatmak istedik.

Karşı karşıya kaldığımız problemlerden en önemlisi, yönetim kuruluna duyulan güven ölçüsündedir. Eğer cemaat içerisinde kişinin kendi görüşünü söylemeyip, sadece yönetim kurulunun görüşüne uyması gerektiği empoze edilmişse ve kişi kendi görüşünü yönetim kuruluna bırakıyorsa, bu da yönetim kuruluna duyduğu sonsuz güvenden kaynaklanıyorsa, bu problemin çözümü bazı kişilerin yapılan hataları görüp dile getirmesiyle halledilebilir. Böyle bir durumda başarılı bir yönetim kurulunun durup düşünmesi ve küçüğünden büyüğüne kadar bütün mensuplarının kendi görüşlerini rahatça dile getirebilmelerini sağlaması gerekir.

Son zamanlarda İslâm fikrine bazı garip fikirler karıştırılmaya başlandı. Meselâ, bazı yönetim kurulları heybet ve güvenilirlikleri sarsılır iddiasıyla, verdikleri yanlış kararlardan dönmekten son derce korkar oldular. Gece gündüz insanlara anlattığımız, Hz. Ömer'in (r.a.) bir yaşlı kadının kendisine hatırlatmasıyla, yanlış kararından dönmesi hadisesini göz önüne alırsak, bu tutumu nasıl değerlendirmemiz gerekir?

Hepimizin de bildiği gibi harp zamanında yönetimin kararlarına daha çok bağlı olmak gerekir. Bununla beraber, Hanefi mezhebinin fıkıh alimleri şöyle demişlerdir: eğer çoğunluk, emirin kararında zarar görürlerse, nefislerine uymadıkları müddetçe çoğunluğun kararına uyulur.

Allah (c.c.) masumiyeti Rasûlüne (s.a.v.) vermiştir, ondan sonrada ictihat ehlinin genel oylarıyla temsil ettiği, ümmete vermiştir. Bu ikisinin dışına olan hiçbir şey masum değildir.

Şura heyetinin görüşünün doğruya en yakın olduğu bir gerçektir. Fakat şunu unutmamak gerekir ki, gerek yanlış malumatlardan ve gerekse nefislerinden dolayı, her zaman için hatalı karar verebilme ihtimalleri vardır. Yusuf (a.s.)'un kardeşleri peygamberlik evinden oldukları ve Fazilet sahipleri oldukları halde hep beraber çok büyük bir hata üzerine karar vermişlerdir. "Yusuf'u kuynun derinliklerinde bırakmaya, hep beraber karar verdiler." (30) Sonra Ömer (r.a.), çoğunlukla şuraya danışmadan bir işi yapmadığı halde, devamlı olarak şöyle diyordu: Eğer yaptığım bir işte uygun görmediğim bir şey hatırlatılsaydı, o işi öyle yapmazdım veya şöyle yapardım der ve o işi söylerdi.

Bütün bu delillere dayanarak, ne bir şura heyetinin, ne de kumandanın ne de bir emirin masumiyetine inanmamamız gerekir. Bununla beraber haram ve zarar olmadığı müddetçe onların emirlerine uymamız gerekir.

Bazı İslâmcıları cahiliyet anlayışı bürüdü, şeriat ve menfaat yönünden kararları yanlış olsa bile, kendi örgütlerine masumiyet ünvanını veriyorlar. Bu münasebetle şu fikri açıklamamız gerekiyor: Cemaate olan itaatle, mü'minlerin emirine olan itaat bir değildir. Eğer Halife ümmetin menfaati için mübah olan bir şeyi emrederse, o vacib hükmüne geçer. Bununla beraber alimler, Halifenin sünnete ve kişinin fıkhi mezhebine aykırı olan emirlerini bu hükmün dışında tutmuşlardır. Meselâ, Ali (r.a.) sünnete muhalif olduğu için, Hz. Osman'ın (r.a.) emrine muhalefet etmiştir, Alusi tefsirinde, kendi fıkhi mezhebine uygun olmadığı zaman, kişinin Halifenin emrine muhaleet etmesinin caiz olduğunu söylemiştir.

İslâmcı cemaatlerde itaat ise, cemaat mensuplarının üzerinde ittifak etkileri şartlar ve kurallara bağlıdır. Aynı zamanda kişinin meşru kanaatlerine aykırı olmamasına bağlıdır. Bu konuda şu fetvayı veriyorum ki, bu fetvada ilimlerinden mutmain olduğum fıkıh imamları da bana katılmakta ve aynı zamanda fıkıh kitaplarında da bunu buldum: Kim bir İslâm cemaatine and verirse ki, and sözleşmesiyle söz konusu olan, itaatin mübah veya vacip olmasıdır. İtaat üzerine and veren kişi, masiyet ve zarar olmayan hallerde, an-

dına vefa göstermesi gerekir. Fakat şeriat ölçülerine göre üzerine and etmediği bir şeyi, üzerine and ettiğinden daha hayırlı görürse, bu durumda hanefilere göre andın hükmü yemin hükmüne geçer, yeminini bozup, yemin keffâretini yerine getirmesi gerekir. Bu hükmü Bagavi "Şerh El-Sünne (sünnetin açıklaması)" adlı kitabında hanefilerden nakl etmiştir. Şafi mezhebinin fıkıh alimleri "Allah'a and olsun" kelimesini yemin olarak kabul etmemektedirler, yukarıda bahsettiğimiz durum söz konusu olursa, Şafi mezhebine göre o kişinin istiğfar etmesi gerekir.

Bizi bu açıklamaya iten sebep, bazı İslâm cemaatlerinin resmi otoriteye sahip olmadıkları halde, kendilerine İslâm devletinde Halifeye yapılması gereken mutlak itaat gibi itaat edilmesini istemeleri, bununla beraber kendilerinin yapması gereken hayırlı işleri de önemsememeleridir. Halbuki Allahu Teala,yahudilere şöyle buyurmuştur: **"İyilik ederseniz, kendinize iyilik etmiş olursunuz, kötülük ederseniz o da kendinizdir."** (31)

İKİNCİ KISIM

ÇAĞDAŞ İSLAM HAREKETİ İÇİN PLANLAMA SAHALARI

- Dünya öğretmenliği planı.
- Hedefleri gerçekleştirme planı.
- Kültürel eğitim ve öğretim planı.
- Tebliğ planı
- Basın-yayın planı.
- Siyaset planı.
- Emniyet planı.
- Cihad planı.
- Maliye ve iktisad planı.
- Yönetim ve idare planı.
- Yönetici ve davetçileri eğitim planı.
- Olumlu ortamlardan istifade planı.
- Rakiplerin planlarını
- Mevcud İslâm hareketinin islah ve geliştirme planı.
- Sosyal hizmet ve alâkaları geliştirme planı.
- Nasihati genelleştirme ve güveni artırma planı.
- Sendikacılık planı.
- Talebe ve gençlik hareketleri planı.
- Köy ve kasabalarda irşad planı.
- Kadın hareketlerinin planı.

İKİNCİ KISMIN MUKADDİMESİ

Küçük veya büyük, hayatında planlama olmayan insan yoktur. Bu planlama bazen kendiliğinden ortaya çıkar, bazen de düşünüp tartılarak ortaya konur. İnsanın ilgi dairesi genişleyip, hedefleri büyüdükçe, planlamanın önemi daha da artar. Ve çeşitleri daha da çoğalır. Dar kapsamlı, geniş kapsamlı ve uzak hedefleri gerçekleştirmek için kademeli planlar vardır.

çağımızda plan ve programlama insan hayatı için kaçınılmaz bir gereklilik haline gelmiştir. Eğer planlı çalışmalar olmasaydı, insanoğlu aya ayak basamaz veya çok uzak mesafelerden birbirleriyle haberleşemezdi. Medeniyet ve teknolojiye böyle büyük bir ilerleme kaydedilemezdi. Onun için dünya çapında bir İslâm hareketi de plan ve programlama olmadan ortaya çıkmaz.

İslâm hareketi için plan ve programlamadan bahsederken, zaman ve mekana uygun olarak gerçekleştirilmesi gereken hedeflerin planlanmasını kast ediyoruz. İster fert, ister cemaat seviyesinde olsun kastettiğimiz planlamada asıl olan, bu planlamanın İslâm gaye ve hedeflerini gerçekleştirebilecek sahalara için yapılmasıdır. Müslümanın plan yapması gereken sahaları oldukça fazladır, belirli hudutlar içine alınamaz. Bu sahalardan en önemli olanlarını, bu kısımda açıklayacağız. Bunlara bakılarak diğer sahalarda belirlenip, bunlara kıyas edilebilir. Ayrıca bu sahalardan her biri için ihtisas sahipleri yetiştirilmeli ve bunlar bölge veya ülkeler çapında toplanarak çalışmalarını birbirlerine aktarmalı, birbirlerine danışmalı veya herhangi bir yayın organıyla çalışmalarının neticelerini birbirlerine iletme suretiyle program ve çalışmalarını İslâm ümmetine faydalı olacak bir biçimde bütünleş-

türmeleri, tecrübelerini birbirlerine aktararak çalışmak suretiyle İslâm sedinde açılan gedikleri onarmaları gerekir. İslâm ümmetinin ihtiyaç hissettiği ve İslâm dinini yaşayıp yaşatmak için gerekli olan planların en önemlilerini bu kısımda zikrettik. Örgütsel teoriler bunlara göre biçimlendirilerek, uygulamaya doğru yolunu almalıdır.

Burada kendiliğinden bir soru ortaya çıkmaktadır: Gerekli olan planları, düzenlemeyi ve uygulamayı hangi taraf yapacak ve yönetecektir?

Bu göreve aday olan taraflar çoktur, fakat bu göreve aday olacak tarafın kendini son derece geliştirmesi gerekir, şu anki durumuyla belki bazı işleri yerine getirebilir. Fakat asıl istenilen işlerin hepsinin birden yerine getirilmesidir.

Biz bu göreve adaylığa en layık olarak, Üstad Benna'nın talebelerini görüyoruz. Çünkü bunlar dünya çapında İslâm hareketinin ihtiyaç hissettiği her konuda planlama yapabilecek niteliğe sahiptirler. Bundan dolayı onları, bu büyük göreve diğerlerinden daha layık görüyoruz. Bununla beraber her müslümanın kendi seviyesinde istenilen görevi, sadece müslümanlara has olan Rabbani hikmet ve basiretle düşünüp çalışarak yerine getirmesi gerekir.

BİRİNCİ BÖLÜM

DÜNYA ÖĞRETMENLİĞİ PLANI

Müslümanın, bu dünyadaki gerçek mekanının öğretmenlik mekanı olduğunu bilmesi için, bu kısma bu bölümle başladık.

Kâfirler metaryalist felsefe ve dersleri öğretme konusunda doruk noktasına varmışlar, bazıları da kendilerine geçmiş peygamberlerden kalan ilimleri, birçok batılla karıştırmışlardır. Allahu Teala kâfirler hakkında şöyle buyuruyor: "Onlar dünya hayatının görülen kısmını bilirler." (32), ve kitap ehlinde geriye kalanlar içinde şöyle buyurmaktadır: "Arkalarından kitaba varis kılınanlarda ondan şüphe ve endişe içindedirler." (33)

Kâfirlerin, kendilerine ihtiyaç hissettikleri ilimleri öğretecek kimselere ihtiyaçları vardır. Meselâ, onların, gaybe imanın neler gerektirdiğini, Allah'ın kendileri üzerine neleri farz kıldığını ve hikmetle çalışıp, tasarruf etmeyi öğrenmeye ihtiyaçları vardır. Allahu Teala şöyle buyurmaktadır: "Nitekim biz size, ayetlerimizi okuyacak, sizi her kötülükten arıtacak, size kitap ve hikmeti öğretecek ve bilmediklerinizi bildirecek, aranızdan bir Peygamber gönderdik." (34)

Müslüman olmayanlar maddi yönden müslümanlardan daha ileride olabilirler. Bu konuda müslümanın dikkat etmesi gereken husus Allahu Teâla

32- Rum Sûresi: 7

33- Şura Sûresi: 14

34- Bakara Sûresi: 151

bize şöyle bildiriyor: "İnkâr edenlerin bolluk içerisinde diyar diyar gezmeleri sakın seni aldatmasın." (35), Müslümanın bu konuda, kâfirlerin karşısında eksiklik kompleksine kapılıp, öğretmenlik vazifesini yerine getirememesi çok büyük bir hatadır.

Öğretmenlik görevini yerine getirebilmesi için, müslümanın kültür seviyesinin yüksek olması, manevi yaşantısının düzgün olması ve güzel konuşabilme yeteneğine sahip olması gerekir. Kişinin kültür seviyesi yüksek ve manevi yaşantısı düzgün olmazsa, güzel konuşabilme yeteneği de olmaz. Güzel konuşma ve anlatma yeteneğini belirli çerçeveler içerisinde almak mümkün değildir, çünkü her insan veya grubun ayrı bir anlatım tarzına ihtiyacı vardır. Eğer insan kültür seviyesini yükseltir ve manevi yaşantısını düzene koyarsa geriye güzel konuşabilme yeteneği kalır ki, bunun da üç şeye ihtiyacı vardır:

Birinci olarak: Bir meseleyi anlatırken, hemen o mesele hakkında fıkıh alimlerinin en zor ve ağır kurallarını karşındakilerden istememelidir.

İkinci olarak: Her insanın Allah'ı tanımaya, kalp huzuruna ve ibadete ihtiyacı vardır, bu da ancak İslâm'la elde edilir. Bu konularda insanların zayıf noktalarını yakalayıp onları çok iyi değerlendirmesi gerekir.

Üçüncü olarak: Davetine Tevhid, Kur'ân ve Rasûlullah'ı (s.a.v.) öğretme gibi, en önemli meselelerle başlamalıdır. Rasûlullah (s.a.v.) Hz. Muaz'ı (r.a.) Yemene gönderirken, davetine "La İlahe İllallah" kelimesiyle başlamasını ve buna icabet ederlerse onlara namazı öğretmesini istemiştir.

Toplumlara hitap etmenin daha fazla kültür seviyesine ihtiyacı vardır, çünkü her toplumun kendine has bir yapısı vardır ve o yapıyı iyi bilmek gerekir. Meselâ, batı toplumunun kendine has bir yapısı vardır ve o yapıya uygun bir hitap şekline ihtiyacı vardır. Komünist toplumun kendine has bir hitap şekline ihtiyacı vardır, aynı şekilde hind toplumunun ve zenci toplumun kendilerine has bir hitap şekline ihtiyaçları vardır. Meselâ zenci topluma hitab ederken, İslâm dininin insanlar arasında zenci veya beyaz diye ayırım yapmadığını, icabında zenci birinin beyazlardan daha üstün olabileceğini, Allahu Tealanın bu konuda "Allah katında en değerliniz, ona karşı gelmekten en çok sakınanınızdır." (36) diye buyurduğunu, anlatmanın çok büyük bir tesiri olur.

Sosyal yapısı ile sınıf ayrılıklarına dayalı bir düzeni olan Brahma topluluklarında, bu soruna çözüm getiren hadisler anlatılarak etkili olunabilir.

Demokratik toplumlarda, kitap ve sünnetle sabit olan bir takım kuralları

35- Ali İmran Sûresi: 196

36- Hûcurat Sûresi: 13

aşmadıkları sürece, demokrasilerinin kendilerine bir zararı olmayacağı anlatılabilir.

Bazı toplumlarda kadınlara fıkıh kuralları çerçevesinde hitap etmemek gerekir. Mesela, Avrupalı bir kadına, üzerinde ihtilaf olduğu halde kadın sesinin avret olduğunu anlatmakta ne hikmet vardır.

Bütün bunlar göz önüne alınarak, toplumlara hitap edebilecek şekilde davetçilerin yetiştirilmesi ve bu işin çok iyi bir şekilde planlaması gerekir.

Çağımızda müslüman olmayanların hükmü altında yaşayan, müslüman halklar, azınlık durumunda olan müslümanlar ve İslâm'ı sadece kendi din adamlarının anlattığı ölçüde bilen müslümanlar vardır. Bütün bunlar göz önüne alınarak, her toplumda, müslüman olmayanları İslâm'a davet edecek ve müslümanları yetiştirecek birer davetçi bulunacak şekilde durumun organize edilmesi gerekir.

Burada dünya öğretmenliğinin başka bir noktasına değiniyoruz. Dünya-daki suç işleme oranının artması sorunu, açlık ve fakirlik sorunları, faiz sorunu, yanlış muameleler, üçüncü dünya ülkelerinin borç sorunları, ırk ayrımı, savaşlarda kullanılan silahlara karşı tutum ve nükleer silahlar konusunda duyulan kuşku, bu gibi dünyadaki bütün halkları ilgilendiren konularda İslâm'ın söz sahibi olması ve dünya öğretmenliğini ortaya koyması zamanı gelmiştir. İslâm planının bu konuda nasibi olması gerekir. Gelecek bölümlerde ele alacağımız siyaset planı ve basın-yayın planı gibi konular bu konuya bağlıdır ve birbirlerini tamamlayıcıdır.

Mühim olan, müslümanların düşünerek, dünyaya karşı olana vaciblerini tam bir şekilde yerine getirmeleri, bu konuda yönetici kadro alabilecek bir şekilde planlamalarını yapmalarıdır.

Bu dünyanın, müslümanların hikmetine, davet ve irşatlarına ihtiyacı vardır. Bazı müslümanların kötü tasarruflarıyla insanlar İslâmdan uzaklaştırdıklarını bildiğimiz halde bunları söylüyoruz.

İKİNCİ BÖLÜM

HEDEFLERİ GERÇEKLEŞTİRME PLANI

Çağımızda olması gereken İslâm çalışmasının biçimini, müslüman ferdin yetiştirilmesinden, müslüman ailenin meydana getirilmesine ve oradan da İslâm devletinin kurulmasına kadar Üstad Benna belirlemiştir.

Çağımızda istenilen İslâm çalışmasının derecelerinin çoğu kendiliğinden veya planlı bir şekildé, davetçilerin planlama dairesine girmiştir, fakat her hedefe giden yolun davetçilerin zihninde açık olması gerekir ve bu hedefleri gerçekleştirebilmek için dolaylı veya dolaysız vasıtaların ne olduklarını iyi bilmeleri gerekir.

Planlayıcı ve düzenleyici bir akımın İslâm ümmetini hedeflerine ulaştırabileceğini farzedelim, bunun gerçekleşebilmesi için davetçilerin gece gündüz çalışarak ümmeti hedeflerine ulaştırabilecek planı yapmaları gerekir. Böyle bir plan, plan çeşitlerinin en zor olanıdır. Çünkü bu planın yapılmasında zorluk verecek bir çok engeller vardır. Buda planlayıcıların şariat kanunlarının çerçevesi içerisinde, bu engellerin sebeblerini aşmalarını gerektirir. Bir yerde hedeflere varacak yolu belirlemek çok zor bir iştir, fakat şariat ölçüleri içerisinde mübah olan üslupları düşünecek olursak, hedefleri gerçekleştirebilmek için gereken yolu bulmak büyük bir ölçüde kolaylaşır. Mesalâ, İslâm ümmetinin birliğinin nasıl sağlanacağını düşünecek olursak önümüze çeşitli tarzlar çıkar. Mübah olan bir tarzla bu birliği sağlamak için hangi adımın bize yardımcı olabileceğini belirlersek, bu yolda nasıl yürüyebileceğimizi öğrenmiş oluruz. Bunun için çalışma dairemizin içine, etki sa-

haları kendi bulundukları ülkeyi aşmış olan bütün cemaat ve müesseseleri almamız gerekirken, bunların istediğimiz gelecek için, olumlu veya olumsuz etkilerini belirleyebilelim. Bütün bunları değerlendirdiğimiz zaman, bizi hedefe ulaştıracak planın daha iyi olmasını sağlayabiliriz.

Hedeflerin gerçekleştirilmesine aksi yönde tesiri olan büyük veya küçük bir takım faktörler vardır, bu faktörleride çalışma dairemizin içine almamız gerekir. Meselâ, müslüman ülkelerin birbirleri aralarında uyguladıkları giriş vizeleri ve bu vizeleri almakta çıkardıkları zorluklar, müslümanları birbirlerinden uzaklaştıran bir etkindir, ve bu etkenin siyasi, iktisadi ve davet yönünden tesirleri büyüktür. Sonuç olarak, küçük olmasına rağmen bu mesele, birçok hedeflere ulaşmada önümüze büyük zorluklar çıkarmaktadır. Bu planlama ve çalışma dairemize birçok meseleleri almamız gerektiğini belirten, küçük bir örnektir.

Hedeflerimizin neler olduğu ve o hedeflere ulaşabilmek için gerekli olan vesilelerin bilincinde olunursa, İslâm ümmeti çocuklarının çoğu işgal ettikleri makamlarda çok büyük vazifeler eda edebilirler. Meselâ, ülkesine girebilmek için bir davetçiye vize verebilme gücüne sahip olan bir memur, hedeflerin gerçekleşmesinde büyük bir rol oynuyor demektir. Yaptığı böyle bir vazifeyle o kişi İslâm davasına hizmet ediyor, müslümanların birbirleriyle tanışmalarını sağlıyor ve ülkesinin iktisadına katkısı oluyor demektir.

Burada bizim dikkatleri çekmek istediğimiz nokta, hedeflerimizden hiçbir hedefi, Allah'ın izni ile bizi o hedefe yaklaştıracak plandan yoksun bırakmamamızdır.

Mesele inasın kuşatamayacağı kadar büyüktür, Çünkü hedeflerimizi gerçekleştirmek için bize yardımcı olabilecek tasarrufları belirlemek zordur, önemli olan düşünce tarzımızı geniş tutmak, geniş ufuklu olmak, iyi yetiştirebilmek ve her müslümanın üzerine düşen görevi bu olguların ışığı altında gerektiği gibi yerine getirmesidir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

KÜLTÜREL EĞİTİM VE ÖĞRETİM PLANI

İslâm ümmetinin eğitim ve öğretim planında yol gösterici fikirler şunlardır:

Birinci olarak: Farzı ayınlar ve farzı kifâyeler vardır, sonra bunlardan ayrılan çağın farzları, zamanın farzları ve mekanın farzları vardır. "Çağımızda üç şeyi hatırlayalım" adlı risalemizde bu konu teferruatıyla açıklanmaktadır.

İkinci olarak: Farzlardan herhangi birinde derinleşmek ve geniş bilgi sahibi olmak menduptur. Farzlardan hangisi olursa olsun, onu yapmakla mükellef olan kişi, zirvede olabilmek için o konuda derinleşmelidir.

Üçüncü olarak: Farzı kifâyeler, din ve dünya işlerinde müslümanların ihtiyaç hissettikleri bütün konuları kapsar. Bir müslüman her hangi bir farzı kifayeyi yapmakla mükellef olunurşa, o farzı kifâye onun için farzı ayn hükümüne geçer ve o farzı yapmaktan uzaklaştırılmaz ve uzaklaşamaz.

Dördüncü olarak: Çağımız müslümanlarının zaruretle ihtiyaç hissettikleri konular, çağın farzlarına girer. Meselâ, bize miras olarak kalan kültür, çağımızda kâfirlerin yeni yeni ortaya çıkan fikirlerine cevap verebilecek nitelikte değilse, bunlara cevap verebilecek yeni bir fikirle mukabele etmek farzdır.

Beşinci olarak: Herhangi bir mekanda İslâma karşı kitleler, fikirler veya bid'atlar ortaya çıkabilir. O mekanda bulunan müslümanların bunlara karşı cevap verebilecek bir çalışmada bulunmaları, o mekanın gerektirdiği bir

farzdır.

Altıncı olarak: İslâm ümmetinin, cemeaatlerin ve müslüman fertlerin karşısına belirli zamanlarda çıkan fikir veya uygulamalara yeterli cevabı vermek, o zamanın gerektirdiği bir farzdır.

İslâm kültürünün eğitim ve öğretim planını yapanların bütün bunları gözönüne almaları gerekir. Bu konuda yeterli bir eğitim planının yapılabilmesi için İslâm hükümet, cemaat ve fertlerinin ortak çabalarının biraraya getirilmesi gerekir, yoksa bu cemaatin veya bir ferdin yapabileceği bir mesele değildir.

Çağımız ilimlerinden çoğunu tahsil edebilmek için batıya yönelmek gerekli olduğundan, genel olarak batıya yönelişe hücum etmemeliyiz, fakat tahsil için batıya gidenleri muhafaza etmeliyiz.

Çağ, zaman ve mekan farzlarından çoğu hükümetlerin resmi eğitim dairesine girmemektedir, onun için bu vacibin müslümanlar yerine getirmeli, ortaya koyduğumuz fikirlerin gerçekleşmesinde yardımcı olabilecek hükümet çalışmasını teşvik etmeli ve tamamlamalıdır. Üzerinde en çok durulması gereken nokta da, yeni İslâm kültürünü genel eğitim müesseselerinde ve dini eğitim yapan okul ve müesseselerde yaymaktır.

Yeni veya eski güvenilir bütün İslâm kitaplarının, yapılabildiği kadar kültürlü kişilere dağıtımının yapılması, kültürel eğitim ve öğretim planıyla ilgilenenlerin, planlaması gereken önemli meselelerden biridir. Mescidlerde ilim halkaları, ev toplantıları, kurslar ve genel ilim planları, planlayıcıların düşünmesi gereken en önemli meselelerdir. Her müslüman ülkede, üzerinde önemle durularak mescidlerde ilim halkalarının düzenlenmesi İslâm kültürünün yayılmasında ve dünya çapında İslâm hareketinin kurulmasında bir çıkış noktası olabilir.

Kültürel eğitim ve planı, bütün plan çeşitlerinin en önemlisidir, çünkü diğerleri hep buna bağlıdır. Kültürel eğitim ve öğretim planının içine, farzı ayrı olan ilimlerin her müslümana öğretilmesi, her şeyi ile kamil bir müslümanın yetiştirilmesi, farzı kifâyelerin her birinde ihtisas sahibi bir müslümanın yetiştirilmesi, farzı kifâyelerin her birinde ihtisas sahibi bir müslüman yetiştirmek ve çağımızda din ve dünya işlerinde, İslâm ümmetinin ihtiyaç hissettikleri ihtisas sahalarını belirlemek gibi önemli işler girer. Bunun gerçekleştirebilmesi için gerekli ve münasip yöntemler koymak, eğitim planının devamlılık ve istikrarını sağlayacak cemaate yönelik teori ve yöntemleri belirlemek ve ev, medrese ve mescid arasında yardımlaşmayı sağlayacak planın ortaya konulması gerekir. Bütün bunlar kültürel eğitim ve öğretim planına dahildir.

İsteğimiz, İslâm ümmetinin kültürel eğitim ve öğretim planını yapmakla görevli, şubeleriyle beraber genel bir merkezin kurularak çalışmaya geçmesidir. Bu merkezin çalışma yapacağı konulardan biri de, pratikte şu üç noktaya cevap vermektir:

Birinci olarak: Hakiki İslâm kültürünü yayabilecek güvenilir kişiler nasıl bulunacaktır?

İkinci olarak: Farz'ı ayn'lar, farz'ı kifâyeler, çağ, zaman ve mekan farzlarını göz önüne alınarak, her müslümanın ihtiyaç hissettiği kültür nedir?

Üçüncü olarak: Her müslümana, yeterli İslâm kültürünü götürebilmek için en güzel yöntem hangisidir?

Farzı ayn ve kifâyeleri yerine getirebilmek için sadece kültürel eğitim yeterli değildir, pratikte bunların yapılabilmesi için kültürel eğitime ek olarak bazı şeylerinde bulunması gerekir. İslâm aleminde farzı kifayelerin çoğuna gereken önem gösterilmemekte ve çoğu da pratikte uygulamaya konulamamaktadır. Meselâ Farz'ı kifâye olan ziraat ilimlerinin öğrenilmesi için ziraat fakültelerinin bulunması gerekir, fakât buradan mezun olanların da pratikte projeler ortaya koyup uygulamaya geçmeleri gerekir ki, o farz'ı kifâye yerine getirilmiş olsun.

Müslüman ülkelerin kültür ateşeleri oldukça fazladır ve çoğu devletlerde de o devletin eğitim sistemini incelemek ve öğrenmek yasak veya gizli bir mevzu değildir. Eğer her devlette bulunan kültür ateşeleri o devletin eğitim ve ders plan ve yöntemlerini yakından takip edip inceler ve bu ateşelerin hepsinin gözlemleri biraraya getirilerek incelemiş oldukları eğitim sistemlerinin faydalı yönleri bize aktarırsa bunun çok büyük bir faydası olacağı inancındayım. Hükümet ve halk güçlerinin yardımlaşmasıyla ortaya konulacak bir eğitim planı, İslâm ümmetinin birçok problemlerinin halli için esastır. İslâm ümmetinde kültürel sorunların halli için ev eğitimi ile mescid eğitimi, ve hükümet eğitimi ile halk eğitiminin birbiriyle yardımlaşması gerekir.

Bu konuyla ilgili olarak şu önemli meseleleri açıklıyoruz:

Manevi bir terbiyenin başarılı olması, ilmi ile amelden, zahid ve hikmet sahibi bir alimin bulunmasına bağlıdır ve o kişide Rabbanidir, yani Rabbine hakkıyla kulluk eden kişidir: "Fakat kitabı okuyup öğrettiğinize göre Rabbinize hakkıyla kulluk edenlerden olun." (37)

Mürşid olan bir velinin gerçekleştirdiği başarıyı da, diğerleri gerçekleştiremez: "Kimide sapıtırsa artık ona, doğru yola götürecek bir mürşid bulamazsın." (38), İlim ve zikir yönünden bütün yerleşim bölgelerinin ihtiyaç-

37- Ali İmran Sûresi: 79

38- Kehf Sûresi: 17

larına cevap verebilecek bir şekilde bir grup müşşidin bulunması büyük bir istektir, Allahu teala şöyle buyurmaktadır: **"Her topluluktan bir taifenin dini iyi öğrenmek ve geri döndüklerinde milletlerini uyarmak için geri kalmaları gerekli değildir."** (39), Müşşid veliler olmadıkları müddetçe, müslüman bir topluma hak üzerine başarı yoktur, çünkü onlar, Allah (c.c.)'ın kendileriyle beraber olmamızı emrettiği doğru olanlar sıfatına giren kimselerdir. Allahu Teala şöyle buyurmaktadır: **"Ey inananlar, Allahtan sakının ve doğrularla beraber olun"** (40), **"Bana yönelen kimsenin yoluna uy."** (41).

Tam olarak nebinin varisi olan müslümanlara tutkunluk, yumuşaklık, şefkat ve ağır başlılık gibi peygamber vasıflarının belirtisi kendisinde olan kimseden başka hiçbir kimse üzerinde kalpler biraraya gelemmez: **"Ey inananlar. And olsunki sizin için, Allah'a ve ahiret gününe kavuşmayı umanlar ve Allah'ı çok anan kimseler için Rasûlullah en güzel örnektir."** (42) **"Eğer kaba ve katı kalpli olsaydın şüpesiz etraftan dağılıp giderlerdi. Onları affet, onlara mağfiret dile, işlerinde onlara danış, karar verdiğin zaman da Allah'a güven"** (43), **"Müminler Peygamberi kendi nefislerinden daha çok severler onun zevceleride onların annelelidir."** (44) yani o babalarıdır, **"And olsunki içinizden size, sıkıntıya uğramanız kendisine ağır gelen, size düşkün, inananlara karşı şefkatli ve merhametli bir peygamber gelmiştir."** (45), **"Bilinki içinizde Allah'ın Peygamberi bulunmaktadır. Eğer o bir çok işlerde size uymuş olsaydı şüphesiz kötü duruma düşerdiniz."** (46)

Doğru yolda giden İslâm hareketinin kurulması için, Rabbine kulluk görevini tam manasıyla yerine getiren bir müşşidin bulunması doğru bir başlangıç noktasıdır. Bu müşşidin ilim ve zikir sahibi olması, çalışma projesini, sorunları ve hedefleri bilmesi, cemaatsel teorileri kavraması gerekir. Böyle bir müşşid bulunduğu zaman, hak yol üzere olan İslâm hareketide bulunmuş olur, yoksa meyvalar daha olgunlaşmadan düşmeye mahkumdur. İdari işlerin birbirine girmesi, üyelerin aralarında çekişmeleri, kıskançlık ve bir takım hastalıkların belirmesi mümkündür. Fakat öğretmenlik sıfatını ehline

39- Tevbe Sûresi: 122

40- Tevbe Sûresi: 119

41- Lokman Sûresi: 15

42- Ahzab Sûresi: 21

43- Ali İmran: Sûresi: 159

44- Ahzab Sûresi: 6

45- Tevbe Sûresi: 127

46- Hucurat: 7

verecek makam hangisidir?

Buna şu hadisi şerif cevap olabilir: "İnsanlara sadece, Emir, memur ve mükellef olan kişi kısas yapabilir."

**Ben, güç yettiği kadar eğitim ve öğretimin siyasi etkenlerden ayrı tutulması görüşündeyim. Eğitim ister şariat ilimleri üzerine isterse diğer ilimler üzerine olsun bunun yapılması kanaatindeyimki İslâm ilimlerini mümkün olduğu kadar İslâm ümmeti içerisinde en geniş daireye yaymak mümkün olsun. Mühim olan eğitim ve öğretim görevini üstlenenlerin Allah yöntemine karşı olmamalarıdır. Eğer eğitim ve öğretim vazifesini üstlenenler Allah yolunda yürüyenlerdence, eğitim ve öğretimi siyasetten ne kadar uzaklaştırabilirlerse o kadar iyi olur. Böyle bir ortam oluşturulmadan İslâm ilimlerinin genele yayılabileceğinin mümkün olacağını düşünemiyorum. Eğitim ve öğretim vazifesi yapılırken, hiçbir İslâmcı gruba, eğitim düzenlerine ve eğiticilere karşı antipati duyulmamalıdır. Bu anlayışım, Üstad Benna'nın yöntemi-
dir. Üstad Benna hatıralarında şöyle demektedir: "...fakat hakikatte, özel bir yolla davayı yaymayı pek istemiyordum. Bunun sebeblerinden en önemlileri: Diğer yollardan çalışanlara karşı olmak istemiyordum. Davanın sadece bir tek kişinin tasarrufunda olmasını istemiyordum. Davanın, ilim, terbiye ve cihad temelleri üzerinde geliştirilmesine çaba sarfettim, bunlar İslâm davasının toplayıcı kurallarıdır. Bundan başka kim kendisine özel bir terbiye medodu seçmek isterse seçebilir." (47)**

Müslüman kardeşlerin üçüncü kongresinin kararlarında şunlar geçmektedir:

Altıncı olarak: Müslüman kardeşlerin kendilerinden olmayanlara karşı tutumu:

1- Her müslüman kardeş gayesini iyice bilip onu kendisiyle diğerleri arasında ölçü olarak tutması gerekir.

2- İslâm'ın genel kurallarına dayalı olmayan ve İslâm'a yönelmeyen yöntem başarılı olamaz.

3- Çalışmalarıyla Müslüman Kardeşlerin yöntemlerinden birini gerçekleştiren bir heyetin, müslüman kardeş tarafından o yönüyle desteklenmesi gerekir.

4- Eğer müslüman kardeşler her hangi bir heyeti desteklerlerse, o heyet-ten günün birinde gayelerini değiştirmemeleri üzerine güvence almalıdırlar.

5- Gayeye doğru yönlendirici olan faydalı heyetler kuvvetlendirilmeli, zayıflatılmamalıdır.

6- Müslüman kardeşler, yer yüzündeki müslümanların kuvvetlerini birleştirmeye yönelik bütün fikirleri olumlu olarak karşılar ve İslâm topluluğu fikrini doğru uyanışının faktörlerinden bir faktör olarak destekler.

7- Müslüman kardeşler, bütün İslâm heyetlerine karşı olumlu davranırlar ve bütün vesileleri kullanarak birbirleri aralarında yakınlaşmayı sağlamaya çalışırlar. Kadıyaniler ve bahailer gibi de İslâm'ın manasını kötü gösteren heyetlere karşı da tavizsiz bir tavır takınırlar." (48)

Bu kurallara dayanarak eğitimin genelleştirilmesi ve eğitimcilerin birbirleriyle diyaloga girmesi için iki risale yayınlanmış bulunmaktayın: Birinci risale "Rabbaniliğin yaşatılması", bu kitapta İslâm ilimlerinin genele yayılmasını sağlamak için bağımsız bir sistemin nasıl yapılması gerektiği hakkındaki görüşümü ve İslâm ilimlerinde yetişmiş olanlardan, bir İslâm kültürünü yayma çalışmalarının idaresi olacağını ve İslâm ümmeti çapında eğitimcilerin birbirleriyle diyaloga geçmesinin nasıl sağlanacağını açıklamış, "Hicri onbeşinci asrın başlarında" adlı kitabımda da bu konuları tefsilatlı olarak ele almış bulunmaktayım.

Dünyada köklü bir İslâm hareketinin başlangıcı eğitim ve yöntemdir. Onun için, doğru bir yöntemin ışığı altında geniş kapsamlı bir eğitime varmayı amaçlayan çalışmanın, İslâm ümmetinde köklü bir değişmeyi sağlayarak tekyol olduğu kanısındayım. Böyle bir çalışma siyasi etkenlerden uzak kalınmadıkça gerçekleştirilemeyeceğine göre, bu çalışmanın kurallarını ve sınırlarını belirlememiz gerekir. Bu kurallardan biride; ilim medreselerine intisab etmiş olanların, diğer İslâmi çalışmalara katılmalarında bir sakınca yoktur, fakat herkes kendi çalışmalarının mesuliyetini kendisi yüklenmeli ve bunu ilim medreselerine yüklememelidirler.

Bazıları, okumak veya çalışmak için batı ülkelerinde yerleşen müslümanların olumsuz yönde etkilenmelerinden korkmaktadırlar, fakat ben bunda bazı olumlu tarafların olduğu kanaatindeyim. Şafii fıkıh alimleri İslâmın genel kurallarını yaşadıkları müddetçe, müslümanların, kafir diyarlarında yerleşmelerinin mendup olduğu görüşündedirler.

Batılı ülkelerde insana tanınan inanç hürriyeti ve diğerleri iyi bir şekilde değerlendirilirse, bu ortam, eğitim plânında dahil olmak üzere, her dalda istenilen İslâm planını yapmaya elverişli olan, dünyadaki en iyi ortamıdır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

TEBLİĞ PLANI

Allahu Teala şöyle buyurmaktadır: "Siz iyiliğe çağıran, doğruluğu emreden ve kötülükten meneden bir ümmet olun. İşte kurtuluşa erenler yalnız onlardır" (49) Ve Rasûlullah (s.a.v.) şöyle buyurmaktadır: "Bir âyet dahi olsa, benden duyduklarınızı tebliğ edin."

Allah yoluna davet ve tebliğ planı, bunun düzenlenmesi ve iyi bir biçimde uygulamaya sokulması gerekli olan şeylerdir. Allah hakkı ile bu görevi üstlenecek bir grubun bulunması gereklidir. Bu yolda hizmet veren bir çok taraflar olsa da, bunlardan bazılarının gelişmeye ihtiyacı vardır. Tebliğ vacibinde birçok eksiklerimiz vardır, fakat bunlar zaman zaman giderilmektedir.

Meselâ, cuma hutbeleri Allah yolunda davet ve tebliğde çok etkili olabilecek şeylerdendir, fakat hatiplerden çoğu, hutbe için iyi bir hazırlık yapmayı ve dinleyenlerin kendilerine gerekli olan şeyleri öğretebilecekleri şekilde hutbelerini tamamlamayı ihmal etmektedirler.

Bazıları çağımızda müslümanların halifesi olmadığından dolayı, cuma namazının farz olmadığını iddia ediyorlar ve bu iddiaların haneî mezhebinde ve fetvaya dayalı olduğunu söylüyorlar. Şeytanın beslediği bu görüş yalanın ta kendisidir. Haneî mezhebine göre, kafirlerin hakimiyeti halinde bile müslümanlar aralarında hüküm verecek bir hakim tayin edebilirler. Fetva böyle olduğuna göre, halife olmadığımız zaman durum nasıl olmalıdır, müslü-

49- Ali İmran Sûresi: 104

manlar cuma namazını kılabilmek için izin alabilecekleri bir tarafı tayin edemezler mi?

Cuma hutbelerinin iyi bir şekilde hazırlanması, konuların iyi seçilmesi ve faydalı hutbelerin genele yayılması, hatta faydalı hutbelerden çoğunun diğer dillere tercümesi yapılarak hatiplere dağıtılması, Allah yoluna davet ve tebliğde planlaması gereken en büyük işlerden biridir. Mescidlerde ilim ve zikir halkalarının tertiplenmesi, alimlerin ve ilim müesseselerinin elinde davetçilerin yetiştirilmesinde, tebliğ planına girmesi gereken en büyük işlerden biridir.

Allah yoluna davet ve tebliğde büyük rol oynamış iki cemaat vardır: Tebliğ cemaati ve müslüman kardeşler örgütü. Bunlardan herbiri bazı alanlarda diğerinden daha çok hizmet vermiştir. Biz her müslümanı tebliğ cemaati ile, Allah yoluna davet ve tebliğe çıkmaya davet ediyoruz. Bu görevin çok mübarek tesirleri vardır.

Bütün davetçileri, Üstad Benna'nın, Eğitim Risalesi'nde zikrettiği yirmi kurala uymaya davet ediyoruz. Bütün İslâm merkezlerinin, üniversitelerin ve cemaat derneklerinin, ilim toplantıları ve derslerden yoksun kalmamaları gerekir. Tebliğ planının eğitim ve basın-yayın planıyla birleştiği haller vardır. En iyi olanı bunların birbirleriyle düzenli bir çalışma içerisine girmeleridir. Allah yoluna davet ve tebliğde, gazete, dergi, yayın evleri, radyo ve televizyon gibi, yeni basın-yayın vasıtalarından istifade edilmesi gerekir.

Davetçi hareket halinde olmalı ve hareketiyle her şeyi harekete geçirebilir.

Tebliğ planı yapanların dikkat etmesi gereken hususlardan biri de, batıl davaların tebliğ hareketini gözetleyerek, onlara karşı bir mücadele planı ortaya koymaktır. Batıl davaları gözetlemek ve onları yok edecek planları yapmak zaruridir. Bununla beraber, İslâm ümmetinde dışardan gelen batıl ideolojilere ve İslâm ümmeti içerisindeki yanlış anlayışların ortaya koyduğu sapık ve batıl davalara karşı mücadele planının yapılması gerekir.

Tebliğ planı, en küçük insan topluluklarında dahi, Allah yoluna davet ve tebliğ için çalışan cemaatlerin kurulmasına ulaşabilmek için, hükümet ve halk güçlerini harekete geçirebilecek nitelikte olmalıdır.

Radyo, televizyon ve videodan istifade etmek, gazete ve dergi çıkarmak için yayın evleri, tercüme büroları ve tebliğ meclisleri kurmak, araplara ve arap olmayanlara, müslümanlara ve gayri müslimlere, bütün topluluklara, sendikalara ve müesseselere tebliğ hareketini sokmak, güvenilir İslâmi kitapların dağıtımını yapmak, tebliğ plan dairesi içerisine girer.

BEŞİNCİ BÖLÜM

BASIN-YAYIN PLANI

Basın ve yayın; eğitim, tebliğ ve siyasi tavırdan ayrı olarak ele alınamaz. Çağımızda basın ve yayın, varsa hareket vardır, yoksa harekette yoktur.

Çağımızda basın-yayın organları çoğu kez doğruluktan ayrılarak, hatalara sürüklemekte ve bu şekilde insanları, partileri ve devletleri imtihan dairesine sokmaktadırlar. Bu sebepten dolayı bazı İslâmcı basın-yayın organları oluşturmaya çalışmaktadırlar. Bizim görüşümüze göre bir basın-yayı organı ile diğeri arasındaki fark, basın-yayın organını yönlendiren ideolojidir. Basın-yayın organları benimsedikleri ideolojiye göre farklılık gösterirler.

Günümüzde basın-yayın, gazete, dergi, radyo, televizyon ve haber ajansları demektir. İslâm aleminde gazetesi, radyosu ve televizyonu olmayan hiçbir devlet yoktur. İslâmcı planlayıcıların ilk olarak düşünmeleri gereken şey bu basın-yayın organlarını nasıl İslâm ideolojisine hizmet edebilecek bir duruma getirmeleri ve bu organların yayın programlarını nasıl İslâm ideolojisine uygun bir hale getirebilecekleridir. Bununla beraber, İslâm ümmetinin düşmanlarına karşı takındıkları ana tavırlarda, bu basın-yayın organlarının toplu olarak aynı tavırları takınmalarını sağlamalıdır.

İslâmcı basın-yayın planlayıcılarının üzerinde çalışmaları gereken diğeri bir konu da, bütün dünyanın basın-yayın organlarını mürakabe etmeleri bunların İslâm'a ve İslâm ümmetine zararlı olan yayınlarına karşı, İslâm basın-yayın organlarıyla cevap vererek bu zararlı yayınları etkisiz hale getirmektir. İslâm basın ve yayıncılarının, İslâm ideolojisine karşı olan yayınlarının ne zaman yapıldığını bilmeleri ve aynı anda karşı yayın yapmaları daha

uygun olur.

Dünya devletlerinin çoğunun basın-yayın organlarında, İslâm ideolojisi-ne yer ayırmak mümkün bir hale gelmiştir. Müslümanları, Şer-i bir engel ol-madığı müddetçe, dünya veya devletleri çapında basın yayın organlarına girmeleri ihmal edilmemesi gereken bir vazifedir.

Bunların hepsi bir şey, fakat müslümanların kendi kurdukları basın-ya-yın organlarını geliştirmek için plan yapmak başka bir şeydir. Dünya bugün müslümanların emeğinin eseri olan, radyo ve televizyon programları, gaze-teler ve dergiler vardır. Bunları desteklemek, geliştirmek, devamlılığını sağ-lamak ve zararlardan korumak gerekir. Bu iş için basın-yayın çalışmaları ya-pan İslâmi hüviyete sahip bir merkezin kurulması çok daha münasip olur. İslâm basın ve yayıncılarının birbirleriyle devamlı bir şekilde haberleşme içinde olmaları, İslâm ümmetinin akibetiyle ilgili olan meselelerde ve İslâm'ın ana meselelerinde ortak tavır almaları gerekir.

Geçmişte basın-yayın organlarında birçok eksiklikler ve iletişimde çok büyük zorluklar vardı, fakat günümüzde teknolojinin ilerlemesiyle birçok kolaylıklar sağlandı, meselâ günümüzde video büyük bir ölçüde sinemanın yerini almıştır. Yeni iletişim araçları haberlerinin nakledilme hızını kolay-laştırmıştır. Böyle bir ortamda İslâmcı planlayıcıların, İslâm ümmetinin ba-sın-yayın hareketini yönetecek bir basın-yayın merkezi bulmaları zor bir iş değildir.

ALTINCI BÖLÜM

SİYASET PLANI

İslâm âlemine, coğrafi ve tarihi olarak zor durumlar, zayıflık ve geri kalmışlık, dünya ülkelerine nazaran, siyasi kuvvet dengesinde büyük bir bozukluk miras kalmıştır. İslâm âlemine miras kalan diğer bir durum da, müslüman ülkelerin her birinde değişik siyasi yapıların olması ve her ülkenin değişik dış ve iç etkenlere maruz kalmasıdır. Her ülkenin kendine has durumları ve problemleri vardır. İslâm âleminin siyasi planlayıcılarının pratikteki durumu üzerinde çalışmaları ve onu geliştirmeleri, basiretli olmaları ve bu basiretle ne kadar küçük olursa olsun İslâma ve İslâm ümmetine hizmet verebilecek bütün olumlu etkenleri idrak ederek bu etkenleri ele almaları ve onları geliştirmeleri gerekir.

Meselâ, müslüman bir yöneticinin tasarrufları menfaatle ilgilidir. Eğer, İslâm şariatının ışığı altında halklarının menfaatlerini gerçekleştiren müslüman yöneticiler varsa, bizim bu yöneticilerle arkadaş olmamız, onlara nasihat etmemiz ve onlara sadık kalmamız gerekir.

Hangi yönetim düzeni olursa olsun, bizim için asıl olan: Dini muhafaza etmek ve onun ışığı altında dünyayı ıslah etmektir. Eğer böyle bir yönetim düzeni bulunursa, bizim üzerimize düşen görev onu desteklemek ve kuvvetlendirmektir.

Daima şerrin en azını ve zararın en hafifini seçmek gerekir. Eğer bizim isteklerimize cevap vermeyen bir yönetim düzeni varsa ve sebepleri değerlendirerek, bu düzen gittikten sonra yerine gelecek olan düzenin daha kötü olacağı kanaatine varırsak, böyle bir durumda mevcut olan düzeni destekleme-

miz ve onu amaçlarımız yönünde geliştirmemiz gerekir.

Müslüman ülkeler arasında bir takım siyasi topluluklar ve bazı ülkeleri birbirine yakınlaştırma çabaları vardır. Bu durumun olumlu yönlerini idrak etmemiz gerekir. Meselâ, nil vadisi sakinlerinin birbirleri arasında yakınlaşma çabaları vardır, batıdaki arap ülkelerini (Fas, Tunus, Cezayir, Moritanya, ... gibi) birbirleri arasında yakınlaşma çabaları vardır. Haliç ülkeleri yardımlaşma meclisi, Arap topluluğu ve dünya İslâm konferansı örgütü gibi siyasi topluluklar vardır. Bunların hepsinin, dolaylı olarak olumlu yönde siyasi topluluklar vardır. Gücü yeten tarafların bunları geliştirmeleri gerekir.

Bazı müslüman ülkelerin karşı karşıya kaldıkları büyük sorunlar vardır, hükümetler, halklar ve İslâm davetçilerinin yardımlaşarak bu sorunları halletmeleri gerekir.. Örnek verecek olursak: Filistin sorunu, keşmir sorunu, İran-Irak savaşı, Güney Sudan sorunu, Eritre ve Somalin Etopya ile olan sorunları, Çad ile Libya'nın aralarındaki sorun, Filipin ve Tayland gibi ülkelerdeki müslüman azınlıkların sorunları, Çin ve Sovyetler Birliği'ndeki müslümanların sorunları, bunlara birer örnektirler. Bununla beraber istifade edilmesi gereken, batıda din hürriyetlerinin getirdiği olumlu ortamlar vardır.

Bütün bunların neticesinde ulaştığımız nokta şudur: Bütün dünyada veya İslâm alemindeki her ülke için İslâm davetçilerinin özel planları olması gerekir. Bu planın bir bölümünde İslâm şeriatinin tatbikine nasıl ulaşılabileceği İslâm ülkelerinden her birinin bu şeriatte nasıl teslim olabileceği İslâm ümmeti için, hikmetiyle ümmeti teslim alacak, kusursuz planları ve çabalarıyla İslâm ümmetinin menfaatlerini gerçekleştirebilecek merkezileşmiş bir hareketin nasıl kurulabileceği olmalıdır.

Siyasi planlayıcıların karşı karşıya kalabilecekleri birçok sorunları vardır. Planlama ve uygulamada ehil olanlar için, bu sorunları halletmek zor bir olay değildir.

Her ülke için bir çalışma planı belirlememiz mümkün değildir. Bu konuda her ülke için bu kitap gibi birer kitap yazmamız gerekir. Fakat burada bazı şeylerin tehlikelerine dikkatinizi çekeceğiz:

Birinci olarak: Bazı yöneticiler İslâm'ı tatbik ettikleri zaman, dünyanın başlarına geleceğini zannediyorlar. Biz kargaşalık ve yıkım taraftarı değiliz. Fakat aynı zamanda, o yöneticilere Allahu Teala'nın şu âyetiyle belirttiği kimselerin içine dahil olduklarını hatırlatmak isteriz: "Seninle beraber hidayet yolunda gidersek, yerlerimizden oluruz dediler." (50)

İkinci olarak: Bazı yöneticiler, kendilerine destek ve kuvvet vereceklerini zannederek, cin ve ins şeytanlarıyla beraber olup müslümanlara zulüm

etmektedirler. Bu müslüman bir kimsenin aklına bile getiremeyeceği bir hayaldir. Allahu Teala şöyle buyurmaktadır: **"Bütün kuvvet Allah'a attır."** (51) Bu kimselerin sonucu dünya ve ahirette hüsrana uğramaktır.

Üçüncü olarak: Kâfirler, birbirleriyle savaşmaları için müslümanların arasına fitne sokmaktadırlar. Biz bütün tarafları akıllı olmaya davet ediyoruz. Savaş kararı kolay bir karar değildir ve çağımızda savaş taraftarları çoktur. İslâm planlayıcılarına, siyasi hareket esnasında ellerinde açık bir fikir ve kuvvetli deliller olmasını tavsiye ediyoruz.

Dördüncü olarak: İstenilen seviyede siyasi bir plan, ülkeden ülkeye değişir. onun için planlayıcıların genel dünya planının ışığı altında her ülke için sabit bir siyaset planı belirlemeleri gerekir. Bunun için, danışma ve müşavere ile hareket eden bir planlama merkezine ihtiyaç vardır. Ancak kademeli olarak her ülke kendi siyasi planını geliştirmelidir. Bu ülkeler üzerinde İslâmcıların planı, idarecilere gizli olarak fikirler verme veya kanunların müsaade ettiği ölçüde siyasi çalışmaya girme olabilir.

Beşinci olarak: Dünyada İslâm aleyhine planlar yapanlar İslâm'ın karşısına fikre fikir olarak çıkmaktan bıkmışa benziyorlar. Özellikle kitap ve sünnette ilmi mucizelerde ortaya çıktıktan sonra, İslâm fikirleri mukavemet edilemez olmuştur. Elinde mal ve kuvvet silahı olan siyasi baskınlar ve yürürlükte olan hilekar göz kamaştırıcı fikri, planlar olmasına rağmen müslüman hatiplerin kitabının tabirleri son derece kuvvetlidir. Dünyada İslâm aleyhine planlar yapanların son sığınakları İslâm ümmeti arasındaki tenakuzlarla oynamaktır. Bu bize özel bir siyasi bilinç ve genel dünya planının ışığı altında bilinçli bir siyasi hareketi gerektirir.

Altıncı olarak: Dünyaya karşı, Üstad Benna'nın benimsediği, menfaatlere karşı menfaat prensibiyle hitab etmek gerekir. Büyük devletler arasında menfaat çelişkileri keşfedip, onlardan istifade etmemiz gerekir. Allahu Teala şöyle buyurmaktadır: **"Allah'ın insanları birbiriyle savaşması olmasaydı yeryüzü fesada uğrardı."** (52) ve şöyle buyuruyor: **"Allah insanların bir kısmını diğeriyle savmasaydı, manastırlar, kiliseler, havralar ve içinde Allah'ın adı çok anılan camiler yıkılıp giderdi."** (53)

Bunu idrak eden devlet adamlarının çıkması, bundan istifade edilebilmesi açısından mühimdir.

Yedinci olarak: İslâm alemi ülkelerinden çoğunda demokratik sistemler bulunmaktadır. İslâm aleminde demokrasinin, gelecekte İslâm'ın zafere

ulaşabilmesi için en uygun ortam olduğu halde müslümanlar bu ortamdan istifade etmemektedirler.

İslâm aleminde, İslâmcılar demokrasiye karşı savaşmışlardır. Çünkü batı anlayışına göre demokrasinin kanun koyma helal ve haram kılma yetkisi vardır. Zarureret malum olduğu üzere, İslâm'da nass'ın kaynağı üzerinde icthat yapılamaz. Fakat buradaki mesele, İslâm topraklarında, İslâm ile İslâm düşmanları arasındaki mücadele merhalesinde, muarekeyi İslâm'ın kazanabilmesi için, hangi sistemin daha çok yararımıza olacağını bilmektir. Şüphesiz ki, demokratik ortam, İslâm aleminde muarekeyi İslâm yararına bitirebilmek için en iyi ortamdır. Buna rağmen bazıları İslâm aleminde demokrasiye karşı savaşmışlar ve bunun neticesinde karşılarında İslam ve İslâmcılara geçiş izni vermeyen, İslâm ve İslâmcılara karşı Arap Demokrasisini savunan parti diktatörlüklerini ve askeri diktatörlükleri bulmuşlardır.

Üstad Benna senatörlük hayatına katılmayı istemekle isabetli hareket etmiştir ve Üstad Hudeybi Mısır'da senatörlük hayatının yaşatılması isteğinde isabetli hareket etmiştir.

Tecrübeler göstermiştir ki, İslâm hükmü gelmeden önce, demokrasi İslâm aleminde şerrin en azı ve zararın en hafifidir. Demokrasinin, silah, devrimler, askeri ve pratik diktatörlüklerinden başka bir karşılığı yoktur. Yalnız demokrasinin tehlikeli olan bir yönü vardır, o da demokrasinin her şeyden çoğunluğun idaresi demek olduğıdur. Fakat bu durum, İslâm aleminde kitap ve sünnete uydukları müddetçe müslümanların lehinedir. Demokrasinin şu anda veya gelecekte müslüman çoğunluğu hükme ulaştıracağı kanısındayız. Eğer müslüman çoğunluk hükme varırsa, demokrasi yoluyla çoğunluğun kararına uyarak kitap ve sünnete bağılı kalma kararı alacak, o zaman da İslâm aleminde demokrasinin düsturu kitap ve sünnet olacaktır. Bu sistem düstura bağılı demokrasilere benzemektedir. Bu münasebetle, şunları kaydediyoruz:

Demokrasi mantığında insanın ferdi hürriyete sahip olması sonra da bunun bozulması hayret vericidir. İslâm aleminde demokrasi taraftarı demokraside ferdi hürriyeti ifsad ve fesat çerçevesi içerisinde anlamaktadırlar! Meselâ rahibeler İslâm alemine gelseler kimse onları giyiniş tarzlarına karşı çıkmaz, fakat İslâm aleminde demokrasi taraftarı olduklarını iddia edenler, müslüman kadınların bazı müesseselerde kendilerine uygun bir tarzda giyinmelerini sakıncalı bulurlar.

Sekizinci olarak: Bazı ülkelerde İslâm düşmanlığına ve İslâm'ın yok etme isteğine karşı, siyasi olarak ve diğeri şekillerle mücadele etmeye mecbur kalıyoruz. Bu gibi hallerde müslümanlar, bulundukları ülkelerde kanuna

karşı çıkmaya mecbur kalabilirler. Fakat bu gibi ülkelerin haricindeki bu ülkeler sayılıdır, müslümanları dünyanın neresinde olursa olsun hareketlerini geliştirmeye çağırıyoruz.

Dokuzuncu olarak: Gelecekte müslüman ülkelerin çoğunun hükümetleri doğru yolda olacaklardır ve birçok ülke İslâm'ın tatbikinde diğer ülkelerin kendisine geçmelerine razı olmayacaktır. Bir gün gelip, bütün İslâm aleminde İslâm'ın tatbik edileceğini ümit ediyoruz ve bu da bütün dünya için bir bereket olacaktır.

Onuncu olarak: Müslümanlara yakın olan ülkeler, kendi ülkelerinde çalışma şeklimizin taktiki değil stratejik olduğundan mutmain olmalıdırlar. Bu ülkelerde hareketimiz, öncelikle şeriat hükümlerine bağlıdır. Şeriat hükümlerinde aramızda düşmanlık olanlar hariç, bütün kardeşlerimize yardım etmemizi ve aynı zamanda müslüman halka ve onların yöneticilerine nasihat etmemizi gerektirmektedir. Biz, müslümanlara yakın olan ülkelerde nasihatla, diğerlerinde de nusret talebiyle hareket etmeyi kendimize kural edindik ve hiçbir kimse bizi bu kuralımızdan menedemez.

Onbirinci olarak: Dünya çapındaki planımıza göre, yetenekli, kuvvetli idareciliği çok iyi bilen ve diğerlerinin korkularını giderebilecek nitelikte bir devlet adamının bulunması çok önemlidir.

Onikinci olarak: Bütün bu ele aldığımız konularla beraber, çalışma hürriyetine, hareket kolaylığına, yedek yönetme ve kendisini koruyup savunan taraflara sahip olabilmesi için İslâm hareketinin İslâm ülkelerinden bir çoğuyla anlaşma içine girmesi gerekir.

Onüçüncü olarak: Dünyada İslâmcıların, her ülkedeki müslümanların çalışma planlarına hürmet etmeleri ve bu planların başarıya ulaşabilmesi için onlara yardım elini uzatmaları gerekir.

YEDİNCİ BÖLÜM

EMNİYET PLANI

Emniyet planının, bütün dünyanın emniyet planını içermesi gerekir, çünkü dünyanın emniyeti, İslâm ümmetinin emniyetinden ayrı olarak ele alınmaz. Ayrıca emniyet planının, İslâm ümmetinin ve fertlerinin emniyetini, Müslüman ülkelerin emniyetini, İslâm hareketlerinin ve İslâmcıların emniyetini içermesi gerekir.

İslâm anlayışına göre emniyet, çağımızdaki sınırlı emniyet anlayışından çok daha geniş kapsamlıdır. İslâm anlayışına göre bir insanın emniyeti Allah'ın gazabına uğrayacak ve cezayı gerektirecek suçları işlememesine bağlıdır. Allahu Tealâ şöyle buyurmaktadır: **Deki, üstünüzden ve altınızdan size azap göndermeye, sizi fırka fırka yapıp kiminize kiminizin hıncını tattırmaya Kadir olan O'dur.** (54) Emniyet yitirmenin sebeplerinden bazıları da: Zulüm ve taşkınlıktır. Allahu Tealâ şöyle buyurmaktadır: **"Onlara kutlu kıldığımız şehirler arasında, karşıdan karşıya görünen kasabalar var etmiş, onları gezilecek belirli konak yerleri yapmıştık, oralarda geceleri ve gündüzleri güven içinde gezin deışmiş. Ama onlar, Rabbimiz, yolculuklarımızın mesafesini uzak tut deyip kendilerine yazık ettiler. Bizde onları efsane yapıverdik, onları darmadağın ettik."** (55) Allah (c.c.) emniyet ve güveni imanlı olup salih amel işleyenlere verir, bu Allah'ın (c.c.) sünnetidir. Allah (c.c.) şöyle buyurmaktadır: **"Allah içinizden inanıp salih amel işleyenlere, onlardan öncekileri halef kıldığı gibi onları da**

54- En'am Sûresi: 65

55- Sebe Sûresi: 18, 19

yeryüzüne halef kılacağına, onlar için razı olduğu dini temelli yerleşti-receğine, korkularını güvene çevireceğine dair söz vermiştir." (56)

Genel olarak büyük günahlar musibetlerin sebebidir. Rabbimiz şöyle buyurmaktadır: **"Başınıza gelen musibetler ellerinizle işlediklerinizden ötürüdür. O, yinede çoğunu affeder."** (57)

Emniyet planlayıcılarının dikkat etmesi gereken en önemli nokta, milletleri, cemaatleri ve fertleri doğruluğa yöneltmektir. **"Rabbimiz Allah'tır de-yip sonrada doğrulukta devam edenlere, ölüm anında melekler inerek şöyle derler: Korkmayınız ve üzmeyiniz..."** (58), **"İyi bilinki, Allah'ın dostlarına korku yoktur, onlar üzülmeyeceklerdir. Onlar Allah'a inanmış ve O'na karşı gelmekten sakınmışlardır."** (59)

Emniyet mefhumunun, bu genel manasından sonra, Kur'ân anlayışına ve şeriatın caiz kıldığı ölçünün ışığı altında, sebebler dairesi anlayışına göre emniyet mefhumunu düşünmek gerekir. Bazı durumlarda Müslümanların emniyetini sağlamak, ancak savaş yoluyla olur, Allahu Tealâ şöyle buyurmaktadır: **"Ey Muhammed, Allah yolunda savaş, sen ancak kendinden sorumlusun, inananları da teşvik et, umulurki Allah inkar edenlerin baskısını önler. Allah'ın kahrıda, ibret alınacak cezasıda çok şiddetlidir."** (60)

Bazen Emniyeti sağlamak için hazırlık yapmak ve gücü artıracak araçlara sahip olmak gerekir. Allah (c.c.) şöyle buyurmaktadır: **"Ey inananlar, Onlara karşı gücünüz yettiği kadar kuvvet ve savaş atları hazırlayın, onunla Allah'ın düşmanı ve sizin düşmanınızı korkutun..."** (61) ve şöyle buyurmaktadır: **"Kâfirler size ansızın bir baskın yapmak için, silahlarınıızdan ve eşyalarınızdan ayrılmış bulunmanızı dilerler."** (62)

Bazı zamanlardada, İslâm ümmetinin emniyeti, ancak kâfirlerin birbirlerine düşmesiyle sağlanır. Allahu Tealâ şöyle buyurmaktadır: **"Allah insanların bir kısmını diğeriyle savmasaydı, manastırlar, kiliseler havralar ve içinde Allah'ın adı çok anılan camiler yıkılıp giderdi."** (63)

Bazan emniyet karşılıklı yardımlaşma ile sağlanır. Allahu Teala şöyle buyurmaktadır: **"Eğer sizden din uğrunda yardım isterlerse, aranızda**

56- Nur Sûresi: 55

57- Şura Sûresi: 30

58- Fussilet Sûresi: 30

59- Yunus Sûresi: 62, 63

60- Nisa: Sûresi: 84

61- Enfal Sûresi: 60

62- Nisa Sûresi: 102

63- Hacc Sûresi: 40

anlaşma olmayan topluluk hariç, onlara yardım etmeniz gerekir." (64) Rasûlullah (s.a.v.), Taiften döndükten sonra, Mekke'ye El Mut'im Bin Udey himayesi altında girmiştir.

Bazı zamanlar, emniyet, düşmanların planlarını keşfetmekle sağlanır. Allahu Tealâ şöyle buyurmaktadır: **"Kendilerine güven veya korku hususunda bir haber geldiğinde onu yayarlardı, halbuki o haberi Peygambere veya kendilerinden buyruk sahibi olanlara götürselerdi, içlerinden sonuç çıkarmaya kadir olanlar onu bilirlerdi."** (65)

Bazı zamanda, emniyet, soğuk harbi iyi bilerek, Allaha tevekkülle onun tesirinden çıkmakla sağlanır. Allahu Tealâ şöyle buyurmaktadır: **"İnsanlar onlara, düşmanınız olan insanlar size karşı bir ordu topladılar, onlardan korkun dediler. Bu ise onların imanını artırdı ve Allah bize yeter, O ne güzel vekildir, dediler."** (66)

Bütün bu saydıklarımızla beraber, İslâm ümmetinin fertlerinin, halklarının, ülkelerinin ve İslâmî hareketlerin emniyet planını yapanların, şeriatımıza muhalefet etmemek suretiyle, sebep dairesinin ışığı altında isabetli emniyet teorileri ortaya koymaları gerekir.

Bütün bu konuları etraflıca düşündükten sonra, önlerinde cevaplanması gereken ve emniyet çalışmasına ihtiyaç duyan onlarca soru göreceklerdir. Meselâ Sudan sorununu ele aldığımızda, bu ülkede, aralarında bir çok tenakuzlar olduğu halde, lâiyklik hareketleri, komünizm, tebşir hareketleri ve kilisenin birleştiklerini görüyoruz. Bunun yanında bazı laik arap kavmiyetçileri sudan'ın arap olmadığı konusunda tavır takınıyorlar. Allah etmesin, eğer Sudanda, güney Sudan'daki hareketin istekleri doğrultusunda bir yönetim kurulursa, bunun genel olarak Afrikada, özel olarak Mısırdaki ve aynı zamanda kızıl denizin iki yakasında da çok büyük etkileri olur. Öyleyse Sudan'ın emniyeti, görüldüğü gibi bir çok şeylere bağlı ve aynı zamanda da bir çok şey Sudan'ın emniyetine bağlıdır. Buna dayanarak şöyle diyebiliriz, Sudanda emniyetin sağlanabilmesi için, Üç büyük partinin ortak çalışmaya geçmesi gerekir. Sudan'ın emniyet teorisi buna ve daha birçok şeylere bağlıdır.

Görüyoruz ki, her ülke için bir emniyet teorisi ortaya koymak onlarca soruya cevap bulabilmeyi ve yeterli bir çalışmayı gerektiriyor. Emniyet teorilerini bulmak, onları geliştirmeye ve gerçekleştirmeye çalışmak çok büyük bir çaba gerektiriyor:

Acaba, Pakistan aleyhine faaliyet yapan bazı tarafların, birbirleriyle an-

64- Enfal Sûresi: 72

65- Nisa Sûresi: 83

66- Ali İmran Sûresi: 173

laştıkları ortak yönleri nelerdir?

Acaba, Afganistan İslâm devriminin aleyhine faaliyet yapanların birbirleriyle anlaşukları ortak yönleri nelerdir?

Acaba, İslâm ülkelerinden her biri için nasıl bir emniyet teorisi ortaya koymak gerekir?

Acaba, Batı ülkelerinde yerleşmiş olan Müslümanlar için emniyet teorisi ne olmalıdır?

Acaba, komünist devletlerde yaşayan Müslümanlar için emniyet teorisi ne olmalıdır?

Acaba, değişik ülkelerde yaşayan Müslüman topluluklar için emniyet teorisi ne olmalıdır?

Bütün bu sorular, cevap beklemektedirler.

Müslümanın hayatı daima bela ile imtihanlarla doludur. Allahu Tealâ şöyle buyurmaktadır: "**Muhakkak sizi biraz korku ve açlık, mallardan, nefislerden ve ürünlerden biraz eksiltmekle deneriz.**" (67) Bunu derken, sağlık ve afiyeti aramamayı kastedmiyoruz, biz daima Müslümanların sağlık ve afiyeti için Allah'a duacıyız. Burada kasteddiğimiz sadece, tedbirli ve dikkatli olmamız gerektirğidir. Allahu Tealâ "**Tedbirinizi alın**" (68) buyurmaktadır.

Nükleer silahlarla yok olma tehlikesi altında bulunan dünyada, Müslümanların bu konuda bir tavırları olması gerekir. Çıkacak olan bir savaş hiç kimseyi bırakmayacaktır, onun için, barış içerisinde yaşama ve olumlu tarafsızlık fikirleri, İslâm emniyet teorisinin iki temel prensibi olabilirler. İslâm ümmeti ülkelerinden çoğunda, Müslümanların sabır ve tahammülleri, bu ülkelerin emniyetini sağlayan etkenlerden iki etken olabilirler. İslâm ümmeti ülkelerinden çoğunda Müslümanların ortak çalışma içerisine girmesi, o ülkelerin ve Müslümanların emniyetini sağlayan etkenlerden biri olabilir. Şüphesizki, siyasi yönden uzak görüşlü olmak, Müslüman ülkelerin çoğunda emniyeti sağlayan etkenlerden biridir.

Doğu Pakistan ile Batı Pakistanın birleşmeleri, ayrılımlarından daha iyi değil midir?

Hindistan hücumunu yenilgiye uğratan Eyüp hanın devri, kendisinden sonra gelen devirden daha iyi değ i miydi?

İslâm ümmetinin emniyet planını yapanların, bir çok şeyi hesaba almaları, sebepleri ihmal etmeden, Kur'ân nuru ile bakarak, planlarını yapmaları gerekir.

67- Bakara Sûresi: 155

68- Nisa Sûresi: 102

Plan çeşitlerinden her birinin, merkezi bir çalışmaya ihtiyacı olduğu gibi, emniyet planının da aynı merkezi çalışmaya ihtiyacı vardır. Allah'a güvenimiz büyüktür.

Müslüman ülkelerin emniyetleri birbirlerinden ayrı olarak ele alınamazlar. Bir çok olaylar, kendilerinden çok uzaklarda olan ülkelerin emniyetine dahi etki edebilirler. Onun için, Müslüman ülkelerin emniyet planlarını yapanlar, her ülkede ayrı ayrı ortaya çıkan olaylardan habersiz olmamalıdır. Eğer bir ülkede, o ülkenin veya diğer ülkelerin emniyetine tesir eden, bir emniyet boşluğu ortaya çıkarsa, bu hemen telafi edilmelidir.

Bazı kimseler, Müslümanların genel olarak İstihbarat teşkilatları fikrine karşı olduğunu zannedebilirler, bu çok büyük bir hatadır. Rasûlullah (s.a.v.) düşmanların haberlerini öğrenebilmek için devamlı olarak gözetleyiciler ve casuslar gönderdi. Müslümanlar, şüphe altında olmadığı müddetçe kimse'nin gözetlenmemesi görüşündedirler. Ve Müslümanlar bulundukları ülkelerde kanun dairesi içerisinde çalışabilmek için, fikir ve siyasi faaliyet hürriyeti verilmeyi istemektedirler, eğer kanunları çiğneme gibi bir durum söz konusu olursa, her türlü sorumluluğu yüklenmeye hazırdırlar.

İslâm emniyet teorisinin bazı bölümleri de, Beyhaki ve Hakim'in çıkardıkları, İbni Ömerden rivayet edilen şu hadisi şerifte geçmektedir: Rasûlullah (s.a.v.) şöyle buyurmuştur: "Şu beş şey ki, onların sizin içinizde meydana gelmesinden veya sizin onları görmenizden Allah'a sığınırım, sizin içinizde meydana gelseydi, haliniz nice olurdu:

İçlerinde açık olarak işledikleri bir fuhuş ortaya çıkan hiçbir millet yoktur ki, o milletin içerisinde veba ve kendilerinden öncekilerde olmayan hastalıklar ortaya çıkmaz.

Zekâtı meneden hiçbir millet yoktur ki, gökyüzünden bir damla yağmur onlara menedilmesin, eğer hayvanlar olmasa yağmur yağdırılmazlar.

Terazi ve ölçüde hile yapan hiçbir millet yoktur ki, senelerce belaya uğrayıp, geçim sıkıntısı çekip, zalim bir sultanın zulmüne maruz kalsınlar.

Yöneticileri, Allah'ın indirdiğinden başkasıyla hükmeden hiçbir millet yoktur ki, Allah onlara düşmanlarını musallat etmesin ve o düşmanlarda onların elinde bazı şeyleri tüketmesin.

Allah'ın Kitabını ve Peygamberinin sünnetini terkeden hiçbir millet yoktur ki, Allah onlara birbirlerinin korku ve belasını tattırmasın."

İslâm emniyet planlayıcılarının düşünmeleri gereken en önemli konulardan biri de, kendilerine ve İslâmlarına karşı olan gizli harple nasıl mücadele edecekleridir. Bu gizli harple mücadelede, kararlarının son derece hikmetli ve isabetli olması gerekir.

İslâm ümmetinin emniyeti için plan yapanların, Müslüman ülkelerden her birinin emniyetini ilgilendiren meseleleri, diğer insanlardan daha iyi bilmeleri ve İslâm ümmetini, fertlerini, ülkelerini ve İslâm davetçilerini korumak için yardımlaşmaları gerekir.

Emniyet planlayıcılarının dikkat etmeleri gereken ve önemli şeylerden biride, şu kuraldır: Herhangi bir şey için yapılan, herhangi bir planın, bir emniyet planı olması gerekir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

CİHAD PLANI

Müslüman halklardan her biri her an için savaşa mecbur kalabilir. Allah'u teala şöyle buyurmaktadır: "Güçleri yeterse, dininizden döndürünceye kadar, sizinle savaşa devam ederler". (69) ve şöyle buyurmaktadır: "Zulüm edilerek kendilerine savaş açılan kimselere, karşı koymak için izin verilmiştir." (70)

Çağımızda savaşın, sayı ve techizat yönünden son derece hazırlanmış düzenli ordulara ihtiyacı vardır. İyi bir eğitim ve techizat, düzen ve disiplin, yeni orduların ihtiyaç hissettiği en önemli şeylerdir. Çağımızda askeri teknoloji oldukça gelişmiştir. Savaş konusunda teoriler de, techizatta, araç ve gereçlerde devamlı bir gelişme vardır. Müslüman ülkelerin ordularından her birinin bu gelişmeleri, yakından takip etmeleri gerekir. Müslüman ülkelerin askeri ateşelerinin ana görevi, bulundukları ülkelerde kanunlar çerçevesinde bu görevi yerine getirmek olabilir. Çağımızda Müslüman ülkelerde pratik, taktiki ve stratejik askeri beyinlerin bulunması gerekir. Müslüman komutanlardan yeni savaş yöntemlerini anlayan ne kadar insan olursa, İslâm ve Müslümanlar o kadar kuvvetli olur. Araç, gereç ve techizatta, yeni ortaya çıkanları, Müslümanlar ne kadar kullanmayı bilirlerse o kadar kuvvetli olurlar. Müslüman, askeri planlayıcıların, çok iyi bir şekilde uygulamaları gereken iki nokta vardır: Müslüman ülkelerin ordularından her birini, kendi çapında kuvvetlendirmeye çalışmak ve bu orduların birbirleriyle yardımlaşmalarını sağlamak için bütün engelleri ortadan kaldırmak. Bunu sağlayabil-

69- Bakara Sûresi: 217

70- Hacc Sûresi: 39

mek için Müslüman ülkelerin hükümetleri arasındaki çelişkileri ortadan kaldırmak ve ordular seviyesinde, en üst komutanlık makamını alabilecek bir tecrübeli komutanı iş başına getirmek gerekir.

Aynı zamanda, gerilla savaşında tecrübe sahibi olan bir komutanın da iş başına getirilmesi gerekir. Allahu Tealâ şöyle buyurmaktadır: "İsteyerek ve istemeyerek hepiniz savaşa çıkın" (71) ve şöyle buyurmaktadır: "Bölük bölük veya hep birden savaşa girin." (72) ayeti kerimede geçen, arapçasıyla "Sübat" kelimesi "Sübet" kelimesinin çoğuludur oda: "bölük veya topluluk manasına gelir. Çağımızdaki tabiri ile bu kelimeye "Çete veya gerilla grubu" da denilebilir. Gerilla savaşı veya çete harbinin kıvrak bir zeka ve dehaya ihtiyacı vardır. Şüphesiz ki, İslâm alemindeki devletlerin her birinin, ister gerilla savaşına ve isterse düzenli orduların savaşına maruz kalsın, karşı karşıya kaldıkları sorunların halli için gerekli olan askeri teorilere ihtiyaçları vardır.

Genelde, Müslüman cemaatlerin her yerde savaşa hazırlık yaptıkları gibi, hatalı bir anlayış yayılmıştır, bu kesinlikle doğru değildir. Yeni İslâm hareketi, önlerinde seçim yapabilecek başka hiçbir alternatifleri bulunmayan bölgelerin haricinde savaşmayı düşünmemektedir. Meselâ, İslâm hareketinin Afganistandaki haklı savaşı gibi, Üstad Benna'nın, "CİHAD YOLU-MUZDUR" Şiarının, İslâm'ı kökünden silip atmak isteyenlere, apaçık olan küfre ve sömürgeci ülkelere karşı cihad, olarak anlaşılması gerekir. İslâm çalışması hakkında dersler" adil kitabımızda da belirttiğimiz gibi, yeni İslâm hareketine göre, hükümetlerin düzenleri arasında bir takım ayrımların yapılması gerekir, kendileriyle sadece, nasihat ve fikir alış veriş çercevesi içerisinde çalışmayı düşündüğümüz düzenler vardır, ve bizi savaşa mecbur eden düzenler vardır. Bazı hallerde, savaşmak her Müslümana farzı ayn olur, fakat bu gibi hallerde bile şeriâtın koyduğu bazı engeller olursa savaşılmayabilinir. Hanefi fıkıh alimlerinden, İbni Abidin, bu meseleyle ilgili olan dip notunda şöyle yazmıştır: Bazı hallerde savaş farzı ayn olabilir, fakat savaşmamayı gerektiren belirli etkenler varsa, savaşa başlamayan kişiye bir günah yoktur.

Cihad planının bütün bu konuları içermesi gerekir. Cihad planı, İslâm ümmeti seviyesinde, askeri sanayinin geliştirilmesi ve orduların güçlendirilmesi, İslâm ümmetinin halkları seviyesinde, cihadın nerede, ne zaman ve nasıl olacağının kararlaştırılmasını içermelidir. Bütün bunlar bir yana, spor, izcilik ve vücut kuvvetlendirmek için gerekli yöntemlerin uygulanmasına

71- Tевbe Sûresi: 41

72- Nisâ Sûresi: 71

teşvik etmek için devamlı bir çalışma, mecburi hizmet ve medrese yollarıyla Müslümanlara savaş araç ve gereçlerini kullanmayı öğretmek için gayret göstermek gereklidir. Bütün bunları tamamlayıcı olarak: Spor ve izcilik kulüplerini desteklemek, talebeleri askeri eğitime teşvik etmek, mecburi hizmet ve yedek askerlik fikrini desteklemek, ve cihadın vacib olduğu her yerde, cihad hareketini yöneten İslâm ümmetinin çocuklarını desteklemek gereklidir.

Kesinlikle belirtmemiz gerekir ki, İslâm'da dönekliği ortadan kaldırmak, düşmanları engellemek ve fitneyi yok etmek için ana vesile CİHAD'tır. Fakat, savaşın zaman ve nerede farz olur ve sebepleri nelerdir? Bütün bunların siyasi platformda bir dengelenmeye ve yetkililerin kararına ihtiyacı vardır. Savaşılması gereken ülkeler hangileridir? Fikir ve nasihatle çalışmamız gereken ülkeler hangileridir? Savaşın kendileriyle anlaşmamızı gerektirdiği ülkeler hangileridir? Bunların siyasi platformda dengelenmeye ve yetkililerin kararlarına ihtiyacı vardır. Cihad kararı alındığı takdirde, ülkede cihadı gerçekleştirebilmek için en iyi teori nedir? Bunun için en münasip eğitim nasıl olmalıdır? Bunlara cevap verebilmek için çok iyi yetişmiş olmak gerekir.

Cihad hareketi için gerekli olan, maddi imkan, teçhizat ve siyasi hareket nedir? Bütün bunların çok iyi bir şekilde planlanmaya, organize edilmeye ve uygulamaya ihtiyacı vardır. Bütün bunları uygulamak bir şey, ve dünyadaki her Müslümanın, çağımızın savaş tekniklerini bilip, Allah yolunda cihad için eğitilmiş ve niyetli olması, başka bir şeydir. Bu, dünya çapında üzerinde çalışma yapılması gereken ve çok iyi bir şekilde planlanması gereken bir farz'ı ayn'dır. Müslüman ülkelerde, çağımıza uygun askeri sanayi ve orduların bulunması da, üzerinde önemle durulması gereken şeylerden biridir.

Yeni İslâm hareketi, ortaya cihad ve kuvvet fikirlerini atmış ve fikirler açıklığa kavuşmadığı için bazılarının korku salmış, İslâm akımını, düşüncelerinde endişe verici ve bulundukları yere göre isyancı bir şekilde göstermiştir. Cihad farızasının nasıl eda edileceğini ve İslâm ümmetini nasıl kuvvete ulaşacağını belirten açık bir plan ortaya konulmamıştır. Aksine yeni İslâm hareketinin tasarrufları, çoğu zaman İslâm kuvvetini zayıflatmış, İslâm ümmetinin varlık ile kuvveti, ve kuvveti ile hareketi arasında bir denge kuramamıştır.

Bundan dolayı cihad planlayıcılarının, zaman ve mekânı içeren, kapsamlı bir görüş ile planlarını yapmaları, karara varmadan önce siyasi platformdaki dengeleri çok iyi ölçmeleri, karara vardıldıktan sonrada büyük bir hazırlık içinde olmaları gerekir.

DOKUZUNCU BÖLÜM

MALİYE VE İKTİSAD PLANI

Allah'u Tealâ şöyle buyurmaktadır: "Eğer kasabaların halkı inanmış ve bize karşı gelmekten sakınmış olsalardı, onlara göğün ve yerin bol-luklarını verirdik. (73) ve şöyle buyurmaktadır: "Eğer onlar Tevrat'ı, İn-cil'i ve Rablerinden kendilerine indirilen Kur'ân'ı gereğince uygulasa-lardı, her yönden nimete ermiş olurlardı. Onların içinden orta yolu tu-tan bir ümmet vardı, çoğunun işledikleri ise kötü idi." (74) diğer bir ayeti kerimede de şöyle buyurmaktadır: "Dedim ki: Rabbinizden bağışlama di-leyinki, doğrusu o çok bağışlayandır, size gökten bol bol yağmur indir-sin. Sizi mallar ve oğullarla desteklesin, sizin için bahçeler var etsin, ır-maklar akıtsın." (75)

Öyleyse, iktisad planının ele alması gereken ilk noktalar, İman, Allah korkusu ve istiğfardır. Bunlar Allah'ın rahmet ve rızkını celbederler. Rasû-lullah (a.s.) şöyle buyurmuştur: "Zekatı meneden hiçbir millet yokturki, gökyüzünden bir damla yağmur onlara menedilmesin. Eğer hayvanlar olmasa yağmur yağdırılmazlar." (76) Öyleyse, zekat farızasının organize edilmesi İslâm ümmetinin iktisad planı için en önemli meselelerden biridir. Allah'u Tealâ şöyle buyurmuştur: "Nafaka olarak sarfettiğiniz her şeyi, o yerine getirir." (77) Bu iktisad prensiplerini gözetmeyen, bütün iktisad

73- Araf Sûresi: 96

74- Maide Sûresi: 66

75- Nuh Sûresi: 10-12

76- Bakara Sûresi: 276

77- Sebe Sûresi: 39

planlarının sonu başarısızlığa uğramaktır. Bu prensiplerin gözetilmesinden sonra üzerimize düşen görev servetin adil bir şekilde dağıtılması, yetiştirilmesi ve geliştirilmesinde insan aklının ulaşabildiği bütün vesileleri kullanmak, ümmetin sorunlarına cevap verebilecek nitelikte, adaletli ve yeterli bir iktisad projesini organize etmektir. "İSLAM" adlı kitabımızda yayınladığımız gibi, mahalle ve köylerde, zekat ve sadakaların organize edilmesi, fıkıh alimlerinin görüşleri göz önüne alınarak, işsizlerin bunlarla çalıştırılması, en önemli işlerdendir. Mudarebe prensibine dayalı şirketler kurmak, faydalı projeler inşaa etmek, gerekli kanuni ihtiyatların alınmasıyla beraber, zenginlerin mallarının bu yolda kullanılması, bütün bunlar fakir halkların sorunlarına cevap olabilir. Üretici şirketlerin kurumunda zengin halklarla, fakir halklar arasında olumlu bir ilişki sağlanması çok önemlidir.

İslâm ümmetinin iktisadını güçlendirmek için hükümet ve halk kuvvetlerinin birlikte çalışmaları gerekir. Ümmetin iktisadi gücü ne kadar artarsa, halklarının özgürlüğü o kadar çoğalır. İktisad planının, hafif ve ağır sanayiye, hayvancılık ve ziraat gibi konularda gelişmeyi ve İslâm ümmetinin bütün ihtiyaçlarını kapsaması, geliştirmesi ve tamamlaması gerekir. Şu anda da görüldüğü gibi İslâm ümmeti seviyesinde bir takım siyasi çalışmalar vardır. Fakat bu çalışmaların, fetva kaidelerine bağlı olarak yabancıların tekeli altından çıkarılması gerekir. Yine görüldüğü gibi İslâm ümmetinin hükümetleri faiz fazlalarıyla, dış borçlara batmış durumdadırlar. Dünya İslâm ülkeleri konferansının hemen yanısıra, İslâm alemini borçlarından kurtaracak, gelişmesi ve ilerlemesi için çalışacak bir planlama merkezinin kurulması gerekir.

Müslüman ülkelerin her birinde bulunan devlet adamlarının, zekat mallarının toplanıp düzenli bir şekilde dağıtımını, faydalı projelerin ve üretici şirketlerin kurulmasını sağlayacak gerekli kanunları koymaları ve bunların ümmete faydalı yönde ne gibi etkileri olacağını belirlemeleri gerekir. Bununla beraber, her Müslüman ülkede bulunan İslâm alimlerinin ve hayır cemiyetlerinin faydalı projeler inşa etmesi çok daha iyi olur. Bu faydalı projelerin, bu projelerde çalışan işçilerin malı olması gerekir. Bu projeler genel mülkiyetin malı olmamalıdır. Durum böyle olunca, bu faydalı projelerin sahibi olan işçiler daha çok çalışacaklar ve kârlarının büyük bir kısmını, İslâm alimlerinin sandıklarına tahsis ederek İslâm hareketine destek olacaklardır.

Konuyla ilgili olarak tavsiyemiz, bu projelerin sahibi olan işçilerin kâr oranlarının mümkün olduğu kadar sabit tutularak, bu oranın üstüne çıkan fazlalığı, iktisadi krizler zamanında ümmet yararına kullanmaktır. Tabiki

bunun özel mülkiyete zorla tecavüz edilerek değil ikna yoluyla yapılması gerekir. Müslümanların hayırlı bir işe ikna edilip, o konuda cimrilik yaptığı görülmemiştir. İslâm hareketi üyelerinin, kendilerinden olan her ferdin iktisadi hayatını düzene koymak için çalışmaları gerekir. Yerinde olmayan harcamalar ve israftan kaçınılmalıdır. Aksine her ferdin belirli bir mal birikiminin olması gerekir. İslâm hareketi üyelerinin, zekat mallarının toplanılması, yönlendirilmesi ve yerli yerinde dağıtımının yapılabilmesi için, şirketler, müesseseler ve sermaye sahiplerinden belli bir miktar almaları gerekir.

Müslüman sermaye sahipleri, sadakalarını verecek en iyi yerleri ve özellikle fakir Müslüman ülkeler olmak üzere yatırım yapabilecekleri en münasip yerleri araştırmaları gerekir. Dışarıda bulunan sermayenin çekilerek, kademelî olarak İslâm topraklarında çalıştırılması lazımdır. Şüphesiz ki bunların haricinde, halledilmesi gereken bir çok iç veya dış engeller vardır.

Allah yoluna davet edenlerin, en önemli görevlerinden biri de, maddi imkanlara sahip olanlara vaaz ve nasihatlar vererek, maddi güçlerini daha faydalı olan şeylere yönlendirmeye çaba sarfetmektir.

Son olarak hayır sahiplerinin idikkatlerini bazı meselelere çekmek istiyoruz bunlar:

Sadaka veren hayır sahibinin iyi seçim yapması gereklidir, fakat bazı hallerde hayır sahibinin, sadaka verdiği kişiye hidayet yönünden hiçbir fonksiyonu olmaz. Allah'u Tealâ Bakara sûresinde, infak ayetlerinin akışı içerisinde şöyle buyurmuştur: **Onların doğru yola erştirilmeleri sana düşmez, fakat Allah dilediğini doğru yola erştirir.**" (78) Müslümanların gayri müslim olanlara sadaka vermelerini gerektiren bazı haller vardır ki bu gibi hallerde onlara ecir vardır ve kınanmazlar, Allahu Tealâ bu konuyla ilgili olarak, şöyle buyurmuştur: **"Onlar içleri çektiği halde, yiyeceği yoksula, öksüze ve esire yedirirler."** (79)

Bazı hayır sahipleri, yaptıkları hayırlarla, hayır yaptıkları kişilerin, kendi örgütsel icthatları doğrultusunda gitmesini isteyerek, bilmeden, yahudi ve münafıkların ahlâki yapısına bürünmektedirler. Allah'u Tealâ şöyle buyurmaktadır: **"Bunlar, Allah'ın peygamberinin yanında bulunanlar için bir şey sarfetmeyinde, dağılıp gitsinler diyen kimselerdir. Oysa göklerin ve yerin hazineleri Allah'ındır, ama münafıklar bu gerçeği anlamazlar."** (80)

İslâmî örgüt fikrini yanlış anlayıp İslâmî örgüte ödeme yapıyoruz baha-

78- Bakara Sûresi: 272

79- İnsan Sûresi: 7

80- Münafikun Sûresi: 7

nesiyle yardım etmeleri gereken kişilerden hayır ve sadakalarını esirgeyen bazı kimselere şahid oldum. Bizim anlayışımıza göre örgüt, hayırlı işleri organize eder ve insanı daha fazla hayır yapmaya iter. Fakat, eğer örgüt kişiyle onun yapması gereken hayırlı işler arasında bir engel teşkil ediyorsa, bu İslâmi örgüt fikrinin ters anlaşılmasından ötürüdür.

YÖNETİM VE İDARE PLANI

Her müstevada bir örgütsel teorinin ve bu teoriye uygun bir yönetim şeklinin bulunması ve bu teoriden geniş kapsamlı bir idare sisteminin çıkarılması gerekir. İnsanın tabiatında, davetliler, halklar, kabileler ve aileler olarak yaşamlarını düzene sokmaya ve belirli kurallar üzerinde değerlendirme yapılmaması gereken bir kural ve ayıp olarak kabul ederler.

Şu andaki durumuyla İslâm ümmetinin, hükümetlerinin, halklarının, cemaatlerinin, cemiyetlerinin, müesseselerinin ve merkezlerinin yönetim teorilerine ve idare sistemlerine olan ihtiyaçlarını söylemeye hacet yoktur. Devamlı olarak yenilendiği ve geniş kapsamlı olduğu için, bu sorunun belli bir daire içine alınması ve sayılması mümkün değildir. Beyin adamlarının bu konuda en çok yapabilecekleri, bazı konularla ilgili programlar ortaya koymaktır. Hiç kimsenin bu sorunu geniş kapsamlı olarak ele alabilmesi mümkün değildir, onun için büyük veya küçük her müstevada, uyarılarda bulunacak, idare şekli ve yönetim tarzını oturtup, geliştirecek bu konu haricinde yetkili meşguliyeti olmayacak, devamlı bir şekilde çalışmalarda bulunan yetkili kişilerin bulunması gerekir. Bu şekilde, her toplumda, hataları telafi edip, düzelterek ve örgütsel teorileri geliştirecek, tecrübeli kişilerin bulunması gerekir.

İslâm ümmeti için her müstevada özel olarak hazırlanmış idare ve yönetim şekilleri, kanunlar ve düsturlara ihtiyaç vardır. Bu mevzunun üzerinde kalın bir anlaşılmazlık perdesi bulunmaktadır. İnsanlar, İslâmcıların elinde, işlerin nasıl idare edileceğini bilmemektedirler. Bu durumlarıyla onlar bir

meçhulun karşısındadırlar. Hatta insanların çoğu, İslâmcıların kendi aralarında ve diğer kimselerle, normal ölçüler içerisinde muamelede bulunmadıklarından şikayetçi olmaktadır. Onun için bu işin planlaması ve bu konuda uzmanların bulunması zaruri hallerden biridir.

Hangi yönetim ve idare planında olursa olsun dikkat edilmesi gereken en önemli şeyler şunlardır:

Birinci olarak: Din ve sünnet üzerine olması ve Müslümanların aralarındaki beşeri alakaların üzerine olmaması gerekir.

İkinci olarak: Ayet ve hadislerden çıkarılmış veya onlara uygun olması.

Üçüncü olarak: Şer-i hükümler olmadığı zaman, şura sistemine dayanması.

Dördüncü olarak: Pratik tecrübeden geçirilmediği müddetçe, örgütsel teorilerin geçerli sayılmaması.

Beşinci olarak: Bazı sabit kurallar elde edebilmek için, örgütsel teorilerin, Kur'an, sünnet ve tecrübelerle belirlenmiş olması.

YÖNETİCİ VE DAVETÇİLERİN EĞİTİM PLANI

Herhangi bir insanı, uzmanı olmadığı bir işle görevlendirdiğin zaman yapacağı yerde, yıkıma sebep olur. Eğer bu görevi, insanları Allah yoluna davet görevi ise, doğru yola iletmeyi istediği halde, dalalete götürür. Onun için, davetçilerin vacibi, Allah yoluna basiretle davet etmektedir. Bunu sağlamak için, yönetici ve davetçilerin eğitim planlarını yapmak, her yönetim kurulu-nun, ana vaciplerinden biridir.

İlim halkaları, sohbetler ve geziler, davetçilerin yetiştirebileceği bir ortamdır. Yöneticilerin yetişebileceği ortam ise, özel görevler verme ve eğitim ortamıdır.

Kişiler öğretilen ilimlerin, itikatta, fıkıhta, ahlakta, ehli sünnet ve cemaat mezheblerine uygun olması gerekir. Sonuçta verilecek olan görev ve eğitim maddesinin, aldığı ilimlerin özünü oluşturan bir tecrübe olması lazımdır. Her maddesinin, aldığı ilimlerin özünü oluşturan bir tecrübe olması lazımdır. Her davetçinin geçmesi gereken ilim eğitimini, diğer kitaplarımızda da olduğu gibi, on bölüme ayırmıştık: Kur'ân'ı Kerim ve ilimleri, sünnet ve ilimleri, arapça ve ilimleri, fıkıh usûlü ehli sünnet ve cemaat akidesi, fıkıh, ahlak ve gidişat, tarih İslâm nizamları ve yeni İslâmi dersler, dava fıkıhı. Bütün bunlarla beraber davetçinin "Eğitim Risalesi"ni çok iyi bir şekilde öğrenmesi ve onun çerçevesinden dışarı çıkmaması gerekir, çünkü bu risale, Müslümanların toplanabileceği ortak noktalarını teşkil etmektedir.

Yöneticilerin, büyük olan şeyleri küçültüp, küçük olanları büyütmemeleri, yapacakları yerde yıkmamaları için, geçmeleri gereken bazı devreler daha vardır: Bunlar: İslâm hareketinin siyasi fıkı, basın-yayın ve davet fikri, mali idare, konferanslar verme, toplantıların yönetimi ve tartışma edebi. Bununla beraber yöneticilerin, yaşadıkları çevreyi tanıyabilmeleri ve bunun için gerekli olan harita, telefon rehberi, turizm büroları ve şehir rehberlerini kullanabilmeyi öğrenmeleri gerekir. İstifade edebilmesi mümkün olan olumlu yönleri ve kaçınılması gereken olumsuzlukları süratli bir şekilde idrak edebilme yeteneğine sahip olmalıdırlar. Burada hatırlatmış olduklarımız sadece birer örneklerdir. Yönetici ve davetçilerin eğitimlerini üslenen eğiticilerin önünde, daha birçok seçenekler vardır.

OLUMLU ORTAMLARDAN İSTİFADE PLANI

İslâm'a çağrı kapıları, bazı yerlerde kapalı ve bazı yerlerde de açık olabilir ve bazen de aynı yerde kapıların bir kısmı kapalı, bir kısmı açık olabilir. Bu iki durumda da, davetçilerin üzerlerine düşen görev güçlerini kapıların açık olduğu yerlerde veya bir takım kapıların açık olduğu yerlerde yoğunlaştırmaktır. Davetçilere kapıların açık olduğu yerlerde, kanunlara uygun olmayan davranışlarda bulunarak bu kapıların üzerlerimize kapanmasına sebep vermek doğru değildir. Meselâ, Amerika ve Avrupa'daki hürriyet prensibi, kültürlü olan her Müslümana ulaşabilmemiz için bize fırsat vermektedir. Şüphesiz ki bu kültürlü Müslümanlar, ülkelerin ebirer yönetici olarak döneceklerdir. Onun için bu Müslümanların üzerinde yoğun bir şekilde çalışmamız gerekir. Herhangi bir ülkeye, o ülkenin vizesini alarak giriş yaptığımız zaman geçici olarak, o ülkenin kanunlarına aykırı davranmamak zorundayız, çünkü o ülke özgür olduğu müddetçe, şüphesiz ki o ülkenin kanunları bizi haram işlemeye mecbur etmez.

Batıdaki hürriyet ortamı, düzenli ve hedefli olan İslâm fikrini umuma yayabilmemiz için bize büyük bir fırsat verebilir.

Bize İslâm davasını yayma hürriyeti verilen yerlerde, bu ortamdan faydalanmamız gerekir. Kur'ân ve arap dili eğitimi gibi, bazı kapıların, açık bırakıldığı ülkelerde, bu kapılardan girmemiz gerekir.

Allah'ı tanıyan ve dinini çok iyi bilen bir davetçi, hangi dersi okursa okusun, okuduğu o ders yoluyla başkalarına Allah'ı tanıtabilir. Allah'ı tanımakta, o kimseleri, dinlerini öğrenmeye ve vaciplerini yerine getirmeye iletcektir.

ONÜÇÜNCÜ BÖLÜM

RAKİPLERİN PLANLARINI ÖNLEME PLANI

İslâm'a karşı veya İslâm'dan inhiraf etmiş olan fikirlerin devamlı olarak murakabe edilmesi ve bu fikirlerin etkilerini ortadan kaldırabilmek için düzenli bir çalışma ve yeterli bir planın yapılması gerekir.

İslâm toplumunda, çeşitli münkerler ve sapıklıklar gibi, dindarlıkta zayıflığın eseri olan, bazı belirtiler ortaya çıkmıştır. Bunların tedavi edilmesi için gerekli olan şey, gerçek ilim, iyiliği emretme ve kötülükten menetmedir. Fakat bunların haricinde, İslâm düşmanı olanların planladıkları bazı şeyler vardır ki, bunları izale edebilmek için, devamlı bir murakabe, yeterli bir plan ve aralıksız çalışmaya ihtiyaç vardır. Bazı hallerde ise içerisinin zayıflığı ile dışarının planı birleşebilir. Bütün bu sorunların halledilmesi gereklidir. Planlama, organize ve uygulama ile karşı konulması gereken taraflar çoktur. Bunlardan bazıları şunlardır:

Birinci olarak: Kapitalizm ve misyonerlik sıfatı ile beliren batı planı ki, bu planın çeşitli renkleri vardır. Dışardan hayırsever gibi görünen; medreseler, müesseseler, klüpler ve localar şeklinde ortaya çıkan bu plan, gerçekten hangi şekilde olursa olsun İslâm'ı hedef almaktadır. Aynı zamanda bu plan, bazı şahsiyet bozukluklarını derinleştirmeye çalışmaktadır. Onlar, toplumda her türlü rezaletin yayılması için büyük bir çaba sarfederler ve özellikle, çıplaklık, zina, faiz ve kumar gibi kötülüklerin toplumda yayılması onlar için çok önemlidir. Bir başka yönü ile de bu plan, laikliğin yayılmasına ve laik partilerin desteklenmesine çalışmaktadır. İslâm dini ilim di-

nidir, fakat onlar laikliğı istemekle İslâm dinini uzlaştırmayı istemektedirler.

İkinci olarak: İnkarcı komünizm fikri ki, bu fikir Kapitalist fikirle birçok yönlerden uyuşmaktadır. Onlar için en önemli olan şey, inkarcılığı yaymak, ve Sovyetler birliğine hizmet etmek için, komünist partiye adam örgütlemektir. Komünist ve kapitalist iki tarafında, dünyanın her yerine yayılmış ajanları ve her iki tarafında bu ajanlarını koruyacak örgütsel teorileri vardır.

Üçüncü olarak: Siyonizm ki, İslâm'ı yok etmek ve İslâm alemindeki hükümetler izayyflatmak veya hükümetlerde bazılarını kendi planları doğrultusunda kullanabilmek için, yapılan planda büyük rol oynamaktadırlar.

Dördüncü olarak: Ehli sünnet ve cemaatten inhiraf eden sapık grupların fikirleri ki, Müslümanların birliğinin dağıtılmasında ve daha önce zikrettiğimiz taraflarca, kendi planları doğrultusunda kullanılmaktadırlar.

Beşinci olarak: Bazı ülkelerde, Müslüman azınlıklar vardır ve bu ülkelerde Müslümanların dönüştürülmesine çalışılmaktadır.

Altıncı olarak: Bir takım görüşlere sahip olan, ezilen Müslüman halklar vardır ki, bazı taraflar bu görüşleri kullanarak onları dinlerinden çıkarmak istemektedirler. İslâm dinini muhafaza ile bu görüşlerin hikmetli bir şekilde biraraya getirilmesine çalışan bir tarafta bulunmayabilir.

Yedinci olarak: Büyük ve küçük bazı Müslüman ülkeler vardır ki, bunlar kendilerini yutmaya çalışan daha kuvvetli ülkelerin stratejik planları içrisine girerler. Bu meselelerin hepsinin, devamlı bir şekilde gözetime ve tedaviye ihtiyaçları vardır.

MEVCUD İSLAM HAREKETİNİ ISLAH VE GELİŞTİRME PLANI

İslâm'a davet çalışmasında, beş ana akım vardır:

Birinci olarak: İlmi akım. Bu akım, ilgisiz kalmış olduğu bazı ilimlere dikkatini çekmesi için, güç sarfetmelidir. Özellikle de üç usulle alakalı olan ilimlere dikkatini çekerek, çağımıza uygun olarak bu ilimleri öğrenmesi gerekir. En önemlisi de bu akımın, İslâm'ın devlet düzenini bilmenin önemine dikkatini çekmesi, çağı ve zamanın farzlarının ve bazı yerine getirilmeyen farzı kifâyelerin bilincinde olması gerekir.

İkinci olarak: Selefî akımı. Bu akımın, arapların hitab tarzlarıyla ilgili derslerde, fıkıh usûlü ve yeni İslâm derslerine yoğun çalışmalara ihtiyaçları vardır. İlimde söz sahibi olan alimlerin tevillerine geniş kapsamlı bakmaları, fıkıh alimlerinin fervalarına ihtiram etmeleri ve delilleri detaylı bir şekilde öğrenmeden, bu fervaları reddetmede acele etmemeleri gerekir.

Üçün olarak: Tasavvuf akımı. Bu akımın kendilerinde bulunan her şeyi ehli sünnet ve cemaat akidesine ve fıkıh mezheplerin edayandırmaya ihtiyaçları vardır. Tasavvufta, Kuşeyri, Gazali ve bunlar gibi olan fıkıh alimlerinin koydukları sınırı aşmamaları ve ilme geniş anlamıyla hakkını vermeleri gerekir.

Dördüncü olarak: Müslüman kardeşler akımı. Bu akımın, bize miras olan ilimleri daha çok öğrenmeye, alimler ve salihlerin sohbetlerinde bulunmada, ibadet ve zikirde daha çok çalışmaya ve genel olarak İslâm ehlini sevmeye ihtiyaçları vardır.

Beşinci olarak: Tebliğ cemaati akımı. Bu akımın, daha çok ilim ve fıkha, Müslümanların sorunlarını daha çok anlamaya ihtiyacı vardır.

Kendini bu akımlardan herhangi birinin gelişmesi için adanmış olan bir davetçinin, bu akım mensuplarının edebine riayet etmesi, onların işlerini bozup, zarar vermemesi, şariat hükümlerine muhalif olmayan her işte onlara itaat etmesi, faydalı olan şeyleri, mücadele etmeksizin, açık bir beyan ve kuvvetli delillerle onlara kabul ettirmesi gerekir. Müslümanlara âyet ve hadisler gibi, hiçbir şey etkili olamaz, onun için düzeltmek istediği şeylerin delillerini âyet ve hadislerden toplaması gerekir. Şüphesiz ki, İslâm akımlarının içerisinde eksiklikleri tamamlayan davetçilerin bulunması, İslâm ümmeti içerisinde doğru olan anlayışları yayabilmek için en doğru başlangıçtır.

Allah'u Teâlâ'nın şu kavlinin: "Sana her şeyi açıklayan kitabı indirdik" (81), manası üzerine önemle durmamız, bu âyetin manası ve içeriği itibarıyla, doğru olan anlayışın yayılabilmesi için, bir başlangıç teşkil ettiğindendir. Bu da İslâm'ın şamil bir din olduğunu gösterir.

Bunun gibi genelde yayılması gereken bütün anlayışların, ele alınması ve özellikle Üstad Benna'nın koymuş olduğu yirmi kuralın birer anlayış olarak genele yayılması gerekir.

Bununla beraber, İslâmcıların arasındaki engelleri izale etmemiz gerekir. Meselâ, Müslüman kardeşlere üye olan bir kimsenin, tebliğ cemaatiyle çıkmasında ne gibi bir engel olabilir veya tebliğ cemaatinde olan bir kişinin, her hangi bir alime bağlanmasında ne engel vardır.

ONBEŞİNCİ BÖLÜM

SOSYAL HİZMET VE ALAKALARI GELİŞTİRME PLANI

Toplum içerisinde, her müstevada insanların hak ve hukuklarını yerine getirebilecek bir tarafın olması gereklidir. Bu da İslâm'a davet vesilelerinden bir vesiledir.

İnsanlar sevinçlerine ve üzüntülerine iştirak eden kimseleri severler. Üzerlerinde önemle durulması gereken, bazı münasebetler şunlardır: Hastalık, doğum, düğün, ölüm ve bunların benzerleridir. Bu münasebetlerin gerekliliklerini yerine getirecek bir tarafın bulunması icab eder.

İnsanların çoğunun, kamu hizmetlerine ihtiyaçları vardır. İnsanların çoğu, ihtiyaç hissettikleri şeylere kavuşamamaktadır, onun için kamu hizmetlerini yerine getirebilecek bir grubun bulunması gereklidir. Bu grubun şefkat ve merhamet sahibi kimselerden oluşması, ahlâk yapılarıyla insanların sevgilerini kazanmaları gerekir. Bu görev için, kendini adayan kimsenin, yirmidört saat görev yapan bir Allah eri olması gerekir. Fakat, kamu hizmetlerini, iyi sosyal alakalara sahip olmayan kimseler yerine getiremezler, onun için bu göreve kendini adayan kimselerin, sosyal alakalarını geliştirmeleri gerekir.

Toplum içerisinde etkili olan bazı unsurlar vardır. Bunlar mevkilerine, vazifelerine veya mallarına göre etkili olabilirler. Bu unsurlardan bazıları, o ülkenin halkından, bazıları da, konsoloslara, haber ajansları ve şirket şubeleri gibi, yabancılardan olabilir. Bunlarla diyaloga geçip, bağlantı kurabilmek için bir plan yapılması gerekir. Aynı zamanda, iktidarda bulunan yöneticiler, hakimler ve savcılara, büyük alimlere, kültürlü kimselere ve üniversite mensuplarına daha fazla ilgi gösterilmesi gereklidir.

ONALTINCI BÖLÜM

NASİHATİ GENELLEŞTİRME VE GÜVENİ ARTIRMA PLANI

Rsûlullah (s.a.v.)'in, dinimizin nasihat dini olduğunu bize öğretmesi, İslâm hayatında nasihatın önemini belirtmektedir. Onun için nasihatı her insana ve her gruba ulaştırın bir tarafın bulunması gerekir. Bunu gerçekleştirebilmek için de İslâm davetçilerinin nasihatle hareket etmeleri, bu meseleyi organize ederek nasihatın ulaşmadığı hiçbir köy, kasaba, mahalle bırakmaları, ahiret ve dünya işlerinde kendilerine nasihat verecek davetçilerin tayin edilmediği hiçbir hükümet dairesi veya müessese bırakmamaları gereklidir.

Müslüman insanın kalbinde bir parça iman kaldığı müddetçe, öğüt verme o insana faydalı olur. Allah'ı Teâla şöyle buyurmaktadır: "**Öğüt ver, doğrusu öğüt inananlara faydalıdır**" (82) fakat öğüt verebilecek kişide bazı şartların olması gerekir:

Birinci olarak: Nasihat veren kişinin, nasihat ettiği meseleyi çok iyi olarak öğrenmiş olduğuna ve o konuda Allah için ihlaslı olduğuna dair, nasihat ettiği kişinin güvenini kazanması icab eder. Nasihat için münasip olan vakti seçebilmeli ve nasihat ettiği kişinin mizacını gözeterek, nasihatı kabul edebileceği bir zamanda ona nasihat etmelidir.

İkinci olarak: Bazı taraflar vardır ki, bunların resmi olarak çapaşık bir

durumları vardır. Bunları değiştirebilmek için, uzun vadeli bir diyaloga ihtiyacı vardır.

Üçüncü olarak: Bazı zamanlarda nasihat dolaylı olarak yapılarak, nasihat edilecek kişinin eline, onun durumuyla ilgili bir kitap veya makale konulabilir. Bunun için nasihati genelleştirmede, en iyi vesile, faydalı İslâm kitaplarını yaymaktır.

Dördüncü olarak: Sadece Allah için çalışmak ve nasihat edilen kişiye, nasihat edenlerin dünyevi hiçbir gayelerinin olmadığını hissettirmek, nasihat için gereken en önemli şeylerdendir.

Beşinci olarak: Nasihat edilen kişinin, konuşulmakta olan meselede, nasihat edenin kendisinden daha üstün olduğunu anlaması ve nasihat eden kişinin tevazusu, nasihatın kabul edilmesinde etkili olur.

Toplum içerisinde, her seviyede, nasihatı organize edecek bir merkezi çalışmanın bulunması, çağdaş İslâm çalışmasının vaciplerinden biridir.

ONYEDİNCİ BÖLÜM

SENDİKACILIK PLANI

Sendikacılık çalışmalarının, komünistlere, solculara ve İslâmcı olmayanlara bırakıp, istedikleri gibi oynamalarına müsaade etmemeliyiz. İslâmcıların, her meslek ve sanatta sendikacılık çalışmalarının olması ve bu çalışmaların plan dairesine girmesi gerekir. Bu planda, şu konulara dikkat edilmelidir:

Birinci olarak: İşçilere, genel olarak İslâm fıkıhı ve özel olarak kendi meslekleri ile ilgili hükümleri öğretilmelidir. İmam Ömer (r.a.) İslâm hükümlerini bilmeyen satıcıların, pazarlarda satış yapmalarını yasakladığı bilinmektedir.

İkinci olarak: Sendikanın, sendika mensubu işçilerin, adil haklarına ve yeterli seviyede maaşa ulaşabilmeleri için mücadele etmesi, işçi haklarını yiyenlerin peşini bırakmaması, sağlık ve mal güvencesi için uğraşması gerekir.

Üçüncü olarak: Sendika üyeleri arasında, yiyecek, giyecek, ilaç ve mesken gibi zaruri ihtiyaçlarını karşılamayı içeren bir andlaşmanın yapılması lazımdır.

Dördüncü olarak: Sendika üyeleri içlerine yabancı fikirlerin girmemesine dikkat etmelidirler.

Beşinci olarak: Her sendikanın, kendisine, tümmetine, devletine ve halkına hizmet verebilecek bir planı olmalıdır.

Altıncı olarak: Her sendikanın, eğitici programları düzenleyebilecekleri birer merkezler olmalıdır. Tecrübelerden istifade edebilmek ve sendika-

ları ilgilendiren meselelerde, dünyada yeni ortaya çıkan her olgunun sendika üyelerine yayılmasını sağlamak için, her yerde diğer sendikalarla teşriki mesayide bulunması gerekir.

Yedinci olarak: Her sendika, üyelerinin eğitimine, üniversite diplolamı kişilerin seviyesine ulaştırana kadar devam etmelidir.

Sekizinci olarak: Dünya çapında, bir Müslüman sendikalar birliğinin kurulması gerekir.

Dokuzuncu olarak: Dünyadaki bütün Müslüman işçilerin bir birliği ve bu birliğin kendine has örgütü, çalışma programı ve yardım sandığı olmalıdır. Ziraat ve hayvancılıkla uğraşanların, kendilerine has bir sendikalarının olması gerekir, aynı şekilde devlet dairelerinde ve bakanlıklarda çalışan Müslümanların gayelerine ulaşabilmelerini sağlayacak sendika veya cemiyyetlerinin olması gerekir. Şüphesiz ki, bu kuruluşların kanunlara uygun olması lazımdır.

TALEBE VE GENÇLİK HAREKETLERİ PLANI

Allah'u Teâlâ şöyle Buyurmaktadır: "Firavun ve erkanının kendilerine fenalık yapılmasından korktuklarından, milletin bir kısım gençleri dışında kimse Musa'ya inanmamıştı." (83) burada dikkat edilmesi gereken şey, Musa (a.s.)'nın davetini, tehlikelere rağmen gençlerin kabul etmesidir ve Allah'u Teâlâ, Ehli Kehf hakkında şunları söylemiştir: "Onlar Rablerine inanmış birkaç gençti ve onların hidayetini artırmıştık." (84) gençler, davaların sorumluluklarını yüklenmeye ve hakkı kabüle daha yatkındırlar. Rasulullah'ın (s.a.v.) davasını kabul edenler çoğu küçük yaşta idiler. Bunları göz önüne alarak, davanın genel olarak gençlere ve özel olarak da talebelere ulaştırılması için plan yapılması gerekir. Çoğu zaman davayı kabullenen gençlerin enerji ve heyecanlarından, gerektiği gibi istifade edilememektedir. Aslında, davayı kabullendikten sonra gençler ibadete, zikire, hayırlı işlere ve İslâmi ilimlere itilmelidir. Bu gençlerden her biri üniversiteyi bitirene kadar, İslâm kültürüyle olgunlaşmış, onun özelliklerine bürünmüş ve onu yaşıyor olmalıdır. Hatta, hedefimiz, her genci üniversiteden, gerçek bir davetçinin bütün sıfatlarına haiz birer davetçi olarak çıkarmamız gerekir. Gerçek bir davetçinin özelliklerini, "Davetçilerin İhtisası" adlı risalemizde belirtmiştik.

Gençler ve talebeler için üç çeşit plan yapılmalıdır:

83-

84-

Birinci olarak: İslâm davasını onlara ulaştırmak.

İkinci olarak: Onları İslâm davasıyla harekete geçirmek.

Üçüncü olarak: İslâm davasını kabullendikten sonra, boşlukları ilim, ibadet ve yolun zorluklarıyla şuurlandırarak doldurmak.

İslâm davasını onlara ulaştırmak için çeşitli vesileler vardır. Bunlardan bazıları: Onları ilim ve Kur'an halkalarına davet etmek, İslâmi toplantı ve konferanslara davet etmek ve en zor olanda başlangıç noktasıdır. Bir Yunan atasözünün dediği gibi: "Her işte başlangıç, o işin yarısını geçmek demektir" ve bir İngiliz atasözünün dediği gibi: "İlk sterlini kazanmak, diğer sterlinleri kazanmaktan daha zordur", mescidlerde, okullarda ve sınıflarda, arkadaş ve kardeşlerini davet edecek olan ilk kişinin bulunabilmesi çok önemlidir. Fakat, basiret sahibi bir davetçi ilk kişiyi bulmada güçlük çekmez, bu kişi talebelerin velileriyle, akrabalarıyla, arkadaşlarıyla tanışmak suretiyle, kardeşlerini İslâm'a davet edebilecek ilk kişiyi bulabilir. Genellikle de gençler hayırlı işlerde birbirlerini takip ederler.

İslâm davasına ilk icabet eden gençler, arkadaşlarını İslâm'a davet etmek için harekete geçirilmelidir. Talebelik yaptığımız yıllarda bir grup teşkil etmiş, her sınıftan bir öğrenciyi kazanarak, kendisini arkadaşlarını İslâm'a davetle görevlendiriyorduk, netice olarakta hayli başarılı sonuçlar elde etmiştik. Bazı sınıfları, takriben olduğu gibi Allah yolunda davete kazanıyorduk, bazılarından ise ancak az bir kısmını kazanabiliyorduk, fakat bu az kısım etraflarında çok olumlu etkiler bırakıyorlardı, en büyük eksikliğimiz, belirli bir yöntem, ortam ve yönlendirmenin olmamasıydı, bu sorunları da, çeşitli şekillerde telafi ediyorduk. Fakat şu anda, mescidlerin üzerinde önemle durarak, onların istenilen ortam olmasını sağlamalıyız. Gençler için eksiksiz bir yöntem olabilecek, faydalı İslâmi kitaplarda günümüzde mevcuttur. Yöntem, mescid, yönlendirici ve hayırlı işlerde faaliyet, gençler ve talebeler için düşündüğümüz vazifelerimizden birer vazife olmalıdır.

KÖY VE KASABALARDA İRŞAD PLANI

Çoğu zaman İslâm davası şehirlerde mahsur kalmakta, hatta bazı İslâm davetçileri emirlerinin köy ve kasabaları hakkında hiçbir şey bilmemektedirler. Bu şer-i vacipte bir eksikliktir. Sonra köy ve kasabalarda İslâm hareketinin ve irşad hareketinin planlaması çok mühimdir ve bu alanda hizmet verebileceğimiz en büyük şey de, köy ve kasaba ehil insanları bulunup, İslâmi ilimleri okumalarına yardımcı olarak, memleketlerine birer İslâm davetçisi olarak dönmelerini sağlamaktır. Müslümanlardan bazı zenginlerin, maddi yönde bu talebelere yardımcı olmalarında ve hatta maddi yönlerini tamıyla üstlerine almalarında, çok büyük sevap vardır. Bu şekilde olan bir plan, Allah'u Teâla'nın şu kavlini gerçekleştirecektir: "İnananlar toptan savaşa çıkmamalıdır. Her topluluktan bir taifenin dini iyi öğrenmek ve milletlerini geri döndüklerinde uyarmak üzere geri kalmaları gerekli değildir." (85)

Planlamamız için çalışmamız gereken bir şey de, şehir ve köy halkı arasında dostluk ve alakalar kurmak, şehirlilerin köye ve köylülerin şehirdeki kardeşlerini ziyaretlerini sağlamaktır. Bu konunun aslı şu hadisi şeriftir: "O bizim vahamızı aydınlattı, bizde onun şehrini."

Böyle bir plan için istenilen bir şeyde, Allah yoluna davet için kasaba ve köylere İslâm davetçilerinin gönderilmeleridir. Böylebir çalışma için tebliğ

cemaati çok iyi bir temel atmıştı, onların attıkları bu temelle, alimlerin ilmi ve İslâm davetçilerinin davetleri birleşseydi, çok büyük bir hizmette bulunmuş olurdu. Hatta, bütün kasaba ve köylere doğru İslâm davetçilerini harekete geçirecek merkezi bir çalışmanın kurulması çok daha faydalıdır.

Yine, kasaba ve köyler için yapılan irşad planında olması gereken bir şey, davetçilerin, mevlid ve hicret gibi münasebetlerde konferanslar düzenleyerek, şehirliler tarafından köylülerin bu konferanslara davet edilmesi ve bunun için gerekli olan, nakliyat, yatacak yer ve yiyecek gibi ihtiyaçların karşılanmasını sağlamaktır. Bu konuda planlaması gereken en önemli şeyde kasaba ve köylerin halkını basiret sahibi alimlere bağlamaktır.

Çoğu zamanda, köy halkından olan kişiler, kültür ve davadan nasiplerini aldıktan sonra köylerini terk edip hicret etmekte, hısım ve akrabalarından bağlantısını kesmektedir, bu çok büyük bir itaatsizliktir. Her davetçinin hısım ve akrabalarını ziyaret etmek için, senede belirli vakitleri ayırması gerekir.

İslâm davetçilerinin unutmaması gereken, bir takım tıbbi ve insani hizmetlerde vardır. Köylere giderek, bedava ilaç dağıtan ve tedavi yapan eczacı ve doktorları tanıyorum ve bazı doktorları tanıyorum ki, kendi bulundukları mahalle ve köylerde bedava olarak tedavi yapıyorlardı. İnsani hizmetler çoktur, ihtiyacını sağlayıp, çeşitli hizmetlerini yerine getirebilmesi için bir şehirlinin, bir köylüye en kolay yolları göstererek yardımda bulunması çok büyük bir şeydir.

İslâm davetçilerinin, köy halkının kederli ve sevinçli günlerine katılmaları, üzerinde durmamız gereken şeylerden biridir. Bir hadisi şerifte şöyle buyrulmaktadır: "Müslümanın, Müslümana olan hakkı altıdır: Karşılaştığı zaman selam vermek, davet ettiği zaman icabet etmek, nasihat istediği zaman nasihat etmek, aksırıp Allah'a hamd ettiği zaman mukabelede bulunmak, hastalandığı zaman ziyaret etmek ve öldüğü zaman peşi sıra gitmek." Müslim rivayet etmiştir.

Şehirde olan İslâm davetçilerinin, herhangi bir köyde bu vazifeleri yerine getirmek için kendilerini bu işe ayırmaları, üzerinde önemle durulması gereken bir meseledir. Yine üzerinde önemle durulması gereken bir şey de, bütün köylerde mescid, sağlık ocağı, spor ve izcilik klüpleri hayır cemiyetleri ve İslâmi kooperatifler kurmaktır.

YİRMİNCİ BÖLÜM

KADIN HAREKETLERİ PLANI

Peygamber efendimiz (s.a.v.) "**Kadınlar, erkekleri tamamlayan yarım-lardır**" yani, kadınlar ve erkekler birbirlerini tamamlayan yarım-lardır, diye buyurmuştur. Kadınlar aslında erkekler gibi mükelleflerdir. Fakat bu mükellefiyet, erkeklerinkinden biraz farklıdır. Bazı zaman erkeğin sorumluluğu daha zor ve ağır, bazen de kadının sorumluluğu daha ağır olur. Meselâ kadın cihadla mükellef değildir, fakat hicapla mükelleftir. Kadınlarla erkeklerin müşterek olduğu mükellefiyetler, sadece erkeğe has mükellefiyetler ve sadece kadına has mükellefiyetler vardır.

Kadın hareketlerinin planlanması, erkek hareketlerinin planlanmasından daha çok dikkat ister. Kadınların saflarındaki çalışma, dikkat ve takva ile olmazsa, tartışmalara, fitneye ve şüpheye sebep olur.

Daha önceden zikretmiş olduğumuz planlama sahaları, erkeklerde olduğu gibi kadınlar içinde geçerlidir, ancak kadınların tabiatını gözetmeli ve güçlerini yetmediğini onlara yüklememelidir. Kadın örgütlerinin çalışma sahası hizmet, terbiye ve kültür sahalarında olmalıdır. Müslüman talebeler, kendilerine layık olan ihtisas sahalarına yönlendirilmelidir. Meselâ, kadın doktorluğu gibi. Kadınların eğitim programlarında onlara münasip olan konuların ele alınması lazımdır. En çok özen gösterilen konu da, kadınlar hakkında varid olan ayet ve hadislerin okutulmasıdır. Meselâ, "Kadınlar için en iyi örnek" adlı kitabın çok iyi öğrenilmesi gerekir ve çağımızda kadınların okumaları ve üzerinde önemle durmaları gereken kitaplar, Sübâi'nin (r.a.) "Fıkıh ve kanun arasında kadın", Akkad'ın "Kur'ân-ı Kerim'de kadın" ve Üstad Mevdudi'nin "Hicap" adlı eserleridir.

Öyleyse, kadınlar için hazırlanan programların bir takım ayrıcalıkları ol-

ması gerekir ve bu programlarda bazı meselelerin üzerinde ayrıcalıkları olması gerekir ve bu programlarda bazı meselelerin üzerinde önemli durmak ve özellikle kadının en önce gelen vazifelerinden, zevcelik, annelik ve ev yöneticiliği gibi meselelerin üzerinde önemle durulması ve bu meselelerin hakkının verilmesi gereklidir.

Çağımızda en iyi olan, kadınların kendilerinin yönettikleri kadın cemiyetleridir. İkinci planda ise, İslâm merkezlerinde ve mescidlerde alimlerin derslerine kadınların kaulmasını sağlayan, kadın cemiyetleri gelir.

İslâm davasında çalışan bazı kadınlar, birçok kadınları davaya çekebilmiş, kadın müesseseleri ve kadınların istedikleri her eşyayı bulabilecekleri kadın şirketleri, kreşler ve kadın cemiyetleri kurup, talebelerden, edipler, şairler, fıkıh alimleri ve İslâm davetçileri çıkarmışlardır.

İslâm'a karşı olan kuvvetler, kadınların bozulması için çalışmaktadırlar. Eğer Müslüman kadınlar bu çalışmayı önlemek üzere, karşı bir çalışmaya geçmezlerse, İslâm davetçilerinin bütün çalışmaları boşa gidecek veya yetersiz kalacaktır.

Bir erkeğin, kendisine çocuk verebilecek ve onları yetiştirecek zevceye ihtiyacı vardır. Eğer bozuk bir kadınla evlenirse, hem kendisine hem de zürriyetini bozar.

Kötü olan bir kadın, bir çok kimseleri fitneye düşürebilir. Bunun için Rasûlullah (s.a.v.) "Erkeklerle, kadınlardan daha zaarlı bir fitne bırakmadım" buyurmuşlardır.

Bunun için, kadın hareketleri planına büyük bir güç ayırmamız ve şu iki meseleye dikkat etmemiz gerekir:

Birinci olarak: Kadın velisi olan kişinin, Allah'ın (c.c.) kadına vermiş olduğu haklara riayet etmede büyük çaba sarfetmesi gerekir.

İkinci olarak: Kadınları mükellef oldukları şeylerin en büyük olanlarına erdirmemiz, aynı zamanda da en küçük olanlarıyla muamele etmeye hazır olmamız gerekir. Çağımız kadının mükellef olduğu en küçük meseleleri kaldırmaktadır. Meselâ, fıkıh alimlerinin, kadın sesinin avret olup olmadığı hakkında iki görüşleri vardır. Bu durumda kolaylık göstererek çağımızın kaldıracı olduğu, kolay olan kavli almamız gerekir, o da kadın sesinin avret olmadığıdır. Kim bu hükümlerden daha zor olanlarıyla hareket etmek isterse, bu onun için daha evladır. Fakat, kadın mükellefiyetleri hakkında fıkıh alimlerinin görüşlerinden daha kolay olanlarını uygulamaya da hazır olmalıyız. Böyle birölçü, çağımızda dindar kadının, dinini muhafaza edebilmesi için uygulanması gereken, en uygun ölçüdür. Meselâ, hanefi mezhebinin fıkıh alimleri, erkeklerle yalnız kalmamak ve iffetini muhafaza etmek şartıyla,

birçok meselelerde kadının hakimlik yapmasını caiz görmüşlerdir.

Bunun gibi, birçok fıkıh alimlerinin görüşlerinin, Müslüman kadının çalışma sahalarında, facir kadınlarla murakebe edilecek ve aynı zamanda dini ni muhafaza edip, Allah'ın hükümlerini yerine getirebilecek bir ölçüde olduğunu görüyoruz.

SON SÖZ

Bu kitap, davet, öğüt ve İslâm çalışması yapanların gözetmeleri gereken şeylere dikkatlerini çekme niteliğindedir.

Bu kitapta yazar, güçleri harekete geçireceği yerde, dondurabilecek olan bir ictihad yapmaktan kaçındığı için, örgütsel çalışmaya belirli kalıplar koymak istememiştir. Uygulama itibarı ile de aynı şekilde davranmıştır, çünkü İslâm davetçilerinin uygulama sahasında deha sahibi olmaları gerekir. Fakat yazar, Müslüman bir insanın yöneticiliğe alışması gerektiği gibi erliğe de alışması gerektiğini vurgulamak istemiştir. bu insan aynı zamanda, hem er, hem de komutan olabilir. O, planın bir yönüne göre komutan, diğer bir yönüne göre ise erdir.

İslâm hareketi ve bu hareketin gerektirdiği faaliyetler için, bir tek örgütsel teorinin yeterli olmayacağını, herkesin bilmesi gerekir. İslâm hareketinin şartları, ülkeden ülkeye ve bölgeden bölgeye değişmektedir. Hatta çoğu zaman, pratikteki durum değişik örgütsel teorileri gerektirebilir. Onun için, bu kitabın konusunun sadece strateji ile ilgili olmasını uygun gördük.

Şüphesiz ki, bu kitapta geçmekte olan konuların çoğu, pratik hayatta düzenli bir şekilde uygulanarak veya kendiliğinden ortaya çıkabilir. Fakat, dünya, ülke ve bölgeler çaplarında, mevcut olan çalışmayı desteklemek ve olmayanı da oluşturmak için çaba sarfeden, merkezi bir çalışmanın oluşturulması gereklidir. Bu, hak olduğu gibi, aynı zamanda da vacibtir.

Kitabımıza burada son verirken, İslâm kalesinin surlarında açılmış olan gediklerden, önünde Allah erinin nöbet tutmadığı hiçbir gedik kalmayana kadar, bütün Allah erlerini düşünmeye ve çalışmaya davet ediyoruz.

ALLAH, ALLAH, şüphesiz ki, İslâm onun tarafından gelecektir.

Hamd alemlerin Rabbi olan ALLAH'a mahsustur, selat ve selam efendimiz Muhammed'e, ehli beytine ve sahabelerine olsun.

SAİD HAVVA
KULLİYATI

ALLAH ERİNİN STRATEJİSİ

Bu kitap, davet-öğüt ve İslâmî çalışma yapanların gözetmeleri gereken şeylere dikkatlerini çekme niteliğindedir. İslâm hareketi ve bu hareketin gerektirdiği faaliyetler için, bir tek örgütsel teorinin yeterli olmayacağını herkesin bilmesi gerekir. İslâm hareketinin şartları, ülkeden ülkeye ve bölgeden bölgeye değişmektedir. Hatta çoğu zaman, pratikteki durum değişik örgütsel teorileri gerektirebilir. Onun için, bu kitabın konusunun strateji ile ilgili olmasını uygun gördük.

Gerek İslâmî bir çalışmada bulunmuş veya herhangi bir cemaate bağlı, gerekse Allah askerliğinde vazifelerini eda etmekte olan, nerede ve ne şekilde olursa olsunlar, Allah erinin sıfat ve özelliklerini üzerlerinde toplayanlara bu kitabımla, onların hepsine yöneliyorum. Umulur ki, basiret ve kuvvetle, Allah hizmetinde vazifelerini eda etmede, hepsine doğru yolu gösterici olur.

Tek bir cemaat halinde birleşmeseler bile, şüphesizki çağın gereklilikleri üzerinde müşterek bilinç ve anlayış, uzak ve yakın olan hedefleri gerçekleştirecektir.

İslâm davetçilerinin uygulama sahasında deha sahibi olmaları gerekir. Fakat yazar, müslüman bir insanın yöneticiliğe alışmayı gerektiği gibi erliğe de alışması gerektiğini vurgulamak istemiştir. Bu insan aynı zamanda hem er, hem de komutan olabilir, O, planın bir yönüne göre komutan, diğer bir yönüne göre ise er'dir.